

GUVERNUL
REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT

Cu privire la implementarea în anul 2024 a

PLANULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE

pentru anii 2024-2026

Aprobat de

Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile

10 februarie 2025

CUPRINS

INTRODUCERE	3
DINAMICA INDICATORILOR DE IMPACT	7
EVOLUȚII ÎN IMPLEMENTAREA ACȚIUNILOR DE REFORMĂ	10
<i>Obiectivul general 1</i>	10
<i>Obiectivul general 2</i>	14
<i>Obiectivul general 3</i>	24
<i>Obiectivul general 4</i>	27
<i>Obiectivul general 5</i>	29
<i>Obiectivul general 6</i>	32
<i>Obiectivul general 7</i>	33
<i>Obiectivul general 8</i>	41
<i>Obiectivul general 9</i>	44
<i>Obiectivul general 10</i>	48
TABEL DE MONTORIZARE A ACȚIUNILOR DE REFORMĂ	52

INTRODUCERE

Planul Național de Dezvoltare pentru anii 2024 - 2026 (PND) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1031/2023, înglobează setul de reforme proiectate pentru a contribui la realizarea obiectivelor cu impact asupra tuturor domeniilor de activitate ale Guvernului, în contextul implementării, de către Republica Moldova, a criteriilor de aderare la Uniunea Europeană. Reformele planificate s-au orientat pe realizarea a 4 priorități stabilite în Planul Național „Construim Moldova Europeană”¹, și anume:

- i) Asigurarea păcii și securității;
- ii) Dezvoltarea economică și crearea locurilor de muncă;
- iii) Modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea condițiilor de viață în localitățile noastre;
- iv) Reforma justiției.

Pe termen mediu, misiunea Guvernului urmărește modernizarea localităților Republicii Moldova, garantarea securității fiecărui cetățean, contribuția la creșterea veniturilor și crearea de locuri de muncă bine plătite, iar pe termen lung obiectivul principal fiind aderarea la Uniunea Europeană până în anul 2030.

Reformele promovate prin PND 2024-2026 sunt concepute inclusiv pentru a accelera procesul de integrare europeană și pentru a îndeplini criteriile necesare aderării la Uniunea Europeană până în 2030. Printre domeniile cheie vizate se enumeră alinierea la standardele europene în justiție, economie și bună guvernare ș.a.; creșterea transparenței și eficienței administrației publice prin digitalizare și reforma funcției publice, consolidarea drepturilor fundamentale, a democrației și a statului de drept, astfel încât Republica Moldova să devină un partener de încredere în cadrul UE.

Planul național de dezvoltare, fiind documentul care operaționalizează și asigură implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”², este structurat în 10 obiective generale. Fiecare obiectiv este transpus în politici publice concrete, aliniate cu cadrul de resurse bugetare, care urmează a fi realizate de către Guvern în perioada 2024-2026, pentru a demara și a implementa reformele stabilite în cadrul strategic pe termen mediu și lung. PND 2024-2026 include 113 acțiuni de reformă, inclusiv 7 acțiuni cu termen de finalizare în anul 2024 și 82 acțiuni care prevăd indicatori cu finalitate în anul 2024, sau anual.

¹ Planul Național „Construim Moldova Europeană”, disponibil la linkul: https://gov.md/ro/20_actiuni

² Legea 315/2022 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”²
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=134582&lang=ro

Tabelul nr. 1. Structura Planului Național de Dezvoltare 2024-2026: Obiective și acțiuni de reformă

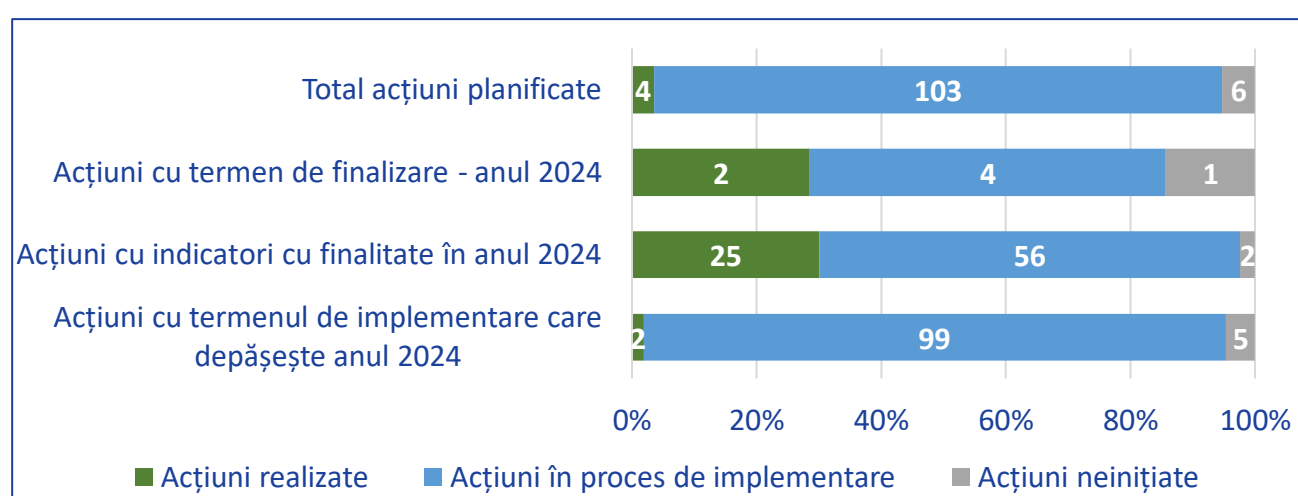
Obiectiv general		Numărul de acțiuni planificate	Inclusiv	
			cu termen de finalizare în anul 2024	cu indicatori cu finalitate în anul 2024
	1. Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților	34		25
	2. Îmbunătățirea condițiilor de trai	9		7
	3. Garantarea educației relevante și de calitate pentru toți pe întreg parcursul vieții	10	2	8
	4. Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personal	5	1	4
	5. Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ	5	1	4
	6. Crearea unui sistem de protecție socială solid și incluziv	2		1
	7. Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente	22	2	17
	8. Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent	4		3
	9. Promovarea unei societăți pașnice și sigure	16		9
	10. Asigurarea unui mediu sănătos și sigur	6	2	5

Diagrama nr. 1 prezintă progresul implementării acțiunilor de reformă planificate în cadrul PND 2024-2026, stadiul actual al implementării reformelor și oferă o perspectivă asupra necesității de accelerare a anumitor măsuri pentru atingerea obiectivelor stabilite.

Printre principalele provocări care au contribuit la reducerea ritmului de implementare a reformelor se enumeră:

- Capacitatea administrativă insuficientă și resurse limitate, entitățile publice realizează un volum mare de sarcini, ceea ce încetinește procesele birocratice și luarea deciziilor. Totodată, implementarea unor reforme și proiecte necesită expertiză tehnică specifică, care uneori lipsește în administrația publică.
- Constrângeri impuse de crize multiple: energetică, economică și de securitate, care pun presiune atât asupra resurselor administrative, cât și asupra bugetului public. Necesitatea de a distribui resursele pentru gestionarea crizelor are un efect negativ asupra predictibilității financiare pentru proiectele din PND.

Diagrama nr. 1. Rata de implementare a acțiunilor de reformă planificate în Planul Național de Dezvoltare 2024-2026

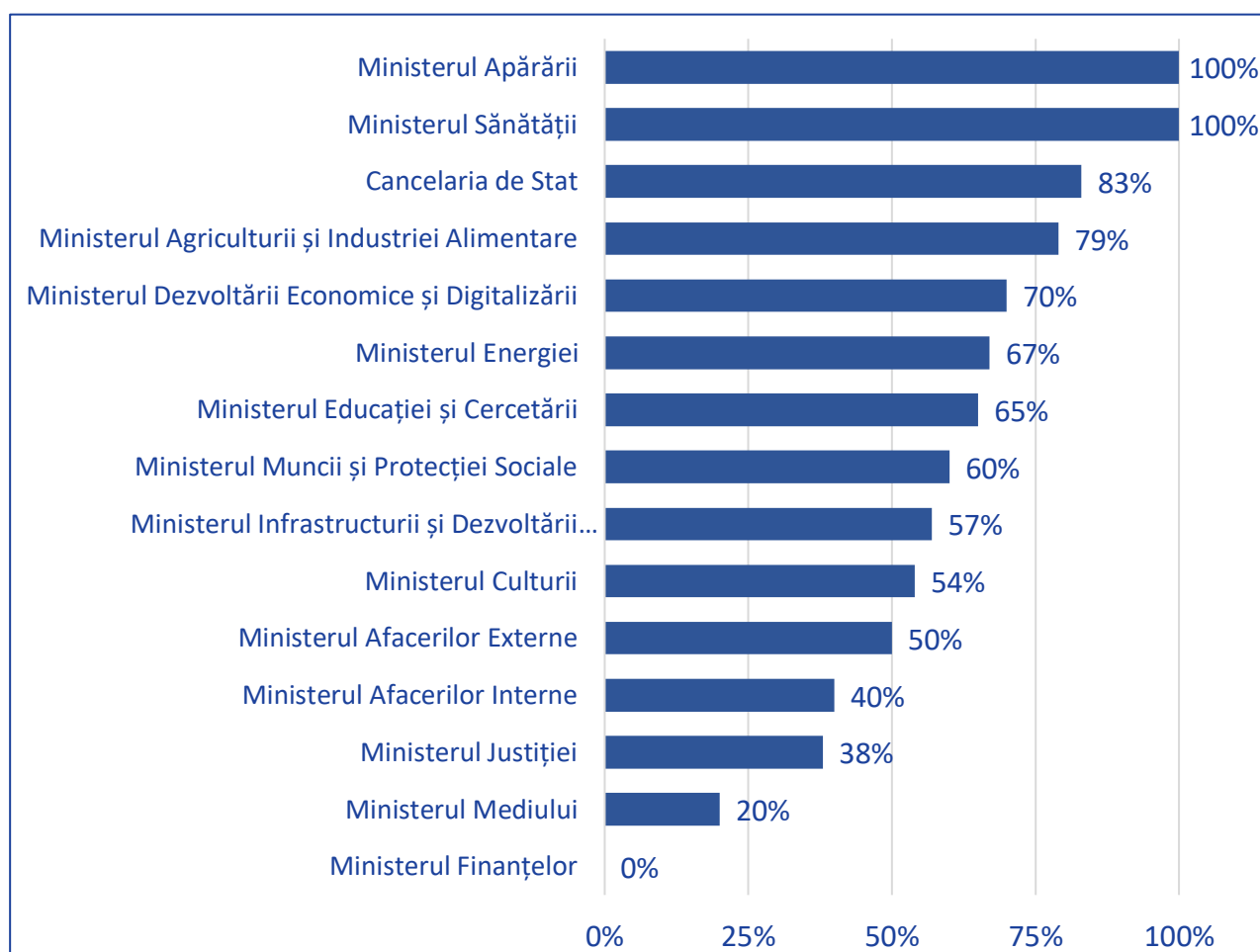
Sursa: Raportul de monitorizare PND 2024-2026, calcule realizate de DCPMP³

Pentru a asigura monitorizarea implementării PND, ministerele și Cancelaria de Stat raportează lunar progresele înregistrate. Conform datelor raportate de autorități, până la sfârșitul anului 2024, rata medie de implementare a PND constituie **56%**.

Se remarcă faptul că, Ministerul Apărării și Ministerul Sănătății și-au îndeplinit integral angajamentele planificate pentru perioada de referință, fiecare având șase indicatori prevăzuți pentru realizare. Aproximativ jumătate dintre ministere înregistrează un grad redus de implementare a angajamentelor asumate, situându-se sub media generală. Printre acestea se enumeră: Ministerul Culturii – 54%, Ministerul Afacerilor Externe – 50%, Ministerul Afacerilor Interne – 40%, Ministerul Justiției – 38%, Ministerul Mediului – 20%, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale – 12%, Ministerul Finanțelor – 0%.

³ Metodologia de calcul al ratei de implementare. Rata de implementare a PND reflectă gradul de realizare a proiectelor de dezvoltare și a acțiunilor de reformă aprobate. Aceasta este calculată ca raport între numărul de indicatori atinși (realizați) în perioada de raportare și numărul total de indicatori planificați pentru anul 2024, exprimat procentual.

Diagrama nr. 2. Rata de implementare a Planului Național de Dezvoltare 2024-2026, pentru anul 2024, per autorități

Sursa: Informațiile prezentate de ministere și Cancelaria de Stat, calcule realizate de DPS⁴

Implementarea unor reforme necesită o abordare financiară strategică, care să asigure atât sustenabilitatea măsurilor de reformă, cât și mobilizarea eficientă a resurselor necesare. În acest sens, Planul național de dezvoltare pentru anii 2024-2026 asigură alinierea cu cadrul de resurse, prin corelarea cu Cadrul Bugetar pe termen mediu CBTM 2024-2024.

Valoarea totală a costurilor de implementare a Planului național de dezvoltare pentru anii 2024-2026 se estimează la circa 58 631,52 milioane lei, inclusiv circa 44 262,49 milioane lei (75%) - costuri acoperite în cadrul CBTM și circa 14 369,04,04 milioane lei (25%) - costurile neacoperite. Pentru anul 2024 valoarea proiectelor investiționale și a măsurilor de reformă sumează circa 16 074,94 milioane lei, inclusiv 12 319,25 milioane lei măsuri cu acoperire financiară (77%) și 3 755,68 milioane lei măsuri neacoperite (23%).

⁴ Rata de implementare a PND reflectă gradul de realizare a proiectelor de dezvoltare și a acțiunilor de reformă aprobate. Aceasta este calculată ca raport între numărul de indicatori atinși (realizați) în perioada de raportare și numărul total de indicatori planificați pentru anul 2024, exprimat procentual.

DINAMICA INDICATORILOR DE IMPACT

Evoluția social-economică a Republicii Moldova în primele 9 luni ale anului 2024

Planul Național de Dezvoltare conține un set de indicatori de impact și rezultat pentru fiecare obiectiv, prin intermediul cărora este evaluat anual impactul acțiunilor de reformă asupra populației.⁵ Acești indicatori permit monitorizarea progresului economic, social, de infrastructură ș.a, oferind o imagine clară asupra eficienței politicilor implementate și a necesității ajustării acestora în funcție de dinamica economiei și a societății.

În primele nouă luni ale anului 2024, economia Republicii Moldova a continuat să crească, însă într-un ritm moderat, fiind influențată de o serie de factori interni și externi. Creșterea **Produsului Intern Brut** a fost de doar **0,6%**, iar în trimestrul al treilea s-a înregistrat o contracție economică de -1,9%, determinată în mare parte de seceta severă care a afectat agricultura, de încetinirea cererii externe și de dificultățile din sectorul imobiliar. Cu toate acestea, anumite sectoare economice, cum ar fi tehnologiile informaționale și comunicațiile, construcțiile, industria energetică și serviciile financiare, au reușit să mențină o dinamică pozitivă și să contribuie la stabilitatea economică.

În **industrie producția a crescut ușor cu 0,9%**, dar ritmurile s-au temperat în ultimele luni. Sectorul extractiv și cel energetic au înregistrat cele mai mari progrese, în timp ce industria prelucrătoare a stagnat. Printre ramurile industriale cu evoluții pozitive s-au remarcat industria metalurgică, industria chimică și fabricarea mobilei, în timp ce fabricarea încălțămintei, prelucrarea lemnului și industria alimentară au fost puternic afectate de scăderea cererii și de creșterea costurilor de producție.

Agricultura a fost unul dintre cele mai afectate sectoare ale economiei, înregistrând o **scădere de -6,8%**. Producția vegetală s-a diminuat considerabil, cu -15,5%, din cauza condițiilor climatice nefavorabile, afectând în special culturile de grâu, porumb, floarea-soarelui și cartofi. În schimb, producția animalieră a avut o evoluție pozitivă, crescând cu +10,9%, datorită dezvoltării unor ferme moderne și a politicilor de sprijin pentru crescătorii de animale.

Sectorul **transporturilor** a avut o evoluție favorabilă, datorită creșterii mobilității populației și relansării activității economice. **Numărul pasagerilor transportați a crescut semnificativ, cu +14,8%**, în special pe segmentul transportului rutier și aerian. Transportul de mărfuri a fost în creștere. Sectorul feroviar însă a continuat să se confrunte cu dificultăți, înregistrând

⁵ Evoluția detaliată a indicatorilor de impact planificați în PND 2024-2026 va fi prezentată în Raportul consolidate al Guvernului.

o scădere accentuată de -31,9%, reflectând impactul indirect al scăderii tranzitului de mărfuri prin Ucraina.

În **comerț**, consumul intern a fost principalul factor care a susținut creșterea economică. **Veniturile din comerțul cu amănuntul au crescut cu +10,5%**, iar cele din **serviciile prestate populației cu +17,6%**. În pofida acestei evoluții, sectorul comerțului cu ridicata a înregistrat în continuare scăderi, însă într-un ritm mult mai atenuat față de anul precedent.

Pe partea **investițiilor**, s-au observat semne de revigorare, în special datorită investițiilor private, care au crescut cu **+12%**, după doi ani de declin. **Investițiile publice** însă, au fost afectate de constrângerile bugetare, scăzând cu **-21,5%**, ceea ce a limitat realizarea unor proiecte de infrastructură importante.

Sectorul extern a fost marcat de o deteriorare a balanței comerciale. **Exporturile s-au diminuat cu -13,2%**, pe fondul cererii externe slabe și al scăderii prețurilor internaționale, în timp ce importurile au continuat să crească cu **+3,1%**, ceea ce a dus la o sporire a deficitului comercial. Mai mult, remiterile din străinătate au scăzut cu -6,4%, afectând veniturile gospodăriilor, iar investițiile străine directe au înregistrat un declin de -15,4%, ceea ce reflectă o reticență a investitorilor față de mediul economic actual.

Pe plan monetar și financiar, **inflația** a rămas sub control, situându-se la **5,2%**, în intervalul țintit de Banca Națională a Moldovei. Deși moneda națională s-a depreciat ușor față de dolarul american și euro, politica monetară relaxată a stimulat cererea pentru credite, înregistrându-se o creștere de +28,7% a creditelor noi acordate. În același timp, depozitele bancare la termen au scăzut cu -9,6%, ceea ce indică o orientare mai mare a populației și companiilor către consum și investiții.

Situația finanțelor publice a arătat **o reducere a deficitului bugetar**, datorită unei creșteri ale veniturilor mai rapidă decât cea a cheltuielilor. **Veniturile bugetului public național au crescut cu +9,8%**, în principal datorită încasărilor din taxe și impozite, iar cheltuielile au crescut într-un ritm mai moderat, cu +5,6%. Această evoluție a dus la o reducere a deficitului la -5,6 miliarde lei, echivalent cu 2,4% din PIB. Totuși, datoria de stat a continuat să crească, atingând 109,9 miliarde lei, dar rămânând la un nivel sustenabil.

În ceea ce privește piața muncii, aceasta a înregistrat îmbunătățiri, **cu o scădere a ratei șomajului la 3,6%**, iar **numărul șomerilor a scăzut cu -15,3%**. Creșterea salariilor a fost un factor important pentru susținerea consumului, câștigul salarial mediu brut înregistrând o creștere de **+10,1%**, ajungând la **13.786 lei lunar**. De asemenea, pensia medie a crescut cu **+8%**, atingând **3.965 lei**, ceea ce a contribuit la menținerea puterii de cumpărare a pensionarilor.

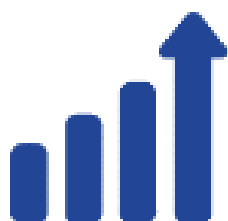
În concluzie, economia Republicii Moldova a continuat să crească în primele nouă luni ale anului 2024, însă într-un ritm modest și marcat de dezechilibre sectoriale. Dacă pe de o parte **sectoarele IT, construcțiile și comerțul intern au susținut creșterea**, pe de altă parte, **agricultura, exporturile și investițiile publice au fost afectate** de factori interni și externi nefavorabili. Inflația a rămas stabilă, iar finanțele publice au înregistrat îmbunătățiri, însă vulnerabilitățile din sectorul extern și dependența de importuri rămân provocări importante pentru perioada următoare.

Tendențele economice observate în primele trei trimestre ale anului 2024 subliniază importanța implementării măsurilor prevăzute în Planul Național de Dezvoltare 2024-2026, care urmărește stimularea creșterii economice sustenabile, modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea competitivității economiei naționale. În acest context, politicile economice au fost și continua a fi direcționate spre reducerea vulnerabilităților macroeconomice, diversificarea structurii economiei și stimularea consumului intern și al exporturilor.

EVOLUȚII ÎN IMPLEMENTAREA ACȚIUNILOR DE REFORMĂ

Obiectivul general 1.

Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților

Obiective specifice:

- 1.1. Creșterea accelerată a productivității muncii
- 1.2. Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat
- 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale

34 acțiuni de reformă planificate

3 % din acțiunile de reformă sunt finalizate
85 % din acțiunile de reformă în curs de implementare

88 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

În anul 2024, Guvernul Republicii Moldova a continuat implementarea măsurilor de sprijinire a antreprenoriatului, digitalizării economiei și consolidării capacităților IMM-urilor. Aceste acțiuni au contribuit direct la atingerea obiectivelor specifice: creșterea accelerată a productivității muncii, dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenariat, ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale.

Prin programe de sprijin pentru producătorii mici, IMM-uri, inovații digitale și antreprenariat, au fost generate locuri de muncă, sprijinite investiții și create condiții favorabile pentru dezvoltarea mediului de afaceri. Rezultatele prezentate în tabelul nr. 2 demonstrează eficiența programelor ODA pentru susținerea unei economii sustenabile pe termen lung. Indicatorii de monitorizare reflectă progresele semnificative înregistrate în cadrul acestor programe, demonstrând impactul pozitiv asupra pieței muncii și asupra capacității de inovare a companiilor. De exemplu, programul "Transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii" a depășit semnificativ obiectivele stabilite, cu o creștere de +3149% a locurilor de muncă menținute față de estimările inițiale. Similar, programul "Retehnologizare și eficiență energetică a IMM" a condus la o creștere de +2087% a locurilor de muncă menținute, subliniind impactul semnificativ al modernizării tehnologice în creșterea ocupării formale.

Tabelul nr. 2. Performanța programelor de sprijin pentru IMM-uri în anul 2024

Program	Volumul investițiilor, <i>mil. lei</i>			Locuri de muncă create, <i>unități</i>			Locuri de muncă menținute, <i>unități</i>		
	planificat	realizat	abaterea relativă	planificat	realizat	abaterea relativă	planificat	realizat	abaterea relativă
START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă	30,0	24,4	-19%	50	277	+454%	30	79	+163%
PARE 1+2	100,0	55,1	-45%	85	268	+215%	150	456	+204%
Susținerea inovațiilor digitale și start-up-urilor tehnologice	15,0	18,7	+25%	20	6	-70%	5	82	+1540%
Susținerea antreprenoriatului feminin	30,0	33,0	+10%	30	371	+1137%	30	478	+1493%
Suport pentru micii producători	10,0	6,3	-37%	10	30	+200%	5	36	+620%
Ecologizarea întreprinderilor mici și mijlocii	11,0	25,3	+130%	20	181	+805%	55	785	+1327%
Transformare digitală a întreprinderilor mici și mijlocii	40,0	42,4	+6%	20	513	+2465%	80	2599	+3149%
Sprijin pentru dezvoltarea IMM în turism	30,0	36,1	+20%	15	174	+1060%	50	473	+846%
Retechnologizare și eficiență energetică a IMM	150,0	273,9	+83%	30	844	+2713%	150	3281	+2087%
Creșterea competitivității la export și integrarea IMM în lanțurile valorice	50,0	18,3	-63%	30	178	+493%	200	579	+190%
Total	466	533,5		310	2842		755	8848	

Sursa: Raportul privind realizarea Planului de acțiuni al Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului pentru anul 2024, calcule realizate de DCPMP

Un alt proiect de succes implementat de ODA este Mecanismul de compensare a cheltuielilor unităților din învățământ dual, cu 841 de elevi beneficiari de compensații în 43 de companii, înregistrând o depășire pozitivă cu 741 beneficiari, comparativ cu valoarea planificată de 100 de ucenici încadrați în câmpul muncii. În paralel, alfabetizarea antreprenorială a fost promovată prin instruirea a 2361 de persoane, dintre care 1745 au fost certificate. În domeniul platformelor industriale multifuncționale, prima etapă a construcției în Glodeni și Ocnița a fost finalizată, iar lucrările pentru etapa a II-a sunt în desfășurare.

În domeniul agriculturii și dezvoltării rurale, activitățile principale au fost orientate spre fortificarea rezilienței climatice, sporirea competitivității fermelor, modernizarea infrastructurii agricole și îmbunătățirea calității producției agroalimentare. Acțiunile derulate au fost coordonate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), fiind susținute prin finanțări externe și naționale. Deși unele proiecte sunt încă în curs de implementare, progresul realizat până în prezent a avut un impact semnificativ asupra sectorului agricol, facilitând accesul la tehnologii moderne și sporind eficiența activităților agricole.

În cadrul Programului IFAD VIII, care vizează consolidarea capacității fermierilor de a face față schimbărilor climatice, au fost aprobate măsuri specifice pentru modernizarea infrastructurii de irigare, inclusiv 80 de sisteme de irigare micro și prin picurare, ce vor contribui la reducerea vulnerabilității la secetă. În plus, a fost ratificat Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și IFAD, asigurând astfel continuitatea finanțării pentru proiectele de infrastructură agricolă.

Un moment important a fost ratificarea Acordului de împrumut cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (IBRD) în valoare de 55 milioane USD, pentru reabilitarea sistemelor de irigare și sprijinirea sectorului zootehnic. De asemenea, Acordul de grant cu Guvernul Japoniei a facilitat furnizarea de fertilizanți, la preț redus, pentru fermierii mici și mijlocii. În plus, proiectul „Livada Moldovei” a fost extins, iar fermierii au avut acces la credite preferențiale de 28 milioane de euro. În paralel, Uniunea Europeană a sprijinit lansarea Platformei de Parteneriat Agroalimentar pentru accelerarea reformelor în agricultură.

Un alt progres important a fost elaborarea și promovarea proiectului de modificare a legislației pentru Pregătirea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a absorbi fonduri structurale. Această inițiativă este necesară pentru simplificarea procesului de accesare a subvențiilor de către fermieri și stimularea investițiilor în sectorul agricol.

Pentru a alinia standardele naționale de siguranță alimentară la cerințele internaționale, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) a implementat măsuri pentru consolidarea capacităților de testare ale laboratoarelor.

Totodată, pentru alinierea Republicii Moldova la standardele Uniunii Europene privind siguranța alimentară au fost depuse mai multe eforturi coordonate din partea autorităților publice. Cele mai importante realizări includ: elaborarea unui ghid privind bunăstarea animalelor și respectarea cerințelor de mediu ale UE; implementarea a 13 programe de monitorizare a siguranței agroalimentare; extinderea domeniului de acreditare cu 6 metode noi și inițierea procesului pentru alte 9 metode; creșterea cu 148 % a numărului de metode pentru determinarea reziduurilor; atingerea obiectivului privind determinarea OMG în domeniul fitosanitar. Aceste progrese contribuie direct la consolidarea capacităților de testare a laboratoarelor, prevenirea riscurilor asociate produselor agroalimentare și asigurarea conformității cu cerințele de siguranță alimentară ale Uniunii Europene.

Un alt vector de intervenție a fost modernizarea sistemelor de ocupare a forței de muncă și combaterea activă a economiei informale. Principalele acțiuni au inclus reformarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și consolidarea capacităților Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM), cu rezultate semnificative în eficientizarea serviciilor și reducerea muncii nedeclarate.

Modernizarea ANOFM a avansat prin implementarea unui sistem de profilare bazat pe date, care permite segmentarea beneficiarilor în funcție de riscul șomajului pe termen lung. Acest instrument facilitează intervenții personalizate pentru grupuri vulnerabile. În paralel, au fost testate și integrate 3 module de formare profesională în format e-learning, adaptate nevoilor pieței muncii. Un nou modul de formare, elaborat în conformitate cu prevederile Legii privind promovarea ocupării forței de muncă, a fost introdus pentru a sprijini angajabilitatea.

Pentru asigurarea accesului egal la servicii, Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS) a evaluat accesibilitatea a 35 de oficii teritoriale ANOFM și a 27 de instituții de formare profesională, identificând și eliminând barierele fizice și administrative care limitau participarea persoanelor cu dizabilități. Procesul de evaluare a inclus analiza spațiilor, semnalizării și procedurilor, asigurând condiții incluzive pentru toți beneficiarii.

Obiectivul general 2.

Îmbunătățirea condițiilor de trai

Obiective specifice:

- 2.1. Sporirea mobilității prin sisteme de transport eficiente, durabile și sigure
- 2.2. Asigurarea accesului universal la internet și la serviciile electronice
- 2.3. Asigurarea accesului universal la apeducte și la sisteme de sanitație sigure
- 2.4. Îmbunătățirea condițiilor de locuit

9 acțiuni de reformă planificate

100 % din acțiunile de reformă în curs de implementare

29 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

Existența unei infrastructuri de calitate, fiabile, durabile și sigure în întreaga țară poate susține dezvoltarea economică și creșterea bunăstării populației, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți.

În anul 2024, ponderea drumurilor clasificate ca fiind în stare „bună” și „foarte bună” a crescut la 30,71%, reprezentând o creștere de 1,6% față de anul precedent. Totodată, ponderea drumurilor publice aflate în stare „rea” și „foarte rea” a fost redusă cu 1,5%. Cu toate acestea, aproximativ 48% din rețeaua de drumuri naționale rămâne într-o stare nesatisfăcătoare, indicând o subfinanțare a întreținerii curente și periodice. Această situație afectează negativ durabilitatea infrastructurii și poate duce la creșterea costurilor de întreținere pe termen lung.

Numărul accidentelor rutiere a crescut cu 1,3% comparativ cu 2023. Conform datelor din perioada ianuarie-septembrie 2024, s-au înregistrat 1.510 accidente, marcând o creștere de 2% față de aceeași perioadă a anului precedent. Rata accidentelor a scăzut de la 70,6 accidente la 100.000 de locuitori în 2021 la 62,3 accidente la 100.000 de locuitori în 2024. Viteza excesivă rămâne principala cauză a accidentelor rutiere, iar mediul urban este responsabil pentru 48,66% din totalul accidentelor.

În dinamică, alocațiile Fondului rutier⁶ pentru întreținerea și reparația drumurilor naționale în perioada 2020-2024, au înregistrat o creștere de la 1.605,7 milioane lei în 2020 la 2.015,9 milioane lei în 2024. Totuși, suma alocată în 2024 este cu 13% mai mică decât în 2023, ceea ce a avut un impact negativ asupra stării generale a drumurilor și a volumului lucrărilor de reparație capitală.

În cadrul eforturilor de asigurare a unei infrastructuri de transport calitative și sigure, aliniate la rețeaua europeană de transport, au fost întreprinse următoarele acțiuni în raport cu proiecte de infrastructură rutieră în derulare:

Se elaborează documentația de proiectare pentru drumurile de acces către punctele vamale Ungheni, Leușeni, Giurgiulești și Cosăuți. De asemenea, a fost reabilitat drumul de acces către punctul vamal Sculeni, cu o lungime de 1,29 km.

Cu sprijinul financiar al BERD, BEI, CE și BM, în valoare totală de 1.377,45 mii lei, continuă implementarea următoarelor proiecte:

- R34 Hîncești - Leova - Cahul, sector 1 km 0+000 – km 42+200 și sector 2 km 42+200 - km 83+000;
- R33 Hîncești - Lăpușna - M1, km 0+000 - km 37+200;
- R8.1: R8 - Arionești - R14, km 0+000 - km 9+470;
- R14 R6 – Codrul Nou – Soroca – Unguri – frontieră cu Ucraina, km 92+620 – km 123+620;
- M3 Chișinău - Comrat - Giurgiulești, ocolire a orașului Vulcănești, km 0+000 - km 8+580.

În cadrul Programului „Mecanismul pentru interconectarea Europei” (Connecting Europe Facility), au fost elaborate studii de fezabilitate pentru dezvoltarea infrastructurii transfrontaliere la punctele de trecere a frontierei: Ungheni (RO) - Ungheni (MD); Albița (RO) - Leușeni (MD); Giurgiulești (MD) – Reni (UA).

De asemenea, au fost semnate acorduri de împrumut și finanțare între Republica Moldova și instituțiile financiare internaționale, precum Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Agenția Internațională de Dezvoltare, pentru realizarea Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova”. Acest proiect vizează modernizarea drumurilor regionale prioritare, inclusiv:

- Coridorul 5: R13 – Ivanovca-Izvoare-Varnița-Ocolina-M2, cu o lungime de 35 km;

⁶ Hotărîrea Guvernului nr. 90/2024 cu privire la aprobarea Programului privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pe anul 2024, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146348&lang=ro

- Coridorul 8.1 și 8.2: Cornești-Boghenii Noi – Napadeni-M5(G88), cu o lungime de 33 km;
- Coridorul 24: R34-Ciobălaccia-Tărtaul-R56-Baimaclia-Enichioi-R37, cu o lungime de 43 km.

Proiectul include investiții în siguranța rutieră, modernizarea și construcția punctelor de frontieră (Giurgiulești, Leușeni, Ungheni), precum și modernizarea sistemului de management al activelor rutiere.

În aspect de digitalizare a sectorului, a fost instituit Sistemul informațional „Registrul drumurilor publice” ce va permite centralizarea tuturor informațiilor relevante despre drumurile publice într-o singură bază de date. Acest lucru va facilita accesul rapid și eficient la informații actualizate despre starea și condițiile drumurilor, precum și obținerea informațiilor precise și actualizate despre condițiile de trafic, lucrările în desfășurare, restricțiile de circulație și alte aspecte relevante.

În cadrul eforturilor de eficientizare a transportului de pasageri și de marfă prin sporirea accesibilității, durabilității și interoperabilității, au fost întreprinse următoarele acțiuni, totuși sectorul se confruntă cu mai multe provocări. Deși a fost elaborat un program național destinat reînnoirii parcului de vehicule utilizate în transportul regulat de persoane, implementarea acestuia nu a fost realizată până în prezent. Această întârziere poate afecta negativ calitatea și siguranța serviciilor de transport public oferite cetățenilor.

În cadrul unui proiect finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții și Comisia Europeană, au fost alocate fonduri în valoare de 113,08 milioane euro pentru reabilitarea tronsonului feroviar Bender-Căușeni-Basarabeasca-Etulia-Giurgiulești. Proiectul a inclus achiziționarea a 12 locomotive magistrale moderne, ceea ce a condus la reducerea cheltuielilor operatorului de transport pentru tracțiunea trenurilor (consum de motorină, lubrifianți, piese de schimb). De asemenea, s-a redus timpul de rotație a vagoanelor de marfă și au fost eliminate restricțiile de circulație a trenurilor de marfă pe timp de zi în perioada verii, datorită performanțelor superioare ale noilor locomotive în condiții de temperaturi ridicate.

Un alt proiect important, cu o finanțare de 119 milioane euro din partea acelorași instituții financiare internaționale, vizează reparația parțială a coridorului feroviar Vălcineț-Ocnița-Bălți-Ungheni-Chișinău-Căinari. Lucrările prevăd reabilitarea a 128 km de cale ferată dintr-o lungime totală de 446 km, incluzând înlocuirea șinelor, traverselor și a suprastructurii, pentru a îmbunătăți calitatea infrastructurii feroviare și a asigura condiții optime de operare. În același context, procesul de reorganizare a Î.S. „Calea Ferată din Moldova” într-o societate pe acțiuni cu subdiviziuni interne separate și funcționale este în curs de desfășurare. Această

transformare are ca scop creșterea eficienței operaționale și a transparenței în gestionarea activităților feroviare.

În vederea accelerării procesului de îmbunătățirea a condițiilor de trai prin modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și sociale a localităților au fost aprobate Programul Național de dezvoltare locală „Satul European” pentru anii 2024 – 2028 și Programul Național de accelerare a dezvoltării mun. Bălți în calitate de pol de dezvoltare 2024-2028, reprezentând viziunea și prioritățile privind măsurile necesare pe termen scurt și mediu.

Totodată, cu sprijinul financiar al Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), a fost dezvoltat și lansat Sistemul Informațional pentru Gestionarea Programelor și Proiectelor de Dezvoltare Regională și Locală (SI GPDL) – mrdp.midr.gov.md. Acest sistem digital centralizează toate datele despre proiectele implementate și în curs de desfășurare, oferind un instrument eficient de gestionare și monitorizare.

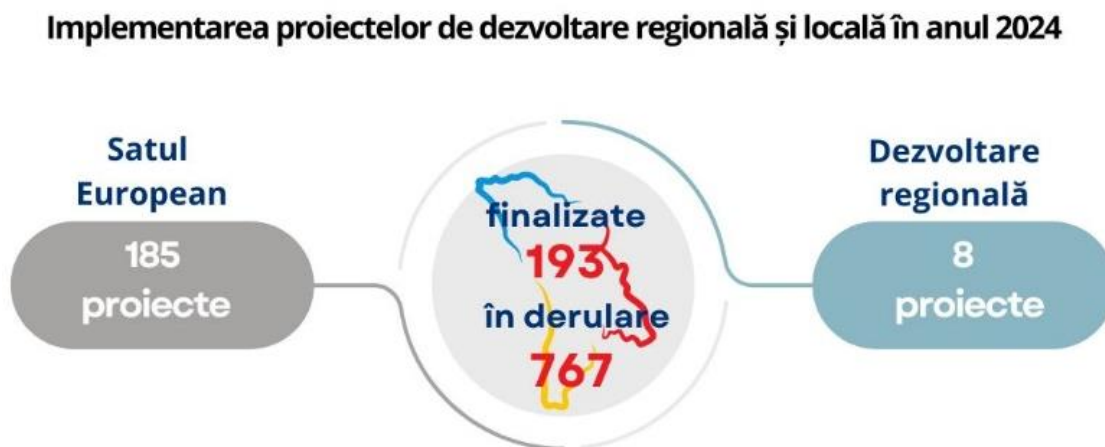
În cadrul „Programului Satul European” ediția I și „Satul European Expres” în perioada de raportare au fost finalizate 185 de proiecte, iar alte 712 de proiecte au fost selectate pentru finanțare în cadrul apelului de proiecte „Satul European” ediția II, care la moment sunt în proces de derulare.

Proiectele implementate au avut un impact considerabil asupra localităților, contribuind semnificativ la dezvoltarea acestora. Printre realizările importante se numără construcția și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în 77 de localități. De asemenea, 40 de proiecte s-au concentrat pe creșterea performanței energetice a clădirilor publice. Prin intermediul a 12 proiecte, s-au modernizat sistemele de iluminat public și s-au edificat 6 centrale fotovoltaice de ultimă generație, contribuind astfel la îmbunătățirea vizibilității și siguranței pe arterele locale. În alte 22 de localități, infrastructura sportivă a fost îmbunătățită, inclusiv prin dezvoltarea serviciilor sociale destinate populației social vulnerabile.

La nivel regional, pe parcursul anului 2024, au fost implementate 8 proiecte dintre care 3 proiecte în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație și 5 proiecte în revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice, iar alte 55 proiecte sunt în derulare. Totodată, a fost lansat concursul pentru selectarea proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada următoare, în vederea continuării sprijinului pentru comunitățile locale și asigurării unei dezvoltări echilibrate și sustenabile.

În ansamblu, aceste programe și proiecte au avut un impact pozitiv semnificativ asupra calității vieții populației, îmbunătățind infrastructura și serviciile publice, și sprijinind dezvoltarea economică și socială a regiunilor din Republica Moldova.

Figura nr. 1. Implementarea proiectelor de dezvoltare regională și locală în anul 2024

Dezvoltare regională și locală reprezintă o parte indispensabilă a procesului de dezvoltare a țării și presupune asigurarea diversificării activităților economice, stimularea investițiilor, reducerea șomajului și îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor.

Urmare lansării apelului de proiecte „Satul European 2”, după parcurgerea tuturor etapelor de evaluare și aprobare, 612 localități au devenit beneficiare a proiectului nominalizat , o parte dintre acestea urmând să inițieze implementarea proiectelor în 2025.

Alte 83 de proiecte de dezvoltare locală au fost selectate prin procedură distinctă: 72 pentru elaborarea planurilor urbanistice generale și 11 pentru cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă. Totodată, 17 proiecte au fost selectate în rezultatul desfășurării apelului de proiecte destinate creșelor.

În domeniul dezvoltării regionale pe parcursul anului 2024, au fost implementate 8 proiecte:

- 3 proiecte în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație;
- 5 proiecte în domeniul revitalizării urbane și dezvoltării infrastructurii spațiilor publice.

În domeniul dezvoltării locale, pe parcursul anului 2024, au fost finalizate 185 proiecte:

- 77 proiecte în domeniul construcției/extinderii/reabilitării/modernizării sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare, destinate obiectivelor publice de interes local;
- 12 proiecte pentru instalarea iluminatului public;
- 10 proiecte pentru elaborarea Planurilor Urbanistice Generale;
- 40 proiecte privind construcția, renovarea/reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice (creșterea performanței energetice) a clădirilor publice;

- 6 proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei folosind resurse regenerabile;
- 22 proiecte privind construcția, reconstrucția edificiilor sportive, inclusiv a edificiilor privind dezvoltarea serviciilor sociale destinate populației din grupurile social vulnerabile (centre de îngrijire pentru copii, persoane în etate și persoane cu necesități speciale), inclusiv a infrastructurii medicale;
- 24 proiecte ce vizează restaurarea / reabilitarea / reconstituirea / conservarea monumentelor / structurilor istorice specifice pentru arhitectura rurală tradițională într-o anumită zonă, destinate unor scopuri publice, inclusiv monumente de for public și
- 4 proiecte pentru cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă.

În ceea ce privește infrastructura de apă și sanitație a fost finalizată procedura de licitație pentru construcția apeductului magistral Chișinău-Strășeni-Călărași, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”.

La data de 30.09.2024 a fost semnat contractul de lucrări pentru construcția apeductului. Valoarea contractului este de cca 22,09 mln. Euro, finanțat de către Guvernul Germaniei, sub formă de grant. Termen de realizare este de 21 de luni. Lucrările propriu zise urmează a fi inițiate în trim. I, 2025. Urmare a realizării acestui apeduct, în primă fază, urmează a fi asigurat accesul la apă potabilă a cca 30 mii locuitori din mun. Strășeni și or. Călărași, iar în perspectivă pentru cca 75 mii locuitori din raioanele Strășeni și Călărași.

A fost finalizată procedura de licitație pentru contractarea serviciilor de elaborare a secțiunii specializate „Aprovizionare cu apă și sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, finanțat de către Banca Mondială.

Acest document va trata viziunea spațială la scara teritoriului național, ca sinteză a programelor strategice sectoriale și va avea scopul de a indica direcțiile generale de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung a infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație, să identifice cele mai bune opțiuni tehnice și economice, inclusiv de planificare și prioritizare a investițiilor și va constitui un instrument important pentru atragerea investițiilor sectoriale, care să contribuie la asigurarea unei dezvoltări echilibrate și durabile a întregului teritoriu al Republicii Moldova, în conformitate cu legislația și standardele naționale și ale Uniunii Europene.

A fost finalizată actualizarea documentației tehnice de proiect pentru subproiectul „Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești” din cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”.

Urmează lansarea licitației pentru achiziționarea lucrărilor de construcție a infrastructurii de alimentare cu apă potabilă. După realizarea infrastructurii respective, va fi asigurat acces la apă potabilă pentru cca 30 mii locuitori din 14 localități.

A fost elaborat Studiul de fezabilitate pentru proiectul „Program Deschis de Dezvoltare Urbană în Moldova”, Faza I. Proiectul a fost convenit între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania ca o abordare deschisă pentru sprijinirea dezvoltării municipale. Cu un buget de 13 mln. EUR pentru investiții și 1 mln. EUR pentru măsuri de acompaniament, acest program este susținut de Guvernul Germaniei prin intermediul Băncii germane KfW. Investițiile din cadrul proiectului se vor efectua pentru:

- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă în or. Călărași (beneficiari – 14,4 mii locuitori);
- Conectarea satelor Pitușca și Vărzăreștii Noi din r-nul Călărași la apeductul magistral Chișinău-Strășeni-Călărași și construirea de rețele interne de distribuție a apei în aceste localități (beneficiari – 4,93 mii locuitori);
- Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă în mun. Strășeni (beneficiari – 19,2 mii locuitori);
- Conectarea satului Căpriana din r-nul Strășeni la apeductul magistral Chișinău-Strășeni-Călărași și construirea de rețele interne de distribuție a apei în localitate (beneficiari – 2,6 mii locuitori);
- Construcția unei noi stații de captare a apei din r. Nistru și a stației principale de pompare (PS nivel I) din Vadul lui Vodă, care asigură cu apă mun. Chișinău și nu doar, inclusiv conversia alimentării cu energie electrică a stației de captare a apei de la tensiune medie la înaltă, precum și o nouă aducțiune către a doua stație de pompare din Vadul lui Vodă (PS nivel II), beneficiari – 820 mii locuitori, inclusiv 650 mii din mun. Chișinău, precum și până la 78 mii din r-nul Călărași și 92 mii din r-nul Strășeni.

În sectorul aerian au fost aprobate reglementări ce vizează stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și ai serviciilor de navigație aeriană⁷. Pentru optimizarea capacității disponibile a rețelei europene

⁷ Hotărârea Guvernului nr. 809/2024 pentru modificarea Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 119/2023, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146696&lang=ro

de management al traficului aerian a fost aprobat Regulamentul privind stabilirea unor norme referitoare la managementul fluxului de trafic aerian⁸.

În domeniul urbanismului și infrastructurii sociale, au fost elaborate 36 de Planuri Urbanistice Generale, iar peste 60 de instituții publice au fost reabilite, alături de centre culturale, instituții de învățământ și centre medicale, beneficiind de îmbunătățiri 235.390 de locuitori.

În paralel, reforma în domeniul construcțiilor și urbanismului a avansat prin elaborarea a 14 normative tehnice și lansarea Fondului național de dezvoltare a documentelor normative în construcții, pentru a moderniza și simplifica procesul legislativ din acest sector. Au fost elaborate și aprobate acte normative menite să consolideze calitatea construcțiilor, asigurând siguranța și sănătatea persoanelor pe întregul ciclu de viață al construcției. Acestea vizează previzibilitatea costurilor pentru execuția și desființarea construcțiilor, transparența în emiterea actelor permissive și crearea unor condiții favorabile pentru mediul de afaceri. De asemenea, au fost eliminate procedurile birocratice costisitoare pentru construcția locuințelor individuale, facilitând dezvoltarea rurală, atragerea populației în sate și reducerea migrației.

Pentru eficientizarea administrării fondului de documente normative în construcții, sporirea transparenței și reducerea duratei în elaborarea documentelor, a fost instituit Sistemul informațional „Portalul documentelor normative în construcții”⁹. Utilizatorii portalului vor avea acces la o bază informațională referitoare la legislația europeană și națională în domeniu, metodologia elaborării documentelor în construcții etc.

În ceea ce privește eficiența energetică a fost aprobat Programul de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”¹⁰ care are drept scop crearea instrumentelor financiare sub formă de grant și alocații, în calitate de stimulente financiare acordate beneficiarilor din cadrul acestuia, ca și măsură privind politicile publice în domeniul eficienței energetice, în vederea îmbunătățirii eficienței energetice de către consumatorii finali din sectorul rezidențial. Prioritar investițiile sunt direcționate spre eficientizarea clădirilor publice și rezidențiale, fiind incluse 10 spitale publice de dimensiuni mai mari și alte 16 clădiri publice.

⁸Hotărârea Guvernului nr. 680/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind stabilirea unor norme referitoare la managementul fluxului de trafic aerian, disponibilă la linkul:

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145558&lang=ro

⁹Hotărârea Guvernului nr. 78/2024 cu privire la instituirea Sistemului informațional „Portalul documentelor normative în construcții” și la aprobarea Regulamentului privind funcționarea și administrarea acestuia, disponibilă la linkul:

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141928&lang=ro

¹⁰ Hotărârea Guvernului nr. 251/2024 cu privire la aprobarea Programului de finanțare „Fondul pentru eficiență energetică în sectorul rezidențial din Republica Moldova”, disponibilă la linkul:

https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142912&lang=ro :

Pentru creșterea eficienței energetice, au fost realizate 6 proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei, folosind resurse regenerabile. Au fost instalate 7 stații fotovoltaice cu o capacitate de 608 kW, beneficiind 38.547 de persoane.

Pentru promovarea dezvoltării durabile prin implementarea proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor de energie regenerabilă, în clădirile publice din RM a fost lansat Proiectul „Eficiența Energetică în clădirile publice”. În anul 2024 fiind elaborat studiul de fezabilitate cu aprobarea unei liste de aproximativ 25 de clădiri publice educaționale și medicale.

Ministerul Energiei, cu suportul Proiectului Securitatea Energetică a Republicii Moldova a realizat următoarele activități: au fost selectată o clădire administrativă și două clădiri de grădinițe în care urmează a fi implementate proiectele ESCO (implementate măsurile de eficiență energetică) și elaborate auditele energetice, a elaborat specificațiile tehnice pentru măsurile de eficiență energetică ce urmează a fi realizate la clădirile publice selectate și elaborate proiectele de Acorduri de colaborare între Proiectul MESA și deținătorii clădirilor publice selectate. Sunt în desfășurare activitățile de promovare a conceptului SuperESCO.

În cadrul Programului EcoVoucher, care urmărește scopul de a reduce numărul de consumatori vulnerabili la energie și consumul de energie, în octombrie 2023 a fost lansat Programul pilot "Rabla pentru electrocasnice". Până în prezent, peste 7 200 de vouchere au fost folosite pentru procurarea electrocasnicelor mari și peste 32 000 pentru becuri LED. Totodată, în 2024 a fost lansat Programul "Programul de Vouchere pentru Electrocasnice"¹¹ prin care au fost valorificate în jur de 4101 vouchere.

Sporirea capacității și îmbunătățirea fiabilității sistemului de transport al energiei electrice în RM sunt obiectivele-cheie ale Proiectului de dezvoltare a sistemului electroenergetic (PDSE), care vizează modernizarea infrastructurii și creșterea securității energetice a țării. Progresul general în construcția LEA 400kV Vulcănești-Chișinău constituie circa 50%. Lucrările se desfășoară în UTA Găgăuzia și raioanele Leova, Cahul, Taraclia. Finalizarea este preconizată pentru sfârșitul anului 2025. Progresul general al procesului modernizării stației electrice Chișinău 330kV constituie circa 45% (finalizarea - iulie 2025). La fel sunt în derulare lucrările de extindere stației electrice Vulcănești 400kV.

Proiectul „Construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava, construcția stației electrice Bălți 400 kV și reabilitarea rețelelor electrice de transport” va asigura diversificarea surselor de alimentare cu energie, îmbunătățirea securității și fiabilității sistemului de transmitere a energiei

¹¹ Hotărârea Guvernului nr. 533/2024 privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare și funcționare a Programului de acordare a ajutorului financiar pentru eficientizarea consumului de resurse energetice (Programul de vouchere pentru electrocasnice), disponibil la linkul:
https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144531&lang=ro

electrice prin intermediul interconectărilor cu România, permițând astfel crearea unui sistem transparent și competitiv pe piața energiei electrice a țării și integrarea sa în piața regională a energiei electrice. Pentru implementarea acestuia, a fost semnat Memorandumul de Înțelegere dintre Guvernul RM și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din România și RM.

Obiectivul general 3

Garantarea educației corespunzătoare și de calitate
pentru toți pe tot parcursul vieții

Obiective specifice:

3.1. Integrarea cuprinzătoare a copiilor în educația timpurie pentru învățare și bunăstare pe tot parcursul vieții

3.2. Formarea unor competențe transformatoare în sistemul educațional, axate pe nevoile de cunoștințe și aptitudinile de viitor

3.3. Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții

10 acțiuni de reformă
planificate

10 % din acțiunile de
reformă sunt finalizate
90 % din acțiunile de
reformă în curs de
implementare

63 % rata de realizare a
indicatorilor planificați
pentru anul 2024

În anul 2024, au fost implementate o serie de reforme și proiecte strategice în domeniul educației, având ca obiectiv general garantarea unei educații de calitate pentru toți, pe tot parcursul vieții. Acțiunile realizate au vizat dezvoltarea educației timpurii, îmbunătățirea calității învățământului preuniversitar și universitar, modernizarea învățământului profesional tehnic și creșterea accesibilității educației continue pentru adulți.

Pentru asigurarea accesului echitabil la educație antepreșcolară și preșcolară, în anul precedent a fost aprobată metodologia¹² de finanțare per copil în baza unui cost standard pentru instituțiile de învățământ preșcolar, urmând să fie pilotată în anul 2025. Datele necesare au fost colectate din 166 de instituții din raioanele Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni. În plus, cu sprijinul Băncii Mondiale, 15 grădinițe au fost selectate pentru a renova și dota câte o grupă de creșă, beneficiind de circa 300 de locuri noi. De asemenea, au fost inițiate negocieri cu UNICEF pentru dotarea grădinițelor cu seturi de cărți pentru copii. În vederea promovării cititului de la vârste fragede, a fost demarat Programul național „100 de

¹² Hotărârea Guvernului nr. 685/2024 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare în bază de cost standard per copil a instituțiilor publice de învățământ preșcolar și la pilotarea acesteia în anul 2025, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145615&lang=ro

povești”, în parteneriat cu Asociația OvidiuRO din România. Astfel, 300 de instituții preșcolare au fost dotate cu cărți pentru copii.

Pentru sectorul învățământului general, în cadrul reformei curriculare pentru învățământul primar și secundar, în 2024 s-a realizat achiziția manualelor școlare pentru 67 de titluri, din care 41 de titluri au fost aprobate după evaluare. Pentru titlurile fără oferte, a fost lansată procedura de negociere, reușind contractarea a 17 loturi suplimentare. Totodată, Ministerul Educației și Cercetării și UNICEF au inaugurat 81 de laboratoare digitale EDUTech în școlile din Moldova, dintre care 70 au devenit deja funcționale în 2024. Această inițiativă sprijină formarea competențelor digitale ale elevilor și profesorilor. În vederea îmbunătățirii accesibilității în educație, au fost procurate 69 de unități de transport școlar pentru facilitarea deplasării elevilor din zonele rurale.

În cadrul proiectului „Învățământul Superior în Moldova”, au fost implementate multiple inițiative menite să modernizeze și să îmbunătățească calitatea educației universitare. Astfel, au fost dotate 47 de săli de învățare și 59 de laboratoare în 7 universități, facilitând accesul studenților la infrastructură modernă. De asemenea, au fost revizuite și elaborate 29 de programe de licență și 34 de programe de master, aliniate cerințelor actuale ale pieței muncii. În plus, 1.791 de cadre didactice și 929 de studenți au beneficiat de instruire în cadrul a 76 de sesiuni de formare. Un accent deosebit a fost pus pe dezvoltarea infrastructurii IT, laboratoarele din instituțiile precum UTM, USM, US Cahul și ASEM, fiind modernizate și echipate corespunzător pentru a sprijini formarea competențelor digitale necesare în economia actuală.

Pentru sporirea atractivității învățământului profesional tehnic și alinierea acestuia la cerințele pieței muncii, în anul 2024 au fost aprobate 164 de standarde de calificare, dintre care 12 pentru învățământul profesional tehnic și 152 pentru învățământul superior. De asemenea, a fost modificat nomenclatorul domeniilor de formare profesională și a calificărilor pentru învățământul tehnic¹³.

În vederea consolidării formării continue a cadrelor didactice, a fost creată Instituția Publică Institutul Național pentru Educație și Leadership (INEL), funcțională din trimestrul IV al anului 2023. În anul 2024, INEL a format 1.000 de mentori, dintre care 80 mentori naționali și 920 mentori instituționali. De asemenea, aproximativ 45.000 de profesori au fost instruiți prin programe de formare continuă. Totodată, pentru asigurarea asistenței psiho-pedagogice, în

¹³Hotărârea Guvernului nr. 293/2024 cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic post-secundar și post secundar non terțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143084&lang=ro

2024 a fost instituit Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică¹⁴, alături de structurile teritoriale de asistență psiho-pedagogică.

În domeniul cercetării și inovării, au fost realizate progrese semnificative, contribuind la dezvoltarea și internaționalizarea acestui sector. Programul Național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027¹⁵, asigură un cadru strategic pentru dezvoltarea acestui domeniu. De asemenea, a fost consolidată participarea Republicii Moldova la proiecte internaționale, fiind depuse 15 proiecte în cadrul apelului moldo-german și finanțate 38 de proiecte moldo-române. A fost elaborat regulamentul privind apelul de granturi pentru susținerea participării în Programul Orizont Europa, facilitând astfel accesul cercetătorilor și instituțiilor de cercetare la finanțări europene și promovând excelența în inovare.

În vederea susținerii sportului de performanță, a fost modificată Hotărârea Guvernului nr. 22/2023 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare a sportului de performanță conform criteriilor distincte. Noile prevederi au ca scop creșterea finanțării sportului de performanță în corespundere cu prioritățile de dezvoltare a probelor sportive olimpice/paralimpice și neolimpice.

¹⁴ Hotărârea Guvernului nr. 1042/2023 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141091&lang=ro

¹⁵ Hotărârea Guvernului nr. 1042/2023 pentru aprobarea Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141296&lang=ro

Obiectivul general 4

Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală

Obiective specifice:

- 4.1. Extinderea accesului la oportunități și activități culturale
- 4.2. Punerea în valoare a patrimoniului, tradițiilor și a diversității culturale
- 4.3. Asigurarea oportunităților de dezvoltare personală și cetățenie activă

5 acțiuni de reformă planificate

100 % din acțiunile de reformă în curs de implementare

40 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

Acțiunile de reformă puse pe rol în anul 2024 au un impact semnificativ asupra dezvoltării culturale și turistice a Republicii Moldova. Prin măsuri concrete de promovare a patrimoniului, creștere a accesului la cultură și susținerea cinematografiei autohtone, s-au făcut progrese importante în direcția unei economii culturale sustenabile. Acțiunile implementate au contribuit la atingerea obiectivelor strategice și la creșterea vizibilității internaționale a țării, aducând beneficii economice și sociale comunităților locale.

Pentru facilitarea accesului la cultură au fost organizate instruirii și evenimente de promovare, inclusiv 8 instruirii pentru dezvoltarea produselor turistice, marketing și promovare, iar 370 de actori din industria turismului au fost instruiți. La fel pentru creșterea vizibilității internaționale, Republica Moldova a participat la 11 expoziții internaționale, inclusiv FITUR Madrid, BIT Milano și ITB Berlin ș.a.

Au fost sprijinite 5 proiecte în domeniul turismului, printre care lansarea conceptului-pilot de instituire a OMD "Plaiul Codrilor", desfășurarea proiectului "ITER VITIS", susținerea proiectului "Village Travel Bot", lansarea traseului de drumeție în r-nul Ungheni, organizarea sesiunilor „Tehnici de marketing online și offline în domeniul turismului dedicat actorilor din mediul rural”.

Un indicator pozitiv care justifică eforturile realizate de autorități pentru domeniul culturii și turismului este numărul de vizitatori, care a înregistrat o creștere cu 10% față de 2023, iar investițiile în turism au fost impulsionate prin proiectul „EkoApp for sustainable tourism in

Moldova” în parteneriat cu fundația poloneză „HumanDoc”, care promovează turismul sustenabil.

Pentru protejarea și promovarea patrimoniului cultural, a fost dezvoltat mecanismul de susținere a proiectelor culturale destinate minorităților naționale¹⁶, contribuind la implementarea a 26 de proiecte culturale ale organizațiilor necomerciale, de la aria tematică educație prin cultură, diplomatie culturală și rezidențe de creație, care urmăresc promovarea formelor de expresie culturală a minorităților naționale, inclusiv măsuri de creștere a accesului la produse și servicii culturale.

În domeniul cinematografiei, până în trim. IV 2024 au fost înregistrate 87 case de producție și 4 cinematografe. Totodată, este în proces de creare Arhiva Națională de Film, având ca scop conservarea patrimoniului audiovizual național. Suplimentar, în noiembrie 2024 a fost desfășurată ediția a doua a Forumului Internațional CinemaHora, consolidând prezența internațională a cinematografiei moldovenești.

În domeniul inovării sociale și a voluntariatului, a fost aprobat Conceptul Centrului de Inovație Socială, iar deschiderea acestuia este planificată pentru trimestrul IV al anului 2025, cu un buget alocat de 10 milioane lei. Centrul de Inovație Socială are ca scop principal îmbunătățirea și digitalizarea serviciilor de protecție socială. Prin crearea unei platforme digitale integrate, centrul urmărește să unifice multiplele sisteme informaționale existente, oferind o interfață unică pentru gestionarea serviciilor sociale.

Suplimentar, Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret (ANPDA) este în curs de preluare și dezvoltare a platformei www.voluntar.md, care va sprijini activitățile de voluntariat și va facilita interacțiunea dintre tinerii voluntari și organizațiile care desfășoară activități de voluntariat.

¹⁶ Ordinul ministrului culturii nr. 13/2024 privind aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor culturale implementate de organizațiile necomerciale, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141470&lang=ro

Obiectivul general 5

Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ

Obiective specifice:

- 5.1. Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții
- 5.2. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea cuprinzătoare și transsectorială a determinanților sănătății
- 5.3. Sporirea rezilienței sistemului de sănătate în situații ce pun în pericol sănătatea oamenilor

5 acțiuni de reformă planificate

20 % acțiuni de reformă finalizate
80 % din acțiunile de reformă în curs de implementare

100 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

Procesul de modernizare a sistemului de sănătate include proiectele ambițioase de construcție a spitalelor regionale Bălți și Cahul, cu scopul de a asigura servicii medicale moderne și accesibile în regiunile Nord și Sud ale țării. La data de 17 aprilie 2024, Ministerul Sănătății a semnat un contract cu companiile internațional „*Medical Architecture/Strategic Healthcare Planning*” din Marea Britanie pentru elaborarea studiului de fezabilitate și a proiectului tehnic al noului Spital Regional Cahul.

În paralel, pentru Spitalul Regional Bălți, procesul de pregătire a avansat semnificativ: studiul de fezabilitate a fost finalizat, inclusiv evaluarea amplă a impactului social și de mediu, iar documentația necesară achiziționării serviciilor de proiectare tehnică a fost elaborată. Proiectele Spitalelor Regionale Cahul și Bălți urmează să dezvolte o infrastructură medicală modernă în sudul și nordul țării, asigurând accesul la servicii complexe pentru aproximativ 800.000 de cetățeni.

Totodată, s-au derulat acțiuni pentru fortificarea infrastructurii medicale existente. Una dintre realizările cheie a fost crearea a 13 centre specializate în tratamentul Accidentelor

Vascular-Cerebrale (AVC), distribuite în întreaga țară. Acestea includ un Centru AVC comprehensiv, dedicat pacienților cu afecțiuni complexe, un Centru Multidisciplinar pentru abordarea integrată a recuperării, și 11 Centre Primare, echipate cu tehnologie de ultimă generație (tomografe computerizate, aparate de EKG avansate) pentru intervenții rapide. Personalul medical a beneficiat de programe de formare specializate, asigurând alinierea la standardele internaționale.

Concomitent, în domeniul sănătății copilului, au fost modernizate primele două Centre de Intervenție timpurie din localitățile Fălești și Cimișlia, ca parte a unui plan național de extindere a acestor servicii. Spațiile au fost reabilitate structural și dotate cu dispozitive medicale specializate, materiale educaționale și mobilier adaptat nevoilor copiilor cu dizabilități. Personalul a primit cursuri de pregătire în tehnici de intervenție precoce, în conformitate cu standardele aprobate, pentru a sprijini dezvoltarea optimă a copiilor și integrarea lor socială.

Cu referire la serviciile de reabilitare psihosocială, a fost finalizat Raportul de evaluare a sistemului actual de reabilitare psihosocială, care a analizat condițiile materiale și resursele umane disponibile în spitalele de psihiatrie și în secția Psihoneurologie a spitalului penitenciar din Republica Moldova. Raportul a identificat principalele provocări ale sistemului actual, fiind formulate recomandări aplicabile pentru îmbunătățirea serviciilor de reabilitare psihosocială. Acestea includ: *(1) modernizarea infrastructurii și achiziționarea de echipamente necesare pentru terapie, (2) creșterea numărului de specialiști în domeniul reabilitării psihosociale și (3) introducerea unor stimulente pentru atragerea și menținerea personalului calificat.*

Procesul de digitalizare a domeniului sănătății a avansat prin optimizarea gestionării situațiilor critice. Principala realizare a fost aprobarea Hotărârii de Guvern nr. 694/2024 pentru instituirea Sistemului Informațional „Transplant”¹⁷ care are ca scop unificarea proceselor de donare, alocare și monitorizare a organelor în Republica Moldova, asigurând transparență, reducerea timpului de așteptare și alinierea la standardele europene.

În paralel, prin Hotărârea de Guvern nr. 880/2024 a fost aprobat Regulamentul Sistemului Informațional de Evidență a Resurselor Umane în Sistemul Sănătății(ERUSS)¹⁸. SI ERUSS are ca scop centralizarea și gestionarea eficientă a datelor privind personalul medical din întreaga țară. Prin implementarea acestuia, se asigură o mai bună planificare a resurselor umane, identificarea rapidă a deficitelor de personal și alocarea optimă a specialiștilor în

¹⁷ Hotărârea Guvernului nr. 694/2024 cu privire la instituirea Sistemului informațional „Transplant”, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145455&lang=ro

¹⁸ Hotărârea Guvernului nr. 880/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului Sistemului informațional de evidență a resurselor umane în sistemul sănătății https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146506&lang=ro

funcție de nevoile regionale. Sistemul permite, de asemenea, monitorizarea continuă a formării, distribuției și mobilității cadrelor medicale, contribuind la îmbunătățirea calității serviciilor medicale și la reducerea disparităților între zonele urbane și rurale.

Obiectivul general 6.

Un sistem de protecție socială solid și incluziv

Obiective specifice:

- 6.1. Furnizarea unui spectru de servicii de asistență socială calitative și corespunzătoare
- 6.2. Consolidarea durabilității sistemului de asigurări sociale
- 6.3. Asigurarea unui sistem de protecție a copilului care să răspundă prompt și eficient la nevoile fiecărui copil

2 acțiuni de reformă planificate

100 % acțiuni de reformă în curs de implementare

30 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

În anul 2024 a continuat procesul de dezvoltare și modernizare a Centrelor regionale de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor, cu scopul de a oferi un sprijin prompt și eficient copiilor aflați în situații vulnerabile. Proiectul reprezintă o componentă majoră a sistemului de protecție socială a copiilor. Prin urmare, rezultatele se prezintă după cum urmează:

- **Centrul Regional Nord** este deja complet funcțional, furnizând servicii integrate de asistență psihologică, juridică și socială copiilor care au fost victime sau martori ai infracțiunilor. În plus, 150 de specialiști din nordul țării au fost instruiți în colaborare multidisciplinară și interdepartamentală, consolidând astfel capacitatea de intervenție la nivel regional.
- **Centrul Regional Sud** se află în faza de construcție, cu lucrări în desfășurare. De asemenea, 106 specialiști din această regiune au participat la programul de instruire specializată „Asistența multidisciplinară a copiilor victime/martori ai infracțiunilor în contextul funcționării serviciului de tip Barnahus”. Această pregătire va facilita implementarea unor practici eficiente odată cu finalizarea centrului.
- **Centrul Regional Centru** se află la etapa de identificare a unui spațiu pentru construcție.

Obiectivul general 7

Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente

Obiective specifice:

7.1. Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise pentru participarea cetățenilor la procesele de luare a deciziilor

7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor

7.3. Integrarea științei, a tehnologiilor și a datelor în procesul de guvernanță

7.4. Asigurarea drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv a libertății exprimării, întrunirilor și asocierii, a dreptului la informație și a dreptului de a alege și a fi ales

22 acțiuni de reformă planificate

100 % acțiuni de reformă în curs de implementare

70 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

În anul 2024, au continuat reformele în domeniul eficientizării proceselor guvernamentale și îmbunătățirii serviciilor publice prestate cetățenilor. Acțiunile planificate pentru perioada de raportare au vizat modernizarea managementului funcției publice, debirocratizarea, dezvoltarea serviciilor electronice, consolidarea sistemului de coordonare a politicilor publice și fortificarea administrației publice locale și centrale, toate fiind în proces de realizare, or perioada de finalizare a implementării acestora depășind orizontul anului 2024.

În perioada de raportare, au fost perfecționate reglementările principale care vin să asigure eficientizarea activității Guvernului, atât în procesul de planificare strategică și operațională, în procesul de creație legislativă a actelor normative adoptate de Guvern, cât și în relațiile acestuia cu autoritățile autonome, precum și ajustarea prevederilor referitoare la relațiile cu cetățenii și asigurarea accesului la informația de interes public.

În anul 2024, Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului¹⁹ au fost modificate, fiind perfecționat procesul de documentare, analiză și fundamentare a proiectelor de acte normative, precum și perfecționate mecanismele de avizare și expertizare a proiectelor, în special ce țin de conceptul de analiză a impactului reglementării,

¹⁹ Hotărârea Guvernului nr.447/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (Hotărârea Guvernului nr.610/2018 și Hotărârea Guvernului nr.1171/2018)

a expertizei de compatibilitate pentru proiectele cu relevanță UE și a expertizei juridice și anticorupție. Transparența și eficiența procesului decizional a fost asigurată, toate actele normative fiind supuse consultărilor publice, expertizei anticorupție, analizei impactului de reglementare, iar transparența procesului decizional a fost garantată.

Măsurile importante au fost realizate pentru a asigura corelarea dintre planificarea strategică a politicilor publice și programarea bugetară. În 2024 au fost aprobate modificări la Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 privind planificarea strategică²⁰, care introduce măsuri menite să sporească sincronizarea și corelarea dintre procesele de planificare strategică și cele de planificare bugetară, inclusiv alinierea calendarului de planificare strategică cu cel de planificare bugetară, aprobarea priorităților de politici publice pe termen mediu (PND, PNR, PNA) înainte de aprobarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM), pentru a garanta orientarea resurselor bugetare către politici publice prioritare. De asemenea, au fost elaborate și puse în aplicare instrumentele electronice de estimare a costurilor politicilor publice, utilizate intensiv de autorități pentru planificarea strategică și bugetară.

Un rol important în verificarea calității politicilor publice și asigurarea fundamentării acestora în baza evidențelor, inclusiv a corelării cu resursele disponibile, a fost conferit platformelor guvernamentale interinstituționale de coordonare, reconfigurate și consolidate: Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile (CCDD)²¹; Comitetul interministerial pentru planificare strategică (CIPS)²². Astfel, pe parcursul anului 2024 au avut loc 12 ședințe CIPS în cadrul cărora au fost discutate și luate decizii pentru 22 subiecte, iar pe platforma CCDD au fost examinate și validate 28 subiecte în cadrul a 13 ședințe. Totodată, a fost instituit Consiliul pentru coordonarea dezvoltării și monitorizarea implementării Planului de Creștere Economică pentru Republica Moldova („Growth Plan”).

În 2024, a fost lansată dezvoltarea Sistemului Informațional „e-Monitorizare”²³, aflat în prezent în fază de testare. Acest sistem are ca scop digitalizarea și eficientizarea proceselor de planificare, monitorizare și raportare a documentelor de planificare strategică, inclusiv interconectarea cu Sistemul Informațional al Ministerului Finanțelor pentru schimbul automatizat de date privind politicile publice și bugetele alocate acestora.

Un alt element esențial al anului 2024 a fost perfecționarea mecanismelor de colaborare cu partenerii de dezvoltare în vederea alinierii asistenței externe pentru dezvoltare la prioritățile Republicii Moldova. Astfel, a fost modificat mecanismul de coordonare a

²⁰ Hotărârea Guvernului nr.661/2024 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.386/2020.

²¹ [Dispoziția Guvernului nr.181-d/2023](#) cu privire la Consiliul pentru coordonarea dezvoltării durabile.

²² [Hotărârea Guvernului nr.1070/2023](#) privind instituirea Comitetului interministerial pentru planificare strategică.

²³ Hotărârea Guvernului nr.660/2023.

asistenței externe²⁴, revitalizată activitatea celor 14 consilii sectoriale de coordonare a asistenței externe și creată Platforma de Parteneriat pentru Republica Moldova, care a evoluat într-un parteneriat pe termen lung, oferind sprijin continuu pentru reformele necesare pentru aderarea la UE și pentru dezvoltarea durabilă și rezilientă a țării.

În vederea măsurării performanței instituționale, în anul 2024 a fost implementat sistemul de măsurare a performanței autorităților publice centrale în baza unui set de Indicatori de Performanță Instituționali (KPI). Aceștia sunt aplicați de Cancelaria de Stat, 14 ministere și 14 autorități administrative centrale subordonate Guvernului, permițând monitorizarea și evaluarea obiectivă a progreselor realizate de către autorități, totodată, oferind un cadru favorabil pentru îmbunătățirea eficienței activității acestora.

A continuat procesul de dezvoltare a serviciului public și profesionalizare a funcționarilor publici. Cadrul legal a fost îmbunătățit pentru a asigura profesionalizarea serviciului public, în special în ceea ce privește recrutarea, selecția și dezvoltarea profesională a funcționarilor publici de conducere²⁵. Au fost aprobate modificări la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 cu privire la punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public²⁶

În vederea consolidării capacităților funcționarilor publici, a fost aprobat și implementat Planul de formare și dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2024²⁷, fiind asigurate oportunitățile de dezvoltare profesională a 850 de participanți din autoritățile publice pentru 7 tematici de instruire în cadrul a 1416 ore de instruire, inclusiv 56% fiind funcționari din autoritățile publice centrale și 44% reprezentând autoritățile administrației publice locale. De menționat că, pentru anul 2024 a fost majorat cu 25% bugetul alocat pentru instruirea personalului din autoritățile publice, acestea fiind oferite de Institutul de Administrație Publică. Suplimentar, în activități de formare livrate de Cancelaria de Stat în anul 2024 au fost instruiți un total de peste 600 de funcționari publici.

Pentru creșterea capacității de a atrage noi și tinere talente în serviciul public au fost realizate următoarele măsuri:

- Crearea de oportunități de angajare pentru tinerii lipsiți de experiență profesională prin modificarea cadrului normativ care prevede obligativitatea autorităților publice de a înființa funcții de nivel inferior de cel puțin 5 la sută din totalul funcțiilor publice;
- Îmbunătățirea sistemului de recrutare și selecție a funcționarilor publici prin reglementarea concursului intern pentru promovări/transferuri, elaborarea Planului

²⁴ Hotărârea Guvernului nr.534/2024 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului 377/2018 și a cadrului normative conex.

²⁵ Legea nr. 47/2024

²⁶ Hotărârea Guvernului nr.581/2024

²⁷ Hotărârea Guvernului nr.79/2024

anual de recrutare, crearea Rezervei de funcționari publici care să permită redistribuirea funcționarilor publici pe posturile vacante (ambele cu efect din iunie 2025), crearea corpului de rezervă pentru angajarea în posturi inițiale și introducerea cu succes a programelor de pregătire specială în cadrul managementului public - 18 luni de la numire;

- implementarea Programului guvernamental privind stagiile plătite de două ori pe an în serviciul public, în cadrul căruia au participat peste 110 de tineri care au beneficiat de 480 de ore de integrare în activitatea autorităților publice centrale și o bursă lunară neimpozabilă de 3000 lei, peste 20% dintre aceștia fiind încadrați ulterior în serviciul public;
- implementarea Programului comun de stagii al Uniunii Europene și Guvernului Republicii Moldova, la care au participat 65 de tineri. Lansarea Programului a fost precedată de o amplă campanie de informare în patru dintre cele mai mari universități din țară, cu participarea a peste 500 de studenți și online pentru studenții moldoveni din diaspora, urmărită de peste 1700 de tineri.
- implementarea Programului guvernamental „SPRINT” pentru peste 40 de tineri funcționari publici, care urmărește dezvoltarea unei rețele de tineri funcționari publici calificați care să genereze și să promoveze schimbări pozitive în autoritățile în care lucrează. Programul se află în prezent la a treia etapă de implementare, concentrându-se pe dezvoltarea propunerilor de politici publice.

În ceea ce privește administrația publică locală, s-au făcut progrese semnificative în implementarea reformei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, prin promovarea modificării Hotărârii Guvernului nr. 925/2023 privind metodologia de amalgamare²⁸. La finele anului 2024, au fost înregistrate următoarele rezultate în promovarea reformei respective:

- 165 de prezentări individuale ale metodologiei amalgamării voluntare, în fața primarilor;
- 160 de prezentări individuale ale metodologiei în fața consiliilor locale;
- 36 de grupuri de UAT, primarii cărora au declarat deschidere pentru amalgamarea voluntară (grupurile sunt formate din minim 2 UAT-uri și maxim 5, la moment);
- 17 decizii de inițiere a amalgamării voluntare de către consiliile locale (estimarea este de 50 de decizii în luna februarie 2025);
- 20 de clustere create;
- 27 raioane participante la activități.

²⁸ Hotărârea Guvernului nr. 797/2024

În vederea creșterii sustenabilității financiare a autorităților locale, în anul 2024 a continuat procesul de evaluare și înregistrare a bunurilor imobile proprietate publică și privată. Astfel, la finele anului 2024, circa 151 de unități administrativ teritoriale au înregistrat bunurile imobile proprietate publică și privată în Registrul bunurilor imobile, ceea ce constituie circa 30% din ținta stabilită pentru anul 2024. Totodată, în perioada de raportare au fost aprobate și publicate 4 modele de evaluare/reevaluare pentru: apartamente la sol²⁹, case de locuit în localitățile urbane³⁰, case de locuit în localitățile rurale³¹ și terenuri agricole³², pentru perioada următoare fiind planificată aprobarea ultimelor 3 modele aflate în elaborare.

În anul 2024 în vederea consolidării democrației locale, a continuat dialogul cu Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRE). Astfel, având în vedere că Foaia de parcurs revizuită privind democrația locală și regională în Republica Moldova a fost practic integral realizată (90%), conform evaluărilor efectuate în cadrul exercițiului de raportare a progresului din partea entităților publice și considerând progresul obținut, precum și observațiile Secretarului General al CALRE, acest exercițiu a fost încheiat, odată cu finalizarea procedurii de postmonitorizare a Republicii Moldova din partea CALRE, o eventuală semnare a unei noi foi de parcurs urmând a fi examinată în cadrul noului ciclu de monitorizare, care va fi lansat în anul 2025.

În anul 2024 tranzacțiile electronice în sistemele de e-Guvernare s-au menținut la nivel înalt: în medie, un volum lunar de 60 de milioane tranzacții în perioada ianuarie-noiembrie 2024. Acest număr este cu circa 7% mai mare comparativ cu aceeași perioadă a anului 2023, fapt ce demonstrează o adopție crescută a sistemelor de e-guvernare și un interes crescut din partea cetățenilor și instituțiilor publice de a utiliza aceste soluții. O creștere substanțială, în comparație cu anul precedent, au înregistrat serviciile partajate: MDelivery (de 3 ori), MPass (de 2,7 ori), MSign (de 1,5 ori). Plățile MPay și numărul interpelărilor prin intermediul MConnect au rămas în medie aproximativ la același nivel ca și în anul trecut.

În 2024, a crescut numărul serviciilor electronice disponibile pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice cu circa 70% (de la 36 servicii la sfârșitul anului 2023 la 61 servicii – în noiembrie 2024). În pofida acestei creșteri, numărul mediu de accesări per serviciu a crescut neesențial (de la 896 în medie în 2023 la circa 994 în 2024), iar începând cu luna august 2023,

²⁹ Modelul este aprobat prin ordinul AGCC nr.53 din 10 mai 2024 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.216-218 din 21 mai 2024

³⁰ Modelul este aprobat prin Ordinul ARFC nr.91 din 19 decembrie 2023 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1-4 din 05 ianuarie 2024.

³¹ Modelul de evaluare a caselor de locuit amplasate în localitățile rurale a fost elaborat și aprobat prin ordinul AGCC Nr. 60 din 31.05.2024

³² Model a fost elaborat prin ordinul AGCC Nr. 59 din 31.05. 2024. și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 247-250 din 12 iunie 2024.

când s-a înregistrat cel mai mare număr mediu de accesări per serviciu (1584 accesări), tendința înregistrată ulterior a fost constant în diminuare, în noiembrie 2024, înregistrându-se în mediu doar 890 accesări per serviciu. Acest fapt semnifică că, deși serviciile publice au fost digitalizate, acestea nu sunt accesate și utilizate pe deplin de cetățeni. O cauză a acestei situații este nivelul scăzut de deținere de către persoanele fizice a semnăturii electronice, cerință pentru autentificarea pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice.

În 2024 au fost deschise noi Centre Unificate de Prestări Servicii (CUPS), numărul acestora fiind în creștere de la 85 în luna decembrie 2023 până la 104 în 2024. CUPS au fost create pentru a asigura accesibilitatea serviciilor electronice pentru populația din localitățile rurale din țara noastră, precum și pentru a ajuta persoanele care încă nu dețin semnătură electronică să utilizeze serviciile digitale. Analiza profilului utilizatorilor serviciilor CUPS arată că cei mai mulți utilizatori sunt persoanele în etate, fapt ce confirmă importanța acestora în sprijinirea persoanelor în vârstă și a altor grupuri vulnerabile, oferindu-le acces la tehnologie și asistență în utilizarea serviciilor electronice.

La finele anului 2024, din numărul total de 16 sisteme informaționale planificate a fi finalizate— 8 SI au fost finalizate, celelalte 8 fiind în fază activă de dezvoltare, urmând a fi finalizate în primul trimestru al anului 2025. Acest fapt se datorează complexității proiectelor și sistemelor informaționale, care implică dialog constant interinstituțional.

În perioada de raportare au fost dezvoltate module noi pentru aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice de interacțiune a cetățenilor cu statul - [EVO](#), prin intermediul cărora utilizatorii au acces la o gamă largă de servicii electronice, date din registrele de stat, utilizând identitatea electronică. În același timp, aplicația permite utilizatorilor să dețină versiunea digitală a actelor de identitate și a altor documente cheie. Prin intermediul EVO, utilizatorii au acces la informații și funcționalități, atât pentru persoane fizice, cât și pentru juridice, inclusiv prin intermediul modulelor noi: Acte Digitale și Portofel de Identitate Digital; Plăți pentru servicii publice: Datele Tale: Feedback și Contribuție, esențiale pentru evoluția continuă a EVO.

Nivel scăzut de dezvoltare se constată în cazul eKYC - digitalizarea procedurii standard de identificare și înregistrare la distanță a persoanelor fizice (1%), e-DMS - dezvoltarea Sistemului de e-Management al Documentelor (1%), GEAP 2.0 (5%) și e-Democracy (10%).

Conform situației de la finele anului 2024, 54% din numărul total de servicii publice prestate cetățenilor prin intermediul Agenției Servicii Publice sunt digitalizate (43 servicii), însă acestea sunt puțin utilizate de cetățeni. Pentru anul 2024 a fost preconizată digitalizarea serviciilor din domeniul stare civilă și domeniul înregistrarea de stat a unităților de drept, ca urmare a implementării sistemelor informaționale automatizate noi, dar la etapa actuală dezvoltarea acestora este încă în derulare.

Gradul de disponibilitate a serviciului de programare electronică pentru serviciile publice se menține la nivel înalt – 99,99%, fără întreruperi pe parcursul anului. Este în diminuare timpul mediu de așteptare în rând la ghișeul fizic, comparativ cu anul trecut: în medie 10 min. în anul 2024, comparativ cu 12 min. în anul 2023. Numărul documentelor livrate prin serviciul public MDelivery, în anul 2024, a crescut de 3,7 ori comparativ cu anul 2023 (circa 1500 acte livrate pe lună). Numărul actelor de identitate livrate (pașaportul cetățeanului și buletinul de identitate) a constituit 85,9% din total.

Printre realizările importante în 2024 se numără organizarea Recensământului populației și locuințelor 2024, datele preliminare fiind prezentate publicului la 30 ianuarie 2025. Etapa finală, care presupune prelucrarea și diseminarea datelor finale va fi finalizată până în 2026.

Pentru consolidarea și modernizarea Sistemului Statistic Național în anul 2024 au fost evaluate 14 instituții producătoare de statistici, iar pentru 3 dintre acestea evaluarea a fost repetată. De asemenea, sunt în proces de dezvoltare 4 registre statistice esențiale, 4 metodologii statistice au fost aprobate, iar 16 de află în proces de elaborare, în conformitate cu cerințele internaționale, în special ale Uniunii Europene. La situația de la finele anului 2024 10 % instituții incluse în Programul lucrărilor statistice care dețin unități structurale cu funcții statistice clar atribuite; 70% de clasificări naționale relevante au fost aliniate la clasificările europene și internaționale.

În anul 2024 au fost înregistrate unele progrese în îmbunătățirea infrastructurii consulare, fapt ce a facilitat accesul cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare la informațiile consulare, fiind modernizat Centrul de apel al Ministerului Afacerilor Externe.

În scopul îmbunătățirii comunicării și valorificării potențialului diasporei, au fost obținute următoarele realizări: peste 4000 de membri ai diasporei au participat la Turneul cultural „Mărțișor în toată lumea”; mai mult de 600 de persoane prezente la festivalul „Ne vedem acasă”; peste 200 de participanți la Diaspora Business Forum; lansarea Ghidului de suport la revenire în Moldova; 13 proiecte realizate în cadrul Programului de susținere a activităților culturale și educaționale în diasporă, în țări precum: SUA, Danemarca, Italia, Elveția, Spania, Austria, Germania, Canada, Marea Britanie, cu peste 1000 de beneficiari ai activităților; 51 de proiecte realizate cu implicarea diasporei în dezvoltarea localităților de baștină prin Programul „Diaspora Acasă Reușește” (DAR 1+3); lansarea unui Program de instruire dedicat asociațiilor diasporale „Diaspora Impact”; 130 copii au participat la Programul DOR, edițiile de vară și de iarnă „Dor de Tradiții”.

Au fost atinse rezultate în implementarea programelor de susținere a revenirii și angajării profesioniștilor din diaspora, precum și ale absolvenților moldoveni. În cadrul Programului de susținere a revenirii de scurtă durată a membrilor diasporei cu experiență profesională avansată, au fost aprobate 8 dosare și desfășurată o misiune de schimb de expertiză. În cadrul

Programului de susținere a revenirii și reintegrării absolvenților moldoveni din diaspora, 21 de beneficiari au beneficiat de suport informațional, dintre care 16 au fost angajați, iar alte 4 dosare aprobate urmează să beneficieze de suport în anul 2025.

A fost dezvoltat și implementat Programul de granturi Diaspora Engagemen Hub destinat Asociațiilor din diaspora, Centrelor Educaționale de studiere a limbii române peste hotare (înregistrate oficial în țara de reședință), finanțat din bugetul de stat. Au fost finanțate 13 proiecte, dintre care au fost finalizate 8 proiecte, iar 5 proiecte sunt în curs de implementare. De asemenea, în sprijinul cetățenilor care se întorc în țară, a fost elaborat Ghidul de suport la revenire în Moldova, destinat atât cetățenilor Republicii Moldova care planifică să revină acasă, cât și celor deja reîntorși de peste hotare, scopul acestuia fiind furnizarea informației necesare pentru o revenire și reintegrare reușită.

Obiectivul general 8.

Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent

Obiective specifice:

- 8.1. Dezvoltarea mecanismelor extrajudiciare de soluționare a litigiilor
- 8.2. Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție
- 8.3. Reducerea semnificativă a corupției în toate formele sale și edificarea unei justiții transparente și responsabile față de cetățeni

4 acțiuni de reformă planificate

100 % acțiuni de reformă în curs de implementare

67 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

Una din prioritățile în reformarea sectorului de justiție o constituie îmbunătățirea condițiilor de detenție, crearea locurilor de muncă și dezvoltarea serviciilor medicale de calitate pentru condamnați. În vederea creării locurilor de muncă pentru condamnați pe parcursul anului 2024 au fost aprobate și înregistrate contracte de prestări servicii cu 58 agenți economici, inclusiv 3 întreprinderi de stat, prin care au fost create 700 locuri de muncă atât pentru îndeplinirea unor lucrări unice cât și pe perioade de până la un an de zile. În prezent sunt încadrați în câmpul muncii 1252 condamnați zilnic la munci remunerate, ceea ce reprezintă 36,6% din numărul deținuților apti de muncă, iar 468 condamnați sunt încadrați la munci neremunerate.

Conform situației actuale, 14 secții medicale de ambulator sunt acreditate de către Comisia Națională de Evaluare și Acreditare în Sănătate pentru 5 ani, 2 secții medicale neacreditate (Penitenciarul nr.6-Soroca și nr.10-Goian), dar sunt în proces de asigurare a standardelor pentru acreditare, inclusiv și spitalul penitenciar nr. 16-Pruncul. Totodată, Spitalul penitenciar a fost dotat cu utilaj medical din surse bugetare și extrabugetare și efectuate lucrări de reparație în vederea obținerii autorizației sanitare cât și a acreditării. Aceste măsuri contribuie la îmbunătățirea accesului deținuților la servicii medicale de calitate, asigurând conformitatea cu standardele naționale și internaționale în domeniul sănătății în penitenciare.

Pentru implementarea proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău a fost aprobat proiectul de lege pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de

împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei³³. Acordul cadru de împrumut cu BDCE³⁴ a fost adoptat de către Parlament la data de 6 iulie 2024, cu suma angajată de 49 milioane EUR, iar la 30 decembrie a fost semnat Acordul de proiect dintre Ministerul Justiției și Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect (UNOPS)³⁵.

Creșterea gradului de acces digital la serviciile juridice a constituit o altă prioritate pentru anul 2024. Astfel, în anul precedent SI „e-Dosar Judiciar” a fost dat în exploatare în toate cele 15 instanțe judecătorești: *Ungheni, Bălți, Edineț, Orhei, Soroca, Strășeni, Cahul, Cimișlia, Drochia, Hîncești, Criuleni, Chișinău, Comrat, Căușeni, Anenii Noi*, cât și în instanțele de apel în circumscripția cărora se află acestea. Potrivit datelor din registrele Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD) de la începutul pilotării e-Dosar judiciar, în instanțele de judecată au fost depuse 355 cereri de chemare în judecată prin intermediul aplicației. În aceeași perioadă, au fost depuse 89 de solicitări privind accesul la dosarele deja existente în sistem prin intermediul e-Dosar judiciar. Totodată, în iunie 2024, în PIGD au fost dezvoltate 8 rapoarte/ registre privind utilizarea SI „e-Dosar Judiciar”.

Pentru a accelera digitalizarea și modernizarea sistemului de justiție, la 10 octombrie 2024, Ministerul Justiției și PNUD Moldova au semnat un acord de cooperare pentru lansarea proiectului „Sprijin pentru transformarea digitală a sistemului penitenciar și a probațiunii din Moldova”. Finanțat de Guvernul Statelor Unite, acest proiect strategic, cu o durată de 30 de luni, implică parteneri instituționali cheie, inclusiv Agenția Națională a Penitenciarelor, Inspectoratul Național de Patrulare și Agenția de Guvernare Electronică. Cu toate acestea, începând cu anul 2025, Guvernul SUA a suspendat temporar ajutoarele externe pentru 90 de zile, afectând inclusiv proiectele din Republica Moldova. Această decizie generează incertitudini privind finanțarea continuă a inițiativelor de digitalizare în justiție. Pentru a atenua riscurile asociate, este esențială identificarea unor surse alternative de finanțare și consolidarea parteneriatelor cu alți donatori internaționali, asigurând astfel sustenabilitatea și succesul transformării digitale a sistemului penitenciar și al probațiunii din Moldova.

³³ Hotărârea Guvernului Nr. 389/2024 privind aprobarea proiectului de lege cu privire la ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la Chișinău la 30 aprilie 2024, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143479&lang=ro

³⁴ Legea Nr. 158/2024 pentru ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=143943&lang=ro

³⁵ Hotărârea Guvernului Nr. 913/2024 pentru aprobarea semnării Acordului de proiect dintre Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Oficiul Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect (UNOPS) privind construcția unui nou penitenciar în municipiul Chișinău, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146608&lang=ro

Implementarea mecanismului de evaluare externă/extraordinară a judecătorilor și procurorilor constituie obiectivul major asumat de către Republica Moldova în contextul imperativului de a asigura un sector al justiției cu actori integri și responsabili. În acest sens activează Comisia (nr.2) privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție³⁶. Tot această comisie evaluează și magistrații de la Curțile de Apel și președinții/vicepreședinții instanțelor de primul nivel din toată țara. Până la data de 07.11.2024 Comisia nr.2 a evaluat 21 de candidați la funcția de judecător la CSJ. De asemenea, în aprilie 2024 a demarat evaluarea extraordinară a judecătorilor din cadrul Curții de apel Chișinău, iar în data de 07.11.2024 a judecătorilor din cadrul curților de apel Bălți, Comrat și Cahul.

Suplimentar, Comisia de Evaluare a Procurorilor (nr.3)³⁷ este mandatată să evalueze integritatea etică și financiară a procurorilor din Procuratura Generală, procuraturile specializate, șefii procuraturilor teritoriale. În luna mai 2024, Consiliul Superior al Procurorilor a remis în adresa Comisiei de evaluare a procurorilor lista a 67 de procurori din cadrul Procuraturii Anticorupție pentru a fi suspuși procedurii de evaluare externă.

³⁶ Legea Nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145194&lang=ro

³⁷ Legea 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145198&lang=ro

Obiectivul general 9.

Promovarea unei societăți pașnice și sigure

Obiective specifice:

9.1. Reducerea violenței în societate în toate manifestările și aspectele sale

9.2. Reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și a riscurilor de orice tip

9.3. Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și a sistemelor critice

16 acțiuni de reformă planificate

100 % acțiuni de reformă în curs de implementare

89 % rata de realizare a indicatorilor planificați pentru anul 2024

În anul 2024, Republica Moldova a întreprins măsuri esențiale pentru consolidarea securității naționale, având ca priorități îmbunătățirea sistemului de ordine și securitate publică, gestionarea eficientă a frontierei de stat și creșterea nivelului de siguranță a populației. Un reper strategic major este aprobarea Strategiei Naționale de Apărare 2024–2034 prin Hotărârea Parlamentului nr. 319/2024³⁸, document ce identifică riscurile și amenințările la adresa securității naționale și stabilește direcțiile de acțiune pentru reducerea vulnerabilităților. Strategia țintește modernizarea și dezvoltarea capacităților de apărare, consolidarea mecanismelor naționale de prevenire și combatere a riscurilor, inclusiv a celor hibride, îmbunătățirea protecției cibernetice și dezvoltarea industriei naționale de apărare. De asemenea, Moldova a avansat în consolidarea parteneriatelor strategice internaționale și alinierea cu arhitectura de securitate europeană.

O altă realizare importantă pentru îmbunătățirea controlului teritorial și creșterea nivelului de siguranță publică, a fost consolidarea sistemului de monitorizare și supraveghere la *frontiera de stat*. În acest sens, 9 puncte vamale au fost dotate cu sisteme de monitorizare video a fluxului de transport bidirecțional (cu scanarea numerelor de înmatriculare), în total 17 sisteme de monitorizare. Acestea permit jurnalizarea automată a înregistrărilor mijloacelor de transport în cadrul sistemului cu captarea pozei vehiculului, precum și scanarea numerelor de înmatriculare și înregistrarea timpului exact de deplasare a acestuia.

³⁸ Strategia națională de apărare a Republicii Moldova pentru anii 2024–2034, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 319/2024, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146655&lang=ro

Totodată, pe trasee în zonele apropiate punctelor vamale, sunt amenajate 4 locații cu monitorizare video cu pivot și telecomandă PTZ (fără capacități de citire și înregistrare a numerelor de înmatriculare), în total 4 unități.

Progrese semnificative au fost realizate și în sectorul polițienesc. Cadrul normativ necesar privind regionalizarea Poliției se află la o etapă avansată de promovare. Totodată, Ministerul Afacerilor Interne, prin intermediul Inspectoratului General al Poliției a stabilit 3 locații pentru sediile direcțiilor regionale: Direcția regională Centru (mun. Chișinău), Direcția regională Nord (mun. Bălți), Direcția regională Sud (mun. Cahul). Regionalizarea poliției va permite scăderea timpului de reacționare a Poliției teritoriale (din raioane) cu minimum 15 minute, implementarea principiului celei mai apropiate patrulare, reducerea funcțiilor de birou.

În ceea ce privește dezvoltarea instrumentelor inteligente de raportare a infracțiunilor, căutare a infractorilor și prevenirea încălcărilor rutiere, Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne a inițiat procesul de achiziționare a Platformei integrate de monitorizare a traficului rutier și supraveghere video, ce va integra algoritmi de recunoaștere facială pentru identificarea automată a persoanelor de interes în fluxurile video. Totodată, Inspectoratul General al Poliției a testat aplicațiile DEMO BriefCam și Augmented Vision-IDEA pentru îmbunătățirea proceselor de investigare, iar cu suportul Organizației Internaționale pentru Migrație au fost achiziționate soluții software dedicate combaterii criminalității informatice și traficului de persoane, inclusiv Maltego Enterprise (destinat angajaților ce activează pe domeniul de cybercrime și a traficului de persoane), Social Net (cu 6000 de accesări pe un an), Hades Mode (3 utilizatori).

În domeniul traficului rutier, Ministerul Afacerilor Interne continuă dezvoltarea și implementarea Conceptului „Police Intelligent Car” pentru care au fost achiziționate 20 de unități mobile de captare și procesare, care vor asigura funcționalitatea unităților mobile de supraveghere rutieră, montate pe automobile speciale sau platforme mobile. Aceste măsuri contribuie semnificativ la modernizarea activităților de ordine publică și securitate națională, sporind capacitatea autorităților de a răspunde eficient la amenințările emergente.

Modernizarea infrastructurii critice este una din priorități în sectorul de apărare. În acest sens, au fost efectuate lucrările de construcție pentru 15 obiecte de infrastructură din Tabăra Militară nr.136, inclusiv blocul de instruire, cazărmi, punctul medical, blocul administrativ, remizele pentru tehnică militară ș.a. La fel, s-a consolidat infrastructura Registrului de Stat al resurselor de apărare.

Un indicator important pentru capacitatea forțelor armate „numărul de militari prin contract” a înregistrat o dinamică pozitivă cu o creștere a cu 5% față de începutul anului, contribuind astfel la consolidarea capacității operaționale a forțelor armate.

Pe dimensiunea de cooperare internațională resursele au fost direcționate spre consolidarea parteneriatelor strategice și participarea la exerciții internaționale. Militarii moldoveni au fost instruiți în România, Germania, SUA, Grecia, Lituania, Franța și Azerbaidjan, iar țara noastră a găzduit exerciții cu România și Marea Britanie. Moldova a detașat ofițeri în Misiunea UE din Somalia și a participat la operația EUFOR ALTHEA în Bosnia și Herțegovina.

Pentru optimizarea supravegherii frontierei de stat, Poliția de Frontieră a eficientizat monitorizarea frontierei, integrând sistemul EUROSUR. Proiectele finanțate extern au permis instalarea a 16 releuri de mare capacitate, modernizarea Centrului Operațional și achiziția unui sistem „Video Wall Controller” și a 5 centrale telefonice. De asemenea, au fost recepționate un turn mobil relocabil și două sisteme de supraveghere termică.

La fel, pentru îmbunătățirea sistemului de informații despre pasageri și eficientizarea controlului la frontiere, s-a creat Direcția de informații privind pasagerii 39 (UIP), responsabilă de colectarea și prelucrarea datelor registrului cu numele pasagerilor (PNR). Complementar, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 19/2025 privind semnarea unui Memorandum cu ONU pentru implementarea soluției software goTravel AIR.

Modernizarea infrastructurii frontaliere și a condițiilor de muncă pentru polițiștii de frontieră este realizată prin lucrări de reconstrucție. Astfel în anul precedent a fost finalizată reconstruirea Sectorul Poliției de Frontieră „Toceni”, totodată lucrările de modernizare a sediului „Otaci” sunt în desfășurare.

În scopul facilitării accesului străinilor la serviciile guvernamentale și eficientizarea proceselor administrative, a fost asigurată conexiunea actualului sistem informațional al Inspectoratului General pentru Migrație cu serviciile guvernamentale MPay, Msingn, MConect și MNotify și digitalizate serviciile esențiale, inclusiv depunerea online a cererilor investitorilor străini, programări prin Earlyone și eliberarea adeverințelor electronice. Sistemul e-migrare.gov.md facilitează solicitările online ale cetățenilor străini pentru prelungirea dreptului de ședere pe teritoriul Republicii Moldova.

Un efort semnificativ a fost realizat pentru a asigura oportunități de dezvoltare a sistemului național de avertizare timpurie a populației. Ministerul Afacerilor Interne prin intermediul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență dezvoltă sistemul național de avertizare timpurie a populației, în acest scop, au fost purtate negocieri cu Banca Mondială, care la 5 septembrie 2024 a aprobat pachetul de finanțare în valoare de 40 milioane de dolari SUA pentru proiectul „Consolidarea managementului riscurilor de dezastre și a rezilienței Republicii Moldova (CMRDRM)”, în care este inclusă pentru finanțare și componenta

³⁹ Hotărârea Guvernului 1145/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145992&lang=ro

„Instalarea și implementarea unui sistem național de avertizare publică bazat pe comunicații electronice mobile”.

Obiectivul general 10.

Asigurarea unui mediu sănătos și sigur

Obiective specifice:

- 10.1. Îmbunătățirea calității apei, aerului și a solurilor
- 10.2. Creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate
- 10.3. Asigurarea unui consum responsabil al resurselor naturale
- 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară

6 acțiuni de reformă
planificate

83 % acțiuni de reformă
în curs de implementare

60 % rata de realizare a
indicatorilor planificați
pentru anul 2024

În anul 2024, Guvernul a aprobat Strategia de mediu pentru anii 2024-2030⁴⁰ documentul de politici umbrelă, care stabilește direcțiile prioritare pentru protecția aerului, apei, solului, florei și faunei, asigurând o dezvoltare durabilă. Documentul prevede măsuri concrete pentru reducerea poluării, gestionarea eficientă a deșeurilor și conservarea biodiversității, pentru a asigura executarea angajamentelor în sector, prin eforturile consolidate ale autorităților și sprijinul partenerilor internaționali.

O problemă stringentă a țării este managementul defectuos al deșeurilor, prin urmare, eforturile Guvernului au fost orientate pentru asigurarea condițiilor necesare astfel încât către anul 2026 să fie puse în aplicare sisteme integrate de gestionare a deșeurilor cu infrastructură sustenabilă și servicii optime pentru reducerea cantităților de deșeuri depozitate, și creșterea ratei de reciclare. În acest sens a fost semnat acordul de suport al proiectului între Autoritățile Publice Locale și BERD pentru trei zone de gestionare a deșeurilor (RMD 1, RMD 5 și RMD 8), au fost identificate și înregistrate în cadastru terenurile pentru două zone de gestionare a deșeurilor (RMD 5 și RMD 8), iar în urma licitației, a fost contractat expertul pentru elaborarea documentației tehnice a zonelor (RMD 5 și RMD 8).

Deficitul de apă și tendințele negative în acest sens impun Republica Moldova să adopte măsuri de răspuns durabile. Anul 2024 a s-a finalizat cu semnarea acordurilor de colaborare cu România și Ucraina pentru schimb de date privind starea râurilor transfrontaliere. De asemenea au fost încheiate 13 contracte, cu finanțare totală de 141,6 milioane lei pentru

⁴⁰ Hotărârea Guvernului nr. 409/2024 cu privire la aprobarea Strategiei de mediu pentru anii 2024-2030, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144295&lang=ro

reabilitarea râurilor și digurilor: 2 contracte finalizate, 3 în proces de recepție, 3 în execuție, 2 în curs de înregistrare, 3 urmează a fi lansate în 2025.

Până la sfârșitul anului 2024, valorificarea fondurilor dedicate realității râurilor, digurilor de protecție și malurilor lacurilor/iazurilor contra inundațiilor a ajuns la 72,3 milioane lei. Proiecte de reabilitare a râurilor au inclus lucrări de curățare și adâncire a albiilor pe 150 km de râuri (Lăpușna, Cogâlnic, Botna, Răut, Bîc). Reabilitarea infrastructurii hidrotehnice a fost realizată pe o lungime de 30 km de diguri în 6 localități; barajul lacului Costești-Stânca. Iar fortificarea capacității instituționale a fost realizată prin dotarea instituțiilor responsabile cu echipamente moderne.

Noul Cod Silvic al Republicii Moldova⁴¹, adoptat în martie 2024, introduce o serie de modificări și prevederi menite să îmbunătățească gestionarea fondului forestier și să alinieze legislația națională la standardele europene. Printre principalele noutăți se numără: reglementarea regimului juridic al terenurilor forestiere, divizarea pădurilor în grupe funcționale, promovarea gestionării durabile a pădurilor: Codul pune accent pe practici sustenabile, integritatea fondului forestier și recuperarea prejudiciilor cauzate de utilizarea ilegală a resurselor forestiere.

Creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate și modernizarea sectorului silvic este realizată prin dotarea cu echipamente noi și aplicarea inovațiilor. Până în trimestrul IV, Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice a pus în funcțiune 43 din cele 85 de unități de echipament tehnic planificate, entitățile silvice au reușit să implementeze 345 din cele 470 de unități tehnice prevăzute. Totodată, aplicarea Programului Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor 2023-2032⁴² a permis, din primul an de implementare, plantarea a 7,2 mii ha de noi suprafețe împădurite, contribuind la o creștere de 0,1% a vegetației forestiere. Din cele 126 milioane lei alocate pentru aceste lucrări, au fost valorificate 102,3 milioane lei, demonstrând un progres semnificativ în acest domeniu.

În ceea ce privește ariile naturale protejate, deși suprafața acestora a rămas la 5,8% din teritoriul național, în 2023 au fost inițiate două proiecte importante pentru îmbunătățirea managementului și consolidarea rezilienței acestora la schimbările climatice care au continuat și în anul 2024. Un prim proiect vizează restaurarea habitatelor din trei arii protejate – Parcul Național „Nistrul de Jos”, Parcul Național Orhei și Rezervația Naturală „Codrii” –cu un buget de 1,65 milioane euro, finanțat de Agenția Austriacă pentru Dezvoltare. De asemenea, un al doilea proiect urmărește conservarea zonelor umede din bazinul râului Prut, cu accent pe sporirea eficienței gestionării acestor ecosisteme valoroase.

⁴¹ Codul Silvic nr. 69/2024, disponibil la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142948&lang=ro

⁴² Hotărârea Guvernului nr. 55/2023 cu privire la aprobarea Programului național de extindere și reabilitare a pădurilor pentru perioada 2023-2032 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia pe perioada 2023-2027, disponibilă la linkul: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135917&lang=ro

Necesitatea de consolidare a rezilienței agriculturii la schimbările climatice și protejare a solurilor, a condiționat implementate mai multe inițiative orientate spre modernizarea infrastructurii agricole, reabilitarea resurselor de apă și creșterea capacității instituționale în domeniul siguranței alimentare.

Pentru susținerea fermierilor și sporirea productivității în sectorul zootehnic, prin Proiectul AGGRI, au fost aprobate 15 proiecte de modernizare a fermelor de lapte, cu o finanțare totală de 9,93 milioane USD. Aceste investiții susțin revitalizarea sectorului și creșterea competitivității pe piața agricolă.

Modernizarea sistemelor de irigare rămâne a fi una din măsurile de bază pentru reducerea impactului secetei asupra producției agricole. În context, a fost realizată licitația pentru reabilitarea SCI Tudora și interconectarea acestuia cu SCI Căplani. Lucrările planificate includ reconstrucția stației de captare a apei și modernizarea bazinului de acumulare de la SCI Tudora, reconstrucția stației de re-pompare și extinderea rețelelor de aducțiune pentru irigare eficientă, interconectarea infrastructurii SCI Căplani pentru optimizarea resurselor de apă. De asemenea, a fost actualizată documentația tehnică și studiul de fezabilitate pentru reabilitarea sistemelor Tețcani și Corjeuți (raionul Briceni), precum și pentru SCI Etulia, aflat în fază finală de aprobare.

Promovarea tehnologiilor sustenabile prin Proiectul MAC-P are ca scop protejarea solurilor și conservarea resurselor naturale. Proiectul susține agricultorii care aplică metodele No-till și strip-till, pentru a reduce eroziunea solului și îmbunătățesc retenția apei. Totodată, în colaborare cu Moldsilva și ICAS, au fost contractate 5 întreprinderi silvice pentru reabilitarea a 700 ha de fâșii forestiere în bazinul râului Răut.

Agricultura conservativă este susținută prin proiecte de granturi. În anul 2024 au fost desfășurate 3 apeluri de granturi, aprobându-se 39 de dosare, cu o finanțare totală de 354 mii USD.

Pentru sprijinirea fermierilor și eficientizarea proceselor de monitorizare, au fost implementate măsuri de modernizare a instituțiilor relevante, inclusiv dotare a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și altor instituții cu echipamente și vehicule moderne și demararea procesului de creare a două centre de excelență pentru medicina veterinară, menite să îmbunătățească controlul sanitar-veterinar și calitatea produselor agroalimentare.

Evoluțiile comparative arată următoarea dinamică:

- Gradul de absorbție a fondurilor pentru sectorul agricol a crescut la 76% în 2024, comparativ cu 48% în 2023.

- Numărul beneficiarilor direcți ai granturilor a crescut, facilitând accesul la finanțare și tehnologii moderne.
- Instituțiile din sectorul agricol au fost dotate cu echipamente moderne, sporind capacitatea de monitorizare și implementare a politicilor agricole.

Anexă
la Raportul cu privire la implementarea în anul 2024
a Planului național de dezvoltare pentru anul 2024-2026

TABEL DE MONTORIZARE A ACȚIUNILOR DE REFORMĂ

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
Obiectivul general nr. 1 Creșterea veniturilor din surse durabile și atenuarea inegalităților				
Obiectivul specific nr. 1.1. Creșterea accelerată a productivității muncii				
1	Sprijinirea producătorilor mici în accesarea piețelor locale și în integrarea în lanțurile comerciale naționale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA)	În implementare. 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 36 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 30 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 6,3 mil. lei 4. Numărul companiilor finanțate - 10 5. Valoarea granturilor aprobate - 3,64 mil. MDL Programul de sprijin pentru micii producători a fost aprobat prin HG nr.531/2024. A fost aprobat Manualul operațional de implementare a Programului. Pe parcursul perioadei 01.11.2024-20.11.2024 a fost desfășurat apelul de recepționare a cererilor de finanțare, fiind înregistrate 23 de aplicații la Program. În luna decembrie 2024 - 10 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare. Suma totală a granturilor aprobate constituie 3,64 mil. MDL, ceea ce va genera un volum al investițiilor în economie de 6,26 mil. MDL.
2	Sprijinirea digitalizării IMM-urilor pentru facilitarea tranziției la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul accelerării implementării economiei digitale	trim. I, 2022 - trim. I, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 2599 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 513 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 42.4 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor finanțate - 90 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate – 24,64 mil. lei anual De la începutul anului au fost aprobate 90 proiecte investiționale spre finanțare. Suma totală a granturilor aprobate constituie 24,64 mil. MDL, ceea ce va genera volumul investițiilor în economie de 42,43 mil. MDL.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
3	Susținerea inovațiilor digitale și start-up-urilor tehnologice pentru stimularea cercetării, dezvoltării și inovării în domeniile tehnologiilor informaționale și comunicațiilor, a producției industriale durabile și tehnologiilor ecologice în scopul creșterii competitivității economice a Republicii Moldova	trim. II, 2022 - trim. II, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 82 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 6 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 18,7 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor inovatoare finanțate - 20 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 8,78 mil. lei anual 20 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare. Suma totală a granturilor aprobate constituie 8,78 mil. MDL, ceea ce va genera volumul investițiilor în economie de 18,73 mil. MDL.
4	Susținerea rețehnologizării și eficientizării energetice a întreprinderilor mici și mijlocii prin trecerea la echipamente și utilaje tehnice eficiente și la surse alternative de energie în scopul creșterii competitivității, rezilienței și accesului la investiții	trim. III, 2022 - trim. III, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 3281 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 844 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 273,9 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor rețehnologizate, finanțate - 136 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 117,1 mil. lei anual Ca urmare a înregistrării unui număr considerabil de cereri și utilizării bugetului Programului pe deplin, ODA a decis asupra închiderii apelului de depunere a cererilor pentru program, începând cu data de 13.11.2024. Aproximativ 170 dosarele depuse sunt în proces de evaluare. De la începutul anului în cadrul Programului au fost aprobate 136 proiecte investiționale. Suma totală a suportului financiar acordat constituie 117,1 mil. MDL, iar suma investițiilor planificate – 273,86 mil. MDL.
5	Susținerea întreprinderilor mici și mijlocii, gospodăriilor țărănești pentru a	trim. III, 2022 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul companiilor care au beneficiat de subvenții - 256 2. Valoarea subvențiilor acordate - 1 176.6 mii lei

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	participa la târguri și expoziții naționale și locale în scopul promovării producătorilor și producției autohtone			De la începutul anului au fost subvenționați 256 agenți economici. Suma totală a subvențiilor se ridică la 1.176,6 mii lei.
6	Fortificarea rezilienței climatice a sectorului agricol prin susținerea producătorilor agricoli pentru extinderea rețelelor de irigare	trim. IV, 2021 - trim. IV, 2027	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP IFAD) Agenția Națională pentru Îmbunătățiri Funciare Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Proiectelor în domeniul Agriculturii (UCIMPA)	În implementare. Hotărârea Guvernului nr. 202/2024 cu privire la transmiterea unor bunuri imobile (terenuri aferente infrastructurii hidrotehnice din cadrul sistemelor de irigare/desecare) contribuie la întreținerea și exploatarea eficientă a sistemelor centralizate de irigare oferind fermierilor posibilitatea de a efectua lucrări de reabilitare/modernizare și exploatare a infrastructurii sistemelor centralizate de irigare, în interesul public și a membrilor AUAİ. Regulamentul privind condițiile și procedura de evaluare, selectare și implementare a proiectelor investiționale din contul bugetului de stat pentru întreținere/reabilitare a sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare transmise în comodat asociațiilor utilizatorilor de apă pentru irigații aprobat prin Ordinul MAIA nr. 46/2024. Ghidul privind exploatarea sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare care instituie bune practici în sensul întreținerii sistemelor centralizate de irigare și/sau desecare ce țin de domeniu public a statului elaborat. Ghidul privind ținerea cadastrului funciar elaborat. Componenta nr. 3 „Fortificarea rezilienței prin servicii de irigare” din cadrul Proiectului „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)” lansată, a generat majorarea suprafețelor terenurilor irigabile prin construcția/reabilitarea sistemelor centralizate de irigare, proprietate publică a statului (SCI Tudor-Căplani, SCI Belevinți-Tețcani, SCI Etulia). Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Investiții pentru Guvernanță, Creștere și Reziliență în Agricultură (AGGRI)”, în valoare de 55 mil. dolari SUA, ratificat, integrează următoarele domenii și direcții

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				prioritare de intervenție pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii:- Consolidarea capacităților instituționale ale entităților de profil: AIPA, ANSA și a Centrului de Consiliere Agricolă și Rurală; - Reabilitarea sistemelor centralizate de irigare - indispensabilă pentru a spori reziliența sectorului agricol la schimbările climatice; - Dezvoltarea sectorului zootehnic, cu accente pe: reziliența energetică, modernizarea fermelor și sporirea șeptelului cu genetică performantă. - Au fost extinse activitățile eligibile în cadrul Proiectului „Livada Moldovei”, finanțat de BEI, cât și termenul final de tragere a resurselor din împrumutul acordat de BEI – cu 2 ani, până la 27 mai anul 2025. Astfel, cultivatorii de cereale și agenții economici cu activități în domeniul zootehnic, vor putea obține credite preferențiale, fiind puse la dispoziția agricultorilor 28 milioane euro. - A fost semnat Acordul de grant dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Japoniei (6 decembrie 2023) privind realizarea Proiectului „Asigurarea Fermierilor cu Fertilizanți”, în valoare de 1,9 mil. EUR, care are drept scop: asigurarea fermierilor mici și mijlocii cu fertilizanți la un preț redus, scutit de TVA la import, cu posibilitatea de achitare în rate și fără gaj. - Cu sprijinul Agenției Franceze de Dezvoltare a fost inițiată elaborarea studiului de fezabilitate privind reabilitarea sistemelor centralizate de irigare, fiind stabilite două componente de investiții: pentru Sistemele de irigare centralizate și Acumularea apei pentru dezvoltarea irigațiilor la scară mică (estimativ circa 40 mil.Euro). - Cu sprijinul UE a fost lansată inițiativa de importanță strategică pentru Republica Moldova - Platforma de Parteneriat Agroalimentar, menită să stimuleze cooperarea și să accelereze reformele din sector. În acest scop, oficiali de nivel înalt, ambasadori, experți și factori de decizie din 11 state UE au sosit la Chișinău, unde și-au arătat deschiderea de a sprijini sectorul agroalimentar al RM în parcursul său de reformare și racordare la Politica Agricolă Comună a UE.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
7	Creșterea competitivității fermelor de vaci mulgătoare pentru asigurarea securității alimentare și autosuficienței cu produse lactate	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură UCIMPA	<u>Neinițiată.</u>
8	Sporirea eficienței domeniului agricol și zonelor rurale pentru atingerea obiectivelor Politicii agricole Comune Europene prin îmbunătățirea performanței Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură	trim. I, 2024 - trim. III, 2026	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură UCIMPA	<u>În implementare.</u> A fost adoptată Legea nr.83/2024 cu privire la modificarea Legii nr. 50/2021 cu privire la grupurile de acțiune locală, care a adus în concordanță actul normativ cu prevederile noii legi cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, adoptată în 2023, precum și îmbunătățirea condițiilor de înregistrare și funcționare a grupurilor de acțiune locală. La rândul său aplicarea noilor prevederi vor aduce dezvoltarea economiei locale, crearea noilor locuri de muncă, mobilizarea comunității, îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale, precum și crearea noilor servicii digitale, care să corespundă nevoilor rezidenților din zonele rurale. A fost revizuit cadrul legal privind procedura de introducere și, după caz, de excludere a subiecților subvenționării în/din lista de interdicție a subiecților subvenționării, ceea ce a permis intervenția directă a autorităților competente în combaterea obținerii nejustificate a subvențiilor. Totodată, s-a acționat pe dimensiunea responsabilizării subiecților subvenționării diminuând considerabil subvențiile neîntemeiate. A fost elaborat și consultat proiectul de lege privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole care a adus în concordanță cadrul normativ național ce reglementează domeniul de subvenționare în agricultură și mediul rural în conformitate cu prevederile Comunitare. Proiectul legii este elaborat în vederea transunerii mai multor articole din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				strategice PS). Drept urmare, au fost puse bazele care vor reglementa procesul de finanțare, gestionare și monitorizare a politicii agricole din fondurile naționale și de preaderare. Aprobarea Hotărârii Guvernului nr.466/2024 cu privire la implementarea politicii privind subvenționarea în agricultură și mediul rural permite eliminarea unor neconcordanțe și cerințe inaplicabile prin operarea unor modificări în următoarele trei Regulamente care reglementează formele de subvenționare „plăți complementare”, „plăți în avans”, „plăți post investiție” și „plăți investiții pe etape” din Fondul național de dezvoltare a agriculturii și mediului rural.
9	Fortificarea capacităților de testare a laboratoarelor în domeniile sanitar-veterinar și fitosanitar și implementarea standardelor de calitate și inofensivitate a produselor agroalimentare în vederea alinierii la cerințele Uniunii Europene de siguranță alimentară	trim. I, 2024 - trim. I, 2026	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar I.P. Laboratorul central fitosanitar	În implementare. A fost elaborat un Ghid privind bunăstarea animalelor și cerințele de mediu ale UE, cu suportul Proiectului „Îmbunătățirea conformității cu standardele a producătorilor prin creșterea capacităților naționale de monitorizare a reziduurilor”. Au fost distribuite 440 de materiale informative (pliante) pentru diseminarea cerințelor de conformitate. au fost aprobate și implementate 13 Programe de monitorizare, din care 10 în domeniul siguranței alimentelor și 3 în domeniul sănătății și bunăstării animalelor. Printre acestea se numără: Monitorizarea și supravegherea siguranței produselor alimentare de origine animală și nonanimală, inclusiv în unități de comerț și alimentație publică: Controlul hranei pentru animale, produselor vitivinicole și producției alcoolice; Planul anual de prelevare și testare a medicamentelor de uz veterinar; Programul Național de Control al Salmonellei. Gradul de implementare a programelor a fost de 95%, cu 10.995 probe investigate din 11.967 planificate. În plus, au fost introduși 32 de noi indicatori de monitorizare, depășind nivelul din 2023 cu 17 noi parametri adăugați. Domeniul de acreditare a laboratoarelor ANSA a fost extins cu 6 metode noi, după cum urmează: 3 metode la Laboratorul diagnostic sănătate animală, Chișinău (determinarea umidității în cereale, clorurilor și pH-ului în apă); 2 metode la Laboratorul de testare a băuturilor (determinarea îndulcitorilor în băuturi slab alcoolice și analiza senzorială a fructelor și legumelor); 1 metodă

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				la Laboratorul Central Fitosanitar pentru determinarea OMG. În 2024, numărul metodelor pentru determinarea reziduurilor a crescut semnificativ, ajungând la 40 de metode față de 27 în 2022, marcând o creștere de 148%. A fost inițiat procesul de acreditare pentru 4 metode noi, inclusiv pentru determinarea reziduurilor de medicamente în miere și ouă. Laboratorul Central Fitosanitar și-a extins domeniul de acreditare pentru determinarea Organismelor Modificate Genetic (OMG), atingând astfel obiectivul stabilit pentru acest indicator. Au fost fortificate capacitățile autorităților responsabile de prevenirea riscurilor asociate bolilor și calității mediocre a produselor, modificând cadrul legal în ceea ce privește controalele oficiale în domeniul agroalimentar care stabilește procedurile controalelor oficiale efectuate pentru verificarea conformității pentru toate produsele agroalimentare importate pe teritoriul Republicii Moldova. Prezentele modificări au impact asupra : a) adoptarea condițiilor care trebuie îndeplinite la introducerea în țară a animalelor și bunurilor; b) instituirea unui sistem informațional centralizat de date privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar; c) hrana pentru animale și siguranța acesteia la fiecare etapă a producției, prelucrării și distribuției, precum și a utilizării acesteia, inclusiv pentru verificarea respectării cerințelor care să asigure practici corecte în domeniul comerțului și să protejeze sănătatea, interesele și informațiile consumatorilor; d) cerințele cu privire la sănătatea animalelor; e) prevenirea și minimizarea riscurilor pentru sănătatea umană și sănătatea animalelor determinate de subprodusele de origine animală și de produsele derivate; f) cerințele cu privire la bunăstarea animalelor; g) măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor; h) cerințele privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și utilizarea durabilă a pesticidelor, cu excepția echipamentelor de aplicare a pesticidelor; i) producția ecologică și etichetarea produselor ecologice; j) utilizarea și etichetarea denumirilor de origine protejate, a indicațiilor geografice protejate și a specialităților tradiționale garantate; k) fabricarea și circulația produselor vitivinicole, a alcoolului etilic și a producției alcoolice.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Au fost operate modificări la Legea cu privire la prevenirea risipei alimentare (Legea nr.148/2024) care prevede stabilirea responsabilității juridice a subiecților implicați în prevenirea risipei de alimente și anume operatorii din domeniul alimentar sunt responsabili de siguranța alimentelor în cadrul întreprinderilor ce le gestionează. O altă realizare constituie amendarea cadrului legal cu privire la medicamentele de uz veterinar (Legea nr.145/2024) care are ca scop simplificarea procesului de înregistrare a medicamentelor de uz veterinar pentru acelea care au fost anterior autorizate de Agenția Europeană pentru Medicamente.
10	Crearea și asigurarea funcționalității Camerelor Agricole în vederea susținerii dezvoltării comunității agricole și promovarea integrării tehnologiilor noi, inovațiilor și bunelor practici în procesele agricole	trim. I, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	<u>Neinițiată.</u>
11	Fortificarea sistemelor de calitate și siguranță a alimentelor	trim. I, 2024 - trim. I, 2026	Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare UCIMPA	<u>Neinițiată.</u>
12	Crearea și digitalizarea sistemelor informaționale și registrelor informaționale agricole și de gestionare a informațiilor pentru	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor Agenția de Guvernare	<u>Neinițiată.</u>

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	controalele oficiale conforme practicilor UE		Electronică Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru UCIMPA Agenția Proprietăți Publice	
Obiectivul specific nr. 1.2. Dezvoltarea oportunităților pentru inovații și antreprenoriat				
13	Susținerea dezvoltării antreprenoriatului feminin în scopul asigurării oportunităților egale pentru femei și bărbați, diminuării inegalităților economice și asigurării creșterii veniturilor acestora din surse durabile	trim. III, 2016 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. 1. Numărul locurilor de muncă menținute -478; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 371; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 32,96 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor gestionate de către femei, finanțate - 80; 5. Valoarea granturilor aprobate - 21,57 mil. lei anual Evenimentul de lansare a Programului de susținere a antreprenoriatului feminin a avut loc la data de 15 martie 2024. De la începutul anului 80 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare. Suma totală a granturilor aprobate constituie 21,57 mil. MDL, ceea ce va genera volumul investițiilor în economie de 32,96 mil. MDL. 23 de companii au accesat "pachetul e-comerț".
14	Promovarea antreprenoriatului în rândul generației tinere și sprijinirea tinerilor să înceapă și să dezvolte afaceri acasă pentru susținerea integrării socio-economice și menținerea tinerilor în țară, inclusiv în zonele rurale	trim. IV, 2018 - trim. II, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 79 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 277 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 24,4 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor gestionate de către tineri, finanțate - 75 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 12,62 mil. lei anual.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
15	Sprijinirea investițiilor de remitențe în activități generatoare de profit pentru facilitarea incluziunii migranților în dezvoltarea socio-economică a Republicii Moldova și consolidarea oportunităților economice de valorificare a remitențelor	trim. IV, 2010 - trim. III, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 456 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 268 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 55,1 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor gestionate de către migranți, sau rudele de gradul I a acestora finanțate - 75 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 23,85 mil. lei anual De la începutul anului au fost aprobate 75 proiecte investiționale, dintre care 49 proiecte la componenta II și 26 proiecte la componenta III. Suma totală a suportului financiar acordat constituie 23,85 mil. MDL, iar suma investițiilor planificate – 55,09 mil. MDL.
16	Sprijinirea micilor afaceri din domeniul turismului rural în vederea dezvoltării economiei naționale și valorificării resurselor naturale și culturale ale localităților din mediul rural	trim. III, 2023 - trim. III, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 473 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 174 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 36,1 mil. lei anual 4. Numărul companiilor finanțate - 49 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 17,40 mil. lei anual De la începutul anului au 49 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare. Suma totală a granturilor aprobate constituie 17,40 mil. MDL, ceea ce va genera volumul investițiilor în economie urmează de fi de circa 36,1 mil. MDL.
17	Susținerea și dezvoltarea capacităților IMM pentru a adopta practici de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor în scopul	trim. IV, 2022 - trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	<u>În implementare.</u> 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 785 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 181 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 25,3 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor finanțate - 40 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 13,08 mil. lei anual De la începutul anului au fost aprobate spre finanțare 40 proiecte

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	implementării principiilor economiei verzi, stimulării dezvoltării durabile și competitivității economice internaționale			investiționale. Suma totală a suportului financiar acordat constituie 13,08 mil. MDL, iar suma investițiilor planificate – 25,28 mil. MDL.
18	Sprijinirea IMM pentru dezvoltarea capacităților de export ale acestora și îmbunătățirea performanței lor în cadrul lanțului valoric în scopul sporirii competitivității, a productivității afacerilor și integrării acestora pe piețele internaționale	trim. III, 2020 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA UIPAC	În implementare. 1. Numărul locurilor de muncă menținute - 579 anual; 2. Numărul locurilor de muncă noi create - 178 anual; 3. Volumul investițiilor atrase în economia națională - 18,3 mil. lei anual; 4. Numărul companiilor finanțate - 21 anual; 5. Valoarea granturilor aprobate - 7,81 mil. lei anual Programul de creștere a competitivității producătorilor locali și integrarea în lanțurile valorice a fost aprobat prin HG nr.30/2025. De la începutul anului au fost aprobate spre finanțare 21 proiecte investiționale în cadrul Proiectului de competitivitate a IMM finanțat de Banca Mondială. Suma totală a granturilor aprobate constituie 7,81 mil. MDL, ceea ce va genera volumul investițiilor în economie de 18,32 mil. MDL.
19	Susținerea întreprinderilor micro, mici și mijlocii la etapa de dezvoltare a afacerilor pentru a susține creșterea acestora și integrarea acestora în lanțurile valorice naționale și internaționale, în scopul creșterii valorii	trim. I, 2025 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. Proiectul Programului de mentorat a fost elaborat, la moment urmează să se lanseze procedura de achiziții pentru contractarea companiei care va presta servicii de mentorat. Suplimentar, în cadrul Programului de susținere a antreprenoriatului feminin, măsura 3 "Asistență tehnică pentru susținerea antreprenoarelor" au fost realizate 10 sesiuni de mentorat de grup și peste 200 de sesiuni de mentorat individuale. Au fost mentorate 19 IMM administrate de femei.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	adăugate în economia națională			
20	Sporirea accesului la finanțare pentru întreprinderile mici și mijlocii prin implementarea produselor de stimulare a investițiilor, prin intermediul Fondului pentru antreprenoriat și creștere economică a Moldovei – FACEM și a Fondului de Garantare a Creditelor	trim. II, 2023 - trim. II, 2031	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. La data de 03.09.2024 a fost aprobat Produsul de finanțare 1 „FACEM Investiții BGK” (anterior coordonat cu Solidatritry Fund, ABM, BGK și CFR). La 13.09.2024 a fost lansat apelul de selectare a băncilor, care ulterior vor recredita produsele de finanțare pentru IMM . Contractele de colaborare pentru produsul FACEM Investiții BGK au fost transmise spre semnare către cele 7 bănci aprobate pe 31.12.2024. De la începutul anului prin intermediul Programului „373” au fost atinși următorii indicatori: - 429 beneficiari, dintre care 390 companii noi susținute; - 547 numărul creditelor cu dobândă redusă; - 1.847,5 mil. lei valoarea creditelor acordate. Volumul creditelor acordate IMM prin Programul 373 a crescut, acesta însumând 2.373,5 mil. lei conform situației la data de 31.12.2024. De la începutul anului au fost emise 882 garanții financiare (inclusiv pe Produsul CAU) în valoare de 801,47 mil. MDL. - 1.868,24 mil. MDL credite noi acordate - 2.486,58 mil. MDL investiții generate.
21	Promovarea învățământului dual în cadrul programelor din învățământul profesional tehnic secundar, prin implementarea mecanismului de compensare a cheltuielilor unităților din învățământ dual	trim. II, 2022 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Educației și Cercetării IP ODA	În implementare. 1. 43 unități economice au beneficiat de compensarea cheltuielilor; 2. 841 elevi din învățământul dual pentru care au fost compensate cheltuielile; 3. 5 371,8 mii lei - suma compensațiilor oferite unităților din învățământul dual.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
22	Promovarea alfabetizării antreprenoriale a societății și sporirea abilităților și competențelor antreprenoriale în domeniul managerial, economic, financiar, TIC pentru diferite categorii de beneficiari: femei, fete, tineri, afaceri noi, mici producători, etc.	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. 1. 2 module pe subiectele de E-Comerț și Transformare Digitală elaborate și plasate pe platforma Mlearn. La moment se află în faza de testare. De la începutul anului au fost realizate: 2. 2.361 de persoane instruite dintre care 1.745 certificate. 3. 20 sesiuni de alfabetizare financiară desfășurate; 4. 130 persoane formate în domeniul e-commerce; 5. 1.817 de persoane alfabetizate în domeniul financiar 6. 2.361 de persoane formate în domeniul antreprenorial
23	Îmbunătățirea infrastructurii de suport în afaceri în scopul edificării unui sector industrial rezilient, competitiv și sustenabil, precum și promovării dezvoltării afacerilor și investițiilor la nivel regional	trim. IV, 2011 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA Ministerul Finanțelor Consiliul Concurenței Agenția de Investiții	În implementare. Prima etapă a construcției PIM din Glodeni și Ocnița s-a încheiat. Lucrările finalizate în această primă etapă includ construcția magistrelor de alimentare cu apă și canalizare, gaze naturale, energie electrică de mare capacitate, căile de acces către platforme și blocurile administrative destinate managementului PIM. La moment se află în proces pregătire documentația necesară pentru transmiterea lucrărilor executate către APL Ocnița și Glodeni. A fost expediat către APL Glodeni și APL Ocnița, demersul cu referire la emiterea deciziei de recepționare valorică la balanță a serviciilor, bunurilor și lucrărilor de construcție executate și finalizate. Pentru etapa a II (a) PIM Ocnița, lucrările sunt în curs de execuție. Din motive tehnice și juridice, a fost prelungit contractul de antrepriză a lucrărilor de construcție a etapei II, faza a), conform procedurii de achiziție stabilite. Finalizarea și transmiterea către APL Ocnița a lucrărilor de construcție a etapei II, faza a) se preconizează pentru trimestrul II, 2025. De către APL Glodeni a fost emisă decizia de creare a Parcului Industrial Glodeni de tip c) (Platformei industriale multifuncționale). A fost creată/reorganizată Întreprinderea Municipală „Centrul de Tineret din Glodeni” în

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Întreprinderea Municipală „Platforma Industrială Multifuncțională Glodeni”, cu aprobarea noului statut și a genurilor de activitate necesare administrării Întreprinderii.
24	Promovarea implementării principiilor de performanță de mediu, socială și de guvernanță (ESG) în cadrul întreprinderilor, în scopul creșterii transparenței, sustenabilității și performanței acestora	trim. III, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. Cu suportul Proiectului Tehnologiile Viitorului (FTA), și sprijinul USAID, Suedia și Marea Britanie, în trimestrul IV ODA, de comun cu expertul contractat, a elaborat chestionarul privind colectarea informației referitor la practicile actuale ale IMM-lor finanțate, cât și nivelul de pregătire ale acestora față de criteriile ESG – Mediu (Environmental), Social (Social) și Guvernanță (Governance). Chestionarul elaborat a fost plasat pe site-ul ODA și expediat spre informare și completare către IMM. La 28.12.24 a fost semnat Amendamentul la Acordul de Parteneriat ODA-FTA Partnership Agreement care are scopul de a consolida capacitatea ODA de a mobiliza și gestiona eficient diferite instrumente financiare, inclusiv sub formă de capital și finanțări pentru climă și dezvoltare, promovând creșterea economică durabilă.
25	Dezvoltarea cadrului de guvernanță și cel de supraveghere al IP Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), în scopul creșterii eficienței și impactului activității acesteia asupra mediului de afaceri	trim. II, 2024 - trim. I, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării IP ODA	În implementare. Proiectul de modificare a HG nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea IP ODA este în proces de elaborare, copul acestuia fiind eficientizarea funcționării instituției publice. Proiectul urmează a fi aprobat pe parcursul anului 2025.
26	Perfecționarea Sistemului informațional „Registrul de stat al controalelor” (SI RSC) pentru	trim. II, 2024 - trim. II, 2026	Cancelaria de Stat Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării UIPAC	În implementare. Proiectul Caietului de sarcini pentru dezvoltarea noului SI Registrul de stat al controalelor a fost coordonat în prealabil cu organele de control, propunerile fiind transmise expertului. Suplimentar se așteaptă comentariile de la reprezentanții Băncii Mondiale. În progres se află interconexiunea Sistemul informațional Registrul de stat al controalelor cu

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	dezvoltarea noilor posibilități tehnologice de tip smart ce ar asigura transparența și o mai bună evidență a informației cu referire la controalele de stat (planificate/inopinate), inclusiv în cadrul procedurii de eliberare a actelor permissive, analiza riscurilor și evaluarea organelor de control			Sistemul informațional automatizat de evidență a contravențiilor din gestiunea Ministerului Afacerilor Interne.
27	Dezvoltarea Sistemului național de supraveghere a pieței și asigurării unui schimb rapid de informații privind produsele periculoase între autoritățile de supraveghere a pieței	trim. I, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării autoritățile de supraveghere a pieței	<u>În implementare.</u> HG cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței a fost aprobată în ședința Guvernului din 12 februarie 2025.
28	Elaborarea sistemului informațional în domeniul infrastructurii calității, în scopul îmbunătățirii guvernantei și creșterii eficienței în sector	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Centrul Național de Acreditare (MOLDAC) Institutul Național de Standardizare UIPAC	<u>Neinițiat.</u>

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
29	Consolidarea capacităților Institutului de Standardizare din Moldova în scopul alinierii la standardele europene și întrunirii cerințelor față de membri cu drepturi depline ai Comitetului European de Standardizare (CEN) și Comitetului European de Standardizare Electrotehnică (CENELEC)	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Institutul Național de Standardizare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	În implementare. La etapa actuală Institutul Național de Standardizare sunt membri afiliați ai Comitetului European de Standardizare (CEN) și Comitetului European de Standardizare Electrotehnică (CENELEC), au fost realizate demersurile necesare oficiale pentru a fi acceptați ca membru cu drepturi depline.
30	Asigurarea implementării standardelor de calitate în economie și dezvoltării continue a Centrului Business Suport în Standardizare, în scopul creșterii competitivității economiei naționale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Institutul Național de Standardizare Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	În implementare. 1. 100 companii au implementat standarde europene 2. 38 seminare organizate 3. 145 persoane instruite Institutul de Standardizare din Moldova (ISM) a prezentat informații detaliate privind activitatea de standardizare în cadrul a 38 evenimente de promovare. ISM a efectuat analiza gradului de implementare a standardelor europene de către economia de piață pentru perioada ianuarie - iunie 2024 (semestrul I 2024), cu număr de respondenți de 174. Urmare a chestionării, 58% dintre respondenți au afirmat că au implementat standarde EN, 35% au declarat că au achiziționat standardele doar pentru informare, iar 7% au menționat că intenționează să implementeze standardele EN. ISM a organizat 16 instruiți individualizate pentru 145 persoane pentru a răspunde nevoilor specifice ale fiecărei organizații și pentru a sprijini implementarea și certificarea sistemelor de management conform

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				standardelor internaționale. De asemenea, au fost instruiți 12 angajați în cadrul instruirilor pentru sisteme de management, precum și a webinarelor pe subiecte privind standardizarea.
31	Consolidarea capacităților Centrului Național de Acreditare din Republica Moldova (MOLDAC) în scopul menținerii statutului de semnatar al Acordului de Recunoaștere Multilateral cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare (EA), Acordului de Recunoaștere Mutuală cu Cooperarea Internațională pentru Acreditarea Laboratoarelor (ILAC-MRA) și Acordului de Recunoaștere Multilaterală cu Forumul Internațional pentru Acreditare (IAF-MLA) cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare și asigurarea extinderii domeniilor de competență ale MOLDAC	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	MOLDAC Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	În implementare. Menținerea statutului de semnatar – toate acordurile au fost păstrate conform standardelor internaționale. Extinderea domeniilor de competență ale MOLDAC –noi scheme de acreditare sunt dezvoltate. Recunoașterea internațională – noile domenii aflate în proces de extindere vor fi evaluate pentru recunoaștere completă până în 2027, în prezent fiind deja recunoscute în 27 de state membre ale Cooperării Europene pentru Acreditare.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
32	Instituirea Agenției pentru Securitate Cibernetică în scopul asigurării protecției în spațiul informațional a drepturilor și libertăților fundamentale, a democrației și a statului de drept	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	În implementare. Agenția pentru Securitate Cibernetică a fost instituită prin Hotărârea Guvernului nr. 1028/2023, însă nu este pe deplin funcțională. Din totalul de 45 de posturi prevăzute, până în prezent au fost ocupate 20 de poziții, procesul de recrutare fiind în desfășurare. Sediul instituției urmează să fie transmis oficial în gestiune, ceea ce va permite consolidarea capacităților administrative și operaționale ale Agenției. Implementarea soluțiilor hardware și software: au fost primite donații pentru echipamente și infrastructura inițială, iar procesul de achiziție a soluțiilor necesare este în curs de desfășurare, acestea fiind esențiale pentru funcționalitatea completă a Agenției și pentru atingerea obiectivului de asigurare a protecției în spațiul informațional.
Obiectivul specific nr. 1.3. Ameliorarea condițiilor de muncă și reducerea ocupării informale				
33	Modernizarea și sporirea eficienței Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în domeniul activării pieței muncii	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	În implementare. A fost inițiată evaluarea accesibilității la sediile subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) și la prestatorii de servicii de formare profesională. În acest sens, au fost evaluate 35 de oficii teritoriale și 27 de instituții de învățământ, cu scopul de a identifica și elimina obstacolele care împiedică accesul persoanelor cu dizabilități. Scopul acestei evaluări a fost de a identifica și elimina obstacolele care împiedică accesul liber și facil la aceste locații pentru persoanele cu dizabilități.
34	Modernizarea și sporirea eficienței Inspectoratului de Stat al Muncii în vederea îmbunătățirii activităților de inspecție (sensibilizare, informare, consultare, prevenire și control)	trim. I, 2024 - trim. III, 2025	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Inspectoratul de Stat al Muncii Confederația Națională a Sindicatelor din Republica Moldova Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova	În implementare. În vederea reducerii muncii informale și a facilitării activității inspectorilor de muncă, MMPS a continuat reformarea Inspectoratului de Stat al Muncii (ISM). Reformele au inclus îmbunătățirea managementului intern și revizuirea proceselor operaționale, cu obiectivul de a crește eficiența și eficacitatea inspectoratelor. Numărul misiunilor de inspecție pe inspector a crescut semnificativ, de la o medie de 3 misiuni pe lună la aproximativ 8, ceea ce a permis depistarea unui număr mai mare de cazuri de muncă nedeclarată.
Obiectivul general nr. 2 Îmbunătățirea condițiilor de trai				

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
Obiectivul specific nr. 2.1. Sporirea mobilității prin sisteme de transport eficiente, durabile și sigure				
35	Asigurarea infrastructurii de transporturi calitativă și sigură în vederea integrării în rețeaua europeană de transport	trim. I, 2023 - trim. IV, 2030	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor” autoritățile publice locale de nivelul al doilea	<u>În implementare.</u> 1. Este în proces de elaborare documentația de proiectare pentru drumurile de acces către punctele vamale Ungheni, Leușeni, Giurgiulești, Cosăuți. A fost reabilitat drumul de acces către punctul vamal Sculeni cu o lungime de 1,29 km. Din surse externe (BERD, BEI, CE, BM) în suma de 1.377,45 mii lei a continuat implementarea următoarelor proiecte: - R34 Hîncești- Leova- Cahul, sector 1 km 0+000 – km 42+200 și sector 2 km 42+200- km 83+000; - R33 Hîncești- Lăpușna- M1, km 0+000- km 37+200; - R8.1: R8- Arionești- R14, km 0+000- km 9+470;- - R14 R6 – Codrul Nou – Soroca – Unguri – frontieră cu Ucraina, km 92+620 – km 123+620; - M3 Chișinău- Comrat- Giurgiulești, ocolire a or. Vulcănești, km 0+000- km 8+580. În cadrul Programului „Mecanismul pentru interconectarea Europei (Connecting Europe Facility)”, în vederea dezvoltării infrastructurii transfrontaliere pentru Ungheni (RO)- Ungheni (MD), Albița (RO)- Leușeni (MD) și Giurgiulești (MD) – Reni (UA) au fost elaborate studiile de fezabilitate. S-au semnat Acordurile de împrumut și finanțare dintre Republica Moldova și instituțiile financiare internaționale (Banca Internațională pentru Dezvoltare și Agenția Internațională de Dezvoltare) pentru realizarea Proiectului „Conectivitate rurală în Moldova”, ce vizează finanțarea lucrărilor de modernizare a drumurilor regionale prioritare selectate: - Coridorul 5, R13 – Ivanovca-Izvoare-Varnița-Ocolina-M2 cu o lungime de 35 km; - Coridorul 8.1 și Coridorul 8.2 – Cornești-Boghenii Noi – Napadeni-M5(G88) cu o lungime de 33 km; - Coridorul 24 - R34-Ciobălaccia-Tărtaul-R56-Baimaclia-Enichioi-R37 cu o lungime de 43 km, inclusiv, pentru investiții în siguranța rutieră, modernizarea

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				și construcția punctelor de frontieră (Giurgiulești, Leușeni, Ungheni) construcția/modernizarea drumurilor de acces către punctele de frontieră, inclusiv pentru modernizarea sistemului de management al activelor rutiere. 2. În anul 2024 drumurile publice „rele” și „foarte rele” au fost diminuate cu 1,5%. Datele statistice privind evoluția stării drumurilor naționale, se constată că, deși pe parcursul anilor 2020-2024 se observă o tendință de creștere a ponderii drumurilor de calitate bună și foarte bună și o diminuare oscilatorie a drumurilor de calitate rea și foarte rea, totuși ponderea acestora la nivel de rețea rămâne constantă, cu o cotă semnificativă în anul 2024 de cca. 48%, aceasta confirmă subfinanțarea întreținerii curente și periodice a drumurilor naționale, ceea ce influențează negativ durabilitatea infrastructurii și poate contribui la creșterea costurilor de întreținere pe termen lung. Astfel, examinând statistica volumului Fondului rutier pentru perioada anilor 2020-2024 alocat pentru întreținerea și reparația drumurilor naționale, se observă o tendință de creștere a alocațiilor financiare de la 1605,7 mln. lei în anul 2020 la 2015,9 mln. lei în 2024. Cu toate acestea, subliniem faptul că suma alocată în 2024 este cu 13% mai mică decât în anul 2023, fiind aprobate 2 015,9 mln. lei. Această scădere a alocărilor în Fondul rutier are un impact negativ asupra stării generale a drumurilor și lucrărilor de întreținere curentă și periodică pe toată rețeaua de drumuri publice, fiind micșorat esențial și volumul lucrărilor de reparație capitală a drumurilor publice naționale. Pe lângă de efectele economice negative, starea proastă a drumurilor publice prezintă riscuri esențiale pentru siguranța călătorilor și transportul mărfurilor. 3. Ponderea drumurilor la categoria de drumuri în stare „bună” și „foarte bună”, constituie aproximativ 30,71 % cu 1,6% mai mult față de anul 2023. 4. În anul 2024 numărul de accidente rutiere a crescut cu 1,3% față de anul 2023. Astfel, conform statisticii de accidentare din Republica Moldova în perioada 2021-2024 numărul accidentelor și al deceselor cauzate de acestea a

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Înregistrat o tendință descendentă. Cu toate acestea, în intervalul ianuarie-septembrie 2024, s-a înregistrat o ușoară creștere de 2% a numărului accidentelor rutiere față de aceeași perioadă a anului precedent, fiind înregistrate 1510 accidente. În ceea ce privește rata accidentelor aceasta a scăzut semnificativ de la 70,6 accidente la 100 000 de locuitori în ianuarie-septembrie 2021, la 62,3 accidente la 100 000 de locuitori în perioada de referință. Cu toate acestea, viteza excesivă rămâne principala cauză a accidentelor rutiere. Dacă ne referim la mediul producerii accidentelor rutiere, se constată că mediul urban este în topul producerii accidentelor, fiind înregistrată o cotă de 48,66% din numărul total de accidente produse pe teritoriul țării. 5. Prin intermediul instrumentului „Investiții în Conectivitate pentru Țările Parteneriatului Estic” (EPIC), au fost elaborate și promovate proiectele privind elaborarea studiului de prefizabilitate și fezabilitate privind construcția autostrăzii Ungheni-Chișinău-frontieră cu Ucraina și a centurii orașului Chișinău, sectoarele 4, 5, 6.
36	Eficientizarea transportului de pasageri și de marfă prin accesibilitate, durabilitate și interoperabilitate	trim. I, 2024 - trim. IV, 2030	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția Națională Transport Auto IP ODA Agenția Proprietății Publice Agenția Feroviară Autoritatea Aeronautică Civilă	În implementare. Program de reînnoire a parcului de vehicule antrenat în efectuarea transportului de persoane prin servicii regulate elaborat- nerealizat. 5. Reorganizarea Î.S. „Calea Ferată din Moldova” în societate pe acțiuni cu subdiviziuni interne, separate și funcționale este în curs de realizare. 7. Reabilitarea tronsonului Bender-Căușeni-Basarabeasca-Etulia-Giurgiulești – 113,08 mln. Euro; În cadrul proiectului au fost procurate 12 locomotive magistrale. Astfel, s-au micșorat cheltuielile operatorului de transport pentru tracțiunea trenurilor (motorină, lubrifianți, piese). Subsecvent, s-a micșorat timpul de rotație a vagoanelor marfare și s-au eliminat restricțiile de circulație a trenurilor marfare pe timp de zi în perioada de vară. În context, motoarele locomotivelor vechi, nu rezistă căldurilor caniculare. Proiectul este finanțat de

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții și Comisia Europeană. 8. Proiectul <i>reparația tronsonului Vălcineț-Ocnița-Bălți-Ungheni-Chișinău-Căinari – 119 mln. Euro</i> prevede reparația parțială a coridorului Vălcineț-Ocnița-Bălți-Ungheni-Chișinău-Căinari. Astfel, se vor repara 128 km de cale ferată. Tronsonul are lungimea totală de 446 de km. Lucrările prevăd schimbarea șinelor, traverselor și suprastructurii. Proiectul este finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Banca Europeană de Investiții și Comisia Europeană. Pe parcursul anului 2025, MIDR va pune accent pe următoarele priorități: - Dezvoltarea politicilor privind gestionarea siguranței circulației în cadrul infrastructurii rutiere prin stabilirea structurii organizaționale responsabile de gestionarea siguranței infrastructurii rutiere și aprobarea Regulamentelor privind operațiunea de audit, inspecțiile în materie de siguranță rutieră și clasificarea siguranței rețelei. - Asigurarea accesului populației la servicii de transport rutier calitative și sigure prin dezvoltarea și implementarea sistemului informațional „e-Bilet” (integrat cu funcționalitatea e-GPS) aferent Sistemului de management integrat al transporturilor rutiere.
Obiectivul specific nr. 2.4. Îmbunătățirea condițiilor de locuit				
37	Dezvoltarea regiunilor și localităților țării prin implementarea proiectelor de infrastructură	trim. I, 2022 - trim. IV, 2030	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agențiile de Dezvoltare Regională; Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	În implementare. Dezvoltarea infrastructurii economice și turistice: -Au fost finalizate 2 obiective de suport în afaceri conectate la infrastructura de acces și utilități publice, contribuind la stimularea mediului antreprenorial. -3 obiective turistice au fost incluse în circuitul turistic, facilitând creșterea atractivității locale și promovarea patrimoniului cultural și natural al țării. Implementarea proiectelor de dezvoltare locală și regională

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				- Au fost implementate 494 proiecte de dezvoltare locală, depășind obiectivul inițial stabilit de 155 de proiecte. Acestea au inclus modernizarea infrastructurii rutiere, sociale și economice la nivel local. - Au fost finalizate 8 proiecte de dezvoltare regională, vizând reabilitarea infrastructurii critice și creșterea accesului la servicii publice esențiale. Extinderea accesului la rețelele de apă și canalizare - 50 de localități au fost conectate la sistemul centralizat de alimentare cu apă, îmbunătățind accesul la apă potabilă sigură pentru populație. - 25 de instituții publice au fost racordate la rețelele de apă și canalizare, asigurând condiții mai bune în instituțiile educaționale, medicale și administrative. - A fost extinsă rețeaua de canalizare cu 125,5 km, iar 30 de stații de pompare a apelor uzate au fost construite sau modernizate. - 20 de stații de epurare au fost finalizate, contribuind la îmbunătățirea calității apelor și protecția mediului. Dezvoltarea planificării urbane și zonelor de recreere - 10 Planuri Urbanistice Generale (PUG) au fost elaborate, contribuind la dezvoltarea urbană planificată și eficientă. - A fost finalizată 1 zonă de recreere la scară mare, oferind populației acces la spații verzi și activități de agrement. Servicii de alimentare cu apă și sanitație - Au fost construite și reabilite 341,41 km de rețele de alimentare cu apă și 143,57 km de rețele de canalizare, asigurând servicii mai eficiente și sustenabile pentru populație. - 12 stații de tratare a apei și 21 stații de epurare a apelor uzate au fost construite sau modernizate, îmbunătățind calitatea apei și reducând impactul asupra mediului. Dezvoltare regională și locală: În anul 2024 a continuat implementarea programelor și proiectelor de dezvoltare regională și locală. Astfel, în cadrul „Programului Satul European” ediția I și „Satul European Expres” în perioada de raportare au fost finalizate 185 de proiecte, iar alte 712 de proiecte au fost

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				selectate pentru finanțare în cadrul apelului de proiecte „Satul European” ediția II, care la moment sunt în proces de derulare. Proiectele implementate au avut un impact considerabil asupra localităților, contribuind semnificativ la dezvoltarea acestora. Printre realizările importante se numără construcția și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare în 77 de localități. De asemenea, 40 de proiecte s-au concentrat pe creșterea performanței energetice a clădirilor publice. Prin intermediul a 12 proiecte, s-au modernizat sistemele de iluminat public și s-au edificat 6 centrale fotovoltaice de ultimă generație, contribuind astfel la îmbunătățirea vizibilității și siguranței pe arterele locale. În alte 22 de localități, infrastructura sportivă a fost îmbunătățită, inclusiv prin dezvoltarea serviciilor sociale destinate populației social vulnerabile. La nivel regional, pe parcursul anului 2024, au fost implementate 8 proiecte dintre care 3 proiecte în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație și 5 proiecte în revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice, iar alte 55 proiecte sunt în derulare. Totodată, a fost lansat concursul pentru selectarea proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada următoare, în vederea continuării sprijinului pentru comunitățile locale și asigurării unei dezvoltări echilibrate și sustenabile. În ansamblu, aceste programe și proiecte au avut un impact pozitiv semnificativ asupra calității vieții populației, îmbunătățind infrastructura și serviciile publice, și sprijinind dezvoltarea economică și socială a regiunilor din Republica Moldova. Dezvoltare regională și locală reprezintă o parte indispensabilă a procesului de dezvoltare a țării și presupune asigurarea diversificării activităților economice, stimularea investițiilor, reducerea șomajului și îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor. Urmare lansării apelului de proiecte „Satul European 2”, după parcurgerea tuturor etapelor de evaluare și aprobare, 612 localități au devenit beneficiare a proiectului nominalizat , o parte dintre acestea urmând să inițieze implementarea proiectelor în 2025.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Alte 83 de proiecte de dezvoltare locală au fost selectate prin procedură distinctă: 72 pentru elaborarea planurilor urbanistice generale și 11 pentru cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă. Totodată, 17 proiecte au fost selectate în rezultatul desfășurării apelului de proiecte destinate creșelor. <i>În domeniul dezvoltării regionale</i> pe parcursul anului 2024, au fost implementate 8 proiecte: - 3 proiecte în domeniul aprovizionării cu apă și sanitație; - 5 proiecte în domeniul revitalizării urbane și dezvoltării infrastructurii spațiilor publice. <i>În domeniul dezvoltării locale</i>, pe parcursul anului 2024, au fost finalizate 185 proiecte: 77 proiecte în domeniul construcției/extinderii/reabilitării/modernizării sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare, destinate obiectivelor publice de interes local; 12 proiecte pentru instalarea iluminatului public; 10 proiecte pentru elaborarea Planurilor Urbanistice Generale; 40 proiecte privind construcția, renovarea/reabilitarea clădirilor publice, inclusiv prin măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice (creșterea performanței energetice) a clădirilor publice; 6 proiecte privind instalarea sistemelor de producere și furnizare a energiei folosind resurse regenerabile; 22 proiecte privind construcția, reconstrucția edificiilor sportive, inclusiv a edificiilor privind dezvoltarea serviciilor sociale destinate populației din grupurile social vulnerabile (centre de îngrijire pentru copii, persoane în etate și persoane cu necesități speciale), inclusiv a infrastructurii medicale; 24 proiecte ce vizează restaurarea / reabilitarea / reconstituirea / conservarea monumentelor / structurilor istorice specifice pentru arhitectura rurală tradițională într-o anumită zonă, destinate unor scopuri publice, inclusiv monumente de for public și

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				4 proiecte pentru cofinanțarea proiectelor implementate din sursele de asistență externă. Infrastructura de apă și sanitație: A fost finalizată procedura de licitație pentru construcția apeductului magistral Chișinău-Strășeni-Călărași, în cadrul proiectului „Îmbunătățirea infrastructurii de apă în Moldova Centrală”. La data de 30.09.2024 a fost semnat contractul de lucrări pentru construcția apeductului. Valoarea contractului este de cca 22,09 mln. Euro, finanțat de către Guvernul Germaniei, sub formă de grant. Termen de realizare este de 21 de luni. Lucrările propriu zise urmează a fi inițiate în trim. I, 2025. Urmare a realizării acestui apeduct, în primă fază, urmează a fi asigurat accesul la apă potabilă a cca 30 mii locuitori din mun. Strășeni și or. Călărași, iar în perspectivă pentru cca 75 mii locuitori din raioanele Strășeni și Călărași. A fost finalizată procedura de licitație pentru contractarea serviciilor de elaborare a secțiunii specializate „Aprovizionare cu apă și sanitație” a Planului de Amenajare a Teritoriului Național în cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”, finanțat de către Banca Mondială. Acest document va trata viziunea spațială la scara teritoriului național, ca sinteză a programelor strategice sectoriale și va avea scopul de a indica direcțiile generale de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung a infrastructurii de alimentare cu apă și sanitație, să identifice cele mai bune opțiuni tehnice și economice, inclusiv de planificare și prioritizare a investițiilor și va constitui un instrument important pentru atragerea investițiilor sectoriale, care să contribuie la asigurarea unei dezvoltări echilibrate și durabile a întregului teritoriu al Republicii Moldova, în conformitate cu legislația și standardele naționale și ale Uniunii Europene. A fost finalizată actualizarea documentației tehnice de proiect pentru subproiectul „Extinderea și îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în raioanele Cahul și Vulcănești” din cadrul proiectului „Securitatea aprovizionării cu apă și sanitație în Moldova”.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Urmează lansarea licitației pentru achiziționarea lucrărilor de construcție a infrastructurii de alimentare cu apă potabilă. După realizarea infrastructurii respective, va fi asigurat acces la apă potabilă pentru cca 30 mii locuitori din 14 localități. A fost elaborat Studiul de fezabilitate pentru proiectul „Program Deschis de Dezvoltare Urbană în Moldova”, Faza I. Proiectul a fost convenit între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Federale Germania ca o abordare deschisă pentru sprijinirea dezvoltării municipale. Cu un buget de 13 mln. EUR pentru investiții și 1 mln. EUR pentru măsuri de acompaniament, acest program este susținut de Guvernul Germaniei prin intermediul Băncii germane KfW. Investițiile din cadrul proiectului se vor efectua pentru: 1. Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă în or. Călărași (beneficiari – 14,4 mii locuitori); 2. Conectarea satelor Pitușca și Vărzărești Noi din r-nul Călărași la apeductul magistral Chișinău-Strășeni-Călărași și construirea de rețele interne de distribuție a apei în aceste localități (beneficiari – 4,93 mii locuitori); 3. Reabilitarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă potabilă în mun. Strășeni (beneficiari – 19,2 mii locuitori); 4. Conectarea satului Căpriană din r-nul Strășeni la apeductul magistral Chișinău-Strășeni-Călărași și construirea de rețele interne de distribuție a apei în localitate (beneficiari – 2,6 mii locuitori); 5. Construcția unei noi stații de captare a apei din r. Nistru și a stației principale de pompare (PS nivel I) din Vadul lui Vodă, care asigură cu apă mun. Chișinău și nu doar, inclusiv conversia alimentării cu energie electrică a stației de captare a apei de la tensiune medie la înaltă, precum și o nouă aducțiune către a doua stație de pompare din Vadul lui Vodă (PS nivel II), beneficiari – 820 mii locuitori, inclusiv 650 mii din mun. Chișinău, precum și până la 78 mii din r-nul Călărași și 92 mii din r-nul Strășeni.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
38	Reformarea domeniului construcțiilor și urbanismului	trim. I, 2024 - trim. IV, 2030	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Oficiul de amenajare a teritoriului, urbanism, construcții și locuințe	Realizat. 1. 14 normative în construcții au fost elaborate sau 93.3% din numărul de normative planificate spre aprobare. 2. Proiectul de lege privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții a fost aprobat prin Decizia protocolară nr. 1.4/2025. A fost instituit Sistemul informațional „Portalul documentelor normative în construcții” , ce prevede eficientizarea administrării fondului de documente normative în construcții, sporirea transparenței, reducerea duratei în elaborarea documentelor în domeniu. Utilizatorii portalului vor avea acces la o bază informațională referitoare la legislația europeană și națională în domeniu, metodologia elaborării documentelor în construcții etc.
39	Sporirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial, ca urmare a realizării măsurilor de eficientizare a consumului de energie	trim. II, 2022 - trim. IV, 2027	Ministerul Energiei Agenția pentru Eficiență Energetică UCIPE	1. Pe baza Studiului de fezabilitate al proiectului privind sporirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial, o listă de 10 proiecte pilot (mari spitale guvernamentale) a fost propusă pentru implementarea fazei I. În urma inspecțiilor de audit energetic, având în vedere criteriile de selecție a clădirii, din aproximativ 60 de clădiri deținute de aceste instituții doar 16 au fost identificate ca potențial eligibile pentru a beneficia de reabilitare energetică. 2. Elaborarea documentației tehnice de execuție, inclusiv supravegherea autorului, are loc în 2 runde de câte 5 instituții medicale fiecare: I. Finalizarea procesului de licitație pentru contractarea serviciilor de elaborare a documentației tehnice de execuție a lucrărilor de construcții, inclusiv supraveghere de autor, pentru următoarele 5 instituții medicale: - Institutul de Neurologie și Neurochirurgie (semnarea contractului - 21 mai 2024; durata estimată de execuție a documentației tehnice - 7 luni); - Centrul Republican de Diagnosticare Medicală (semnarea contractului - 13 iunie 2024; durata estimată de execuție a documentației tehnice - 10 luni); - Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc” (semnarea contractului - 13 iunie 2024; durata estimată de execuție a documentației tehnice - 10 luni); - Institutul de Cardiologie (semnarea contractului - 13 iunie 2024; durata estimată de execuție a documentației tehnice - 12 luni); - Spitalul Clinic de Psihiatrie (semnarea contractului - 5 iunie 2024; durata

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				estimată de execuție a documentației tehnice - 12 luni). II. Lansarea procesului de licitație pentru contractarea serviciilor de elaborare a documentației tehnice de execuție a lucrărilor de construcții, inclusiv supraveghere de autor, pentru alte 5 instituții medicale: - Institutul Mamei și Copilului; - Spitalul Clinic din mun. Bălți; - Institutul de Medicină Urgentă; - Institutul Oncologic - Spitalul Clinic Republican. Termenul estimat pentru semnarea contractelor - trimestrul III, 2024. 3. Pentru Faza I de implementare a Proiectului, suprafața totală netă a clădirilor este de aproximativ 203.413,00 m2. Pentru Faza II a Proiectului, suprafața totală a clădirilor renovate va fi determinată într-o etapă ulterioară. Suprafața clădirilor renovate EE valoare țintă - 600 m2. 4. Au fost lansată licitația pentru contractarea serviciilor de audit energetic pentru 28 de asociații de proprietari de condominii (Programul de finanțare „Fondul pentru Eficiență Energetică în sectorul Rezidențial din Republica Moldova”).
40	Extinderea rețelei de producători de energie regenerabilă	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Energiei	În implementare. A demarat procesul de licitație: Ministerul Energiei a început licitațiile pentru proiectele de energie eoliană și solară, vizând centrale fotovoltaice de până la 60 MW și centrale eoliene de până la 105 MW. La data de 24 mai 2024 a fost organizată prima ședință a Comisiei de licitații pentru organizarea și desfășurarea unui proces de consultare publică deschisă asupra proiectului de documentație tehnică a licitațiilor, cu scopul de a face procesul transparent, deschis și clar pentru toate părțile interesate, pentru a consulta opiniile potențialilor investitori și ofertanți asupra proiectului de documentație. Pe data de 14 iunie 2024, a fost organizată ședința de consultări publice a documentației de licitație pentru oferirea statutului de producător eligibil mare. Pe data de 16 august 2024, Comisia de Licitație, cu sprijinul Ministerului

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Energiei, a publicat documentația de licitație și a lansat licitațiile pentru acordarea statutului de mare producător eligibil. Ofertanții vor putea depune ofertele începând cu 31 octombrie 2024 până la 31 martie 2025. Ulterior deschiderea ofertelor va avea loc pe data de 1 aprilie 2025.
41	Fortificarea și dezvoltarea sistemului electroenergetic al țării în vederea asigurării fiabile cu energie electrică a consumatorilor prin dezvoltarea infrastructurii energetice	trim. I, 2020 - trim. IV, 2026	Ministerul Energiei ÎS „Moldelectrica” UCIMPDE	În implementare. 1. Linie electrică aeriană de 400 kV Vulcănești-Chișinău – 158 km - în derulare: Lucrări inițiate: Lansarea lucrărilor de construcție în UTA Găgăuzia pe 3 direcții (Congaz-Svetlâi, Congaz-Congaznicul de Sus, comuna Dezghingea) din 8 aprilie 2024. 2. Extinderea stației electrice Vulcănești 400 kV - în derulare: Lansarea procedurii de licitație la 16 iulie 2024 și stabilirea dății limită pentru prezentarea ofertelor - 20 septembrie 2024. 3. Stadiul de compensare a terenurilor (LEA, Vulcănești-Chișinău) - în derulare: 87% din terenurile afectate de construcția LEA, situate în 6 raioane din Republica Moldova, au fost deja compensate. Procesul continuă în vederea finalizării totale. 4. Modernizarea stației electrice Chișinău de 330 kV - în derulare: - Platforma de management al pieței de energie electrică - activitatea a fost exclusă din scopul proiectului, iar bugetul a fost realocat altor activități. - Servicii de consultanță pentru sistemul MMS. - Revizuirea Termenilor de Referință pentru elaborarea specificațiilor tehnice, documentul fiind prezentat ulterior UCIPE în iulie 2024. 5. Construcția unui nou sediu pentru ÎS Moldelectrica. Licitație pentru consultanță: Lansarea licitației pentru serviciile de consultanță pentru elaborarea documentației tehnice pentru construcția noului sediu al ÎS Moldelectrica, cu termenul limită pentru depunerea ofertelor tehnice și financiare pe 9 iulie 2024. 6. Proiectul „Construcția LEA 400 kV Bălți-Suceava, construcția stației electrice Bălți 400 kV și Reabilitarea rețelelor electrice de transport” - în derulare. Etape finalizate: i) Studii preliminare și autorizări: - Studiile geotehnice și de fezabilitate au fost completate; - Consultările publice privind impactul ecologic și social au fost desfășurate; - Autorizațiile de mediu și construcție

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				pentru diverse componente ale proiectului au fost obținute. ii) Documentația tehnică pentru proiectarea detaliată a liniei LEA 400 kV și stației electrice Bălți a fost pregătită și aprobată. iii) Pregătirea procesului de achiziții: - Licitările pentru contractele principale, inclusiv pentru construcția LEA și extinderea stației Bălți, au fost lansate.
42	Asigurarea securității energetice a țării și reducerea dependenței de un singur furnizor de gaze naturale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Energiei Agenția Proprietății Publice	În implementare. 1. Plata despăgubirilor pentru terenurile expropriate pentru construcția gazoductului Ungheni-Chisinau până în prezent a fost realizată pentru un procent semnificativ al terenurilor, iar procesul continuă pentru finalizarea integrală a despăgubirilor și deblocarea completă a coridorului de construcție. 2. Studiul privind gestionarea rețelelor de gaze naturale din Moldova, care nu sunt în proprietatea operatorilor de sistem, a fost finalizat, iar rezultatele sale au contribuit la elaborarea Conceptului privind gestionarea rețelelor de gaze naturale din proprietatea persoanelor terțe și fără proprietar, care a fost supus consultărilor publice. 3. Proiectul „Inventarierea și gestiunea rețelelor de gaze naturale” se află în etapă incipientă, stadiul de elaborare și adoptare. Conceptul include prevederi detaliate privind modul de inventariere a rețelelor de distribuție și transport al gazelor naturale. Procesul de inventariere propriu-zis va începe odată cu finalizarea conceptului și identificarea surselor de finanțare necesare. Ministerul Energiei a purtat discuții cu reprezentanții AO „Green City Lab Moldova” și Fundației SOROS Moldova, aferente propunerilor de modificare a cadrului normativ național, pentru implementarea prevederilor Conceptului. A fost semnat un nou contract cu echipa de experți, care au început să pregătească proiectele de modificare a actelor normative și un proiect pilot pentru inventarierea rețelelor de gaze naturale.
43	Modernizarea și eficientizarea sistemului de alimentare centralizată cu energie	trim. III, 2020 - trim. IV, 2027	Ministerul Energiei S.A. „Termoelectrica” S.A. „CET-Nord” UCIMPE	În implementare. Instalarea de Puncte Termice Individuale (PTI) în 166 de blocuri rezidențiale și a sistemelor de distribuție a agentului termic și a apei calde în 296 de blocuri rezidențiale din municipiul Bălți. A fost elaborată documentația de proiectare a sistemului de distribuție orizontală a agentului termic și a apei calde pentru 130 de blocuri locative în

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	termică a mun. Chișinău și mun. Bălți			care au fost instalate PTI-uri în Faza 1 a proiectului „Sistemul termoelectric al mun. Bălți (S.A. „CET-Nord”)”. Implementarea sistemului SCADA pentru sistemul de distribuție și Modelare hidraulică pentru sistemul de distribuție și furnizare de licențe este în derulare. Elaborarea Studiului de Fezabilitate pentru construirea unor capacități noi de înaltă eficiență de generare a energiei termice și electrice pentru Termoelectrica SA este în derulare. 147 puncte termice individuale (PTI) și rețelele termice aferente în clădiri rezidențiale și publice în mun. Chișinău sunt în derulare. Documentația de proiect aferentă PTI și RT a fost elaborată și coordonată. Echipamentele și materialele pentru PTI livrate, pentru RT în mare parte livrate. Executarea lucrărilor: încăperile destinate pentru instalarea PTI reparate – 93%; PTI asamblate – 97%; PTI montate – 89%; RT instalate – 34%, iar altele 38 % sunt în lucru. În proces de examinare/aprobare de către Părți - includerea în cadrul contractului a 8 PTI suplimentare (pentru reconectarea la SACET a spitalului Clinic Republican pentru Copii „Emilian Coțaga” și Ministerului Sănătății). Contractul privind eficiența de generare sporită la CET Sursa-1 este în etapa finală de implementare, activitățile fiind realizate în volum de 95%.
Obiectivul general nr. 3 Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții				
Obiectivul specific nr. 3.1. Dezvoltarea cuprinzătoare a copiilor în educația timpurie pentru învățarea și bunăstarea pe tot parcursul vieții				
44	Dezvoltarea sistemului de educație timpurie, creșterea calității și accesului echitabil pentru copii la servicii de educație antepreșcolară și învățământ preșcolar	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Sănătății	În implementare. A fost aprobată HG nr. 685/2024 privind aprobarea Metodologiei de finanțare per copil în bază de cost standard a instituțiilor de învățământ preșcolar și pilotarea acesteia în anul 2025. Au fost colectate date din 166 instituții de învățământ preșcolar din r-nele Anenii Noi, Cahul, Florești, Nisporeni, conform Anexei 4 din Metodologie. Au fost obținute de la Ministerul Finanțelor: (1) volumul transferurilor cu destinație specială, aprobate pentru anul 2024, alocate din bugetul de stat la bugetele raioanelor Anenii Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar; (2) plafonul total de cheltuieli estimat pentru raioanele Anenii

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Noi, Cahul, Florești și Nisporeni pentru finanțarea învățământului preșcolar pentru anul 2025. În baza acestora și a datelor obținute de la instituții la Anexa 4, au fost efectuate calculele costurilor pentru pilioanele 1. Personal., 2., „Servicii” și 3., „Achiziții”. Suntem în discuții cu Ministerul Finanțelor pentru eventuale întrebări/rectificări/redactări. Au fost selectate 15 grădinițe din țară pentru a renova și dota câte 1 grupă de creșă pentru circa 300 de copii - cu suportul Băncii Mondiale. Suntem în negocieri cu UNICEF pentru a dota grădinițele cu un set de 25 de cărți pentru copii. A fost demarata Programul național „100 de povești” pentru a stimula cititul în grădinițe și în familie - în parteneriat cu Asociația OvidiuRO, România. 300 de instituții de învățământ preșcolar a fost dotate cu cărți pentru copii, donate de OvidiuRO.
Obiectivul specific nr. 3.2. Formarea unor competențe transformatoare în sistemul educațional, axate pe nevoile de cunoștințe și aptitudinile de viitor				
45	Dezvoltarea sistemului de învățământ primar și secundar general, creșterea calității, asigurarea condițiilor de acces în învățământul obligatoriu și sporirea atractivității învățământului liceal	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării Oficiul Național de Dezvoltare Regională și Locală	În implementare. 1. Conform anunțului din 10.03.2023 a fost anunțată achiziția de manuale școlare pentru 67 de titluri. În data de 12.12.2023 au fost deschise ofertele de manuale. Doar pentru 46 de titluri au fost depuse oferte. În urma evaluării doar 41 de loturi au obținut un număr de puncte mai mare egal cu 80. Deci au fost admise la etapele următoare doar 41 de titluri. Toate proiectele de manual au obținut avizul Bun de tipar. Pentru alte 21 de loturi fără oferte + loturile care n-au trecut calitatea – loturile care nu au fost niciodată editate, deci nu sunt pe piață a fost lansată procedura de negociere fără publicație. Unele edituri nu au dorit să participe. Final am reușit a negocia 17 loturi; 2. UNICEF împreună cu Ministerul Educației și Cercetării înființează laboratoare digitale EDUTech în 81 de școli din Moldova. Dintre acestea, 70 de laboratoare și-au început deja activitatea. Lansarea oficială a avut loc în cadrul unei vizite de lucru la Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov” din orașul Orhei, acolo unde a fost înființat un laborator EDUTech și de care vor beneficia peste 200 de elevi, dintre care 20 de copii din Ucraina. 3. În anul 2024 au fost procurate 69 de unități de transport.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
46	Dezvoltarea capacităților instituțiilor de învățământ superior privind pregătirea specialiștilor în domeniile prioritare pentru dezvoltarea societății și racordarea la cerințele pieței muncii	trim. II, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. În 2024, în cadrul Proiectului „Învățământul Superior în Moldova” au fost: - dotate 47 de săli de învățare și 59 de laboratoare din 7 universități; - revizuite 29 de programe de licență și elaborate noi 5, la programele de master – revizuite 34 și elaborate 9; - elaborate/actualizate - 46 suporturi de curs; - revizuite și actualizate 17 curriculum la licență 6 la master, elaborate noi - 18 curriculum la licență și 8 la programele de master; - instruite 1791 cadre didactice și 929 de studenți, care au participat la 76 de sesiuni de instruire. - modernizate în cadrul UPSIC - 23 programe de studii superioare de licență și au fost elaborate 3 programe de studii de licență noi; modernizate programe de studii superioare de licență USCahul – 1; - modernizate în cadrul UPSIC 32 programe de studii superioare de master și 5 au fost elaborate noi; - elaborate noi 18 curriculum pentru disciplinele programelor de studii de licență, din care: USM- 11, USMF - 7; - elaborate noi curriculum pentru disciplinele programelor de master: USCahul – 2, USM - 3; - actualizate/ revizuite curriculum pentru disciplinele programelor de studii de licență, din care: USM - 2, USMF – 3, USARB – 7; - actualizate/revizuite curriculum pentru disciplinele programelor de studii de master, din care: USM - 1, USMF - 3; - elaborate/actualizate suporturi de curs, din care: USM - 13, UPSC – 4, USCahul – 9, USARB – 18; practicumuri și ghiduri: USCahul – 9, USARB – 12. Pentru domeniul IT din Proiectul „Învățământul Superior în Moldova”, au fost realizate următoarele: - la UTM au fost actualizate/revizuite 5 programe de studii superioare de licență (Știința datelor, Calculatoare și rețele, Informatica aplicată, Managementul informației, Tehnologia informației) și USCahul - 1 program de licență (Informatica).

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				- au fost dotate cu echipamente TIC, după cum urmează: USM - 6 laboratoare informatice dotate în subproiectul IT Hub; UTM - 6 laboratoare dotate în subproiectul DATASEA; US Cahul - 1 laborator de informatică dotat în subproiectul InoLab ASEM - 3 laboratoare dotate în subproiectul TICpIA USARB - 3 săli IT dotate (Sala de testare a aplicațiilor software și aparate tehnice de securitate cibernetică, Sala angajatorului absolvenților USARB în IT) și a spațiilor digitale în afara sălilor de curs. Până la 31 martie 2025 a fost prelungită perioada de implementare pentru actualizarea a 2 suporturi de curs, 2 curricula și 1 instruire. Suplimentar: 19 programe de studii superioare de licență și master revizuite. 1. În vederea stabilirii listei profesiilor reglementate și condițiilor specifice de ocupare a acestora pe teritoriul Republicii Molodva, a fost instituit prin ordinul MEC nr. 936/2024 Grup de lucru interministerial, care are sarcina identificării calificărilor în toate domeniile economiei naționale cu reglementări specifice pentru exercitare. 2. În anul 2024 au fost aprobate 164 de standarde de calificare, dintre care: 12 - pentru învățământul profesional tehnic - și 152 pentru învățământul superior.
47	Creșterea calității, sporirea atractivității învățământului profesional tehnic și racordarea acestuia la cerințele pieței muncii	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. A fost aprobată HG nr.293/2024 cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională, al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 853/2015 și HG nr.294/2024 Cu privire la modificarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 425/2015.
48	Dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor conform principiilor Cadrului European al Calificărilor	trim. I, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. În anul 2024 au fost aprobate: - 12 standarde de calificare în învățământul profesional tehnic; - 144 standarde de calificare în învățământul superior.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
49	Îmbunătățirea sistemului de formare și dezvoltare profesională a resursei umane în educație prin crearea Institutului Național pentru Educație și Leadership	trim. III, 2023 - trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. A fost aprobată HG nr.807/2023Cu privire la organizarea și funcționarea Institutului Național pentru Educație și Leadership. INEL funcțional. S-au selectat 1000 de mentori sunt în proces de formare pentru instituirea rețelei naționale de mentorat. Asigurarea inserției tinerilor specialiști în instituții. 1. Instituția Publică Institutul Național pentru Educație și Leadership, a fost creat prin Hotărârea de Guvern nr 807/2023; publicată în Monitorul Oficial nr. 404-407 (8910-8913) din 31 octombrie 2023. 2. Instituția Publică Institutul Național pentru Educație și Leadership este funcțional din anul 2023. În anul 2024 Institutul Național pentru Educație și Leadership a format 1000 mentori (80 mentori naționali și 920 mentori instituționali). Au fost instruiți 45000 de profesori și directori instruiți prin programe de formare continuă, conform nevoilor individuale.
50	Dezvoltarea structurilor de asistență psihopedagogică pentru asigurarea calității activității educaționale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2024	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. A fost aprobată HG nr.1042/2023 cu privire la Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică.
51	Fortificarea domeniului cercetării și inovării prin consolidarea capacităților organizațiilor din domeniu, dezvoltarea infrastructurilor de cercetare, internaționalizarea cercetării din Republica Moldova și îmbunătățirea cadrului de politici	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare	În implementare. Au fost aprobate HG nr.1049/2023 pentru aprobare Programului național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2024-2027 și HG nr.864/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare instituțională a organizațiilor de drept public din domeniile cercetării și inovării. Proiect Metodologie de evaluare a fost elaborat și urmează definitivarea acestuia în anul 2025. În anul 2024 în proiectele bilaterale și multilaterale de cercetare și inovare au fost depuse 15 proiecte în cadrul apelului moldo-german; iar 38 proiecte moldo-române au fost finanțate din numărul total de 164 de propuneri depuse și evaluate.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
Obiectivul specific nr. 3.3. Dezvoltarea unui sistem accesibil, flexibil și relevant de educație continuă a adulților în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții				
52	Reformarea școlilor sportive din Republica Moldova în vederea creșterii performanțelor sportivilor și a numărului de persoane care practică sportul și renovarea complexelor sportive existente	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. Regulamentul cu privire la mecanismul de finanțare a sportului de performanță conform criteriilor distincte, pentru a asigura o creștere a finanțării sportului de performanță, aprobat prin HG nr.22/2023 a fost modificat prin HG nr.906/2024. Proiectul de lege cu privire la educația fizică și sport, în redacție nouă, a fost aprobat de Guvern la 5 februarie 2025 și transmis Parlamentului spre adoptare.
53	Dezvoltarea și extinderea ofertei educaționale pentru integrarea necesităților de competențe, prin dezvoltarea programelor de formare pe tot parcursul vieții și pentru recalificarea personalului în etate	trim. I, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Muncii și Protecției Sociale	În implementare. În proces de examinare sunt recomandările UE cu referire la formare continuă a cadrelor didactice pentru dezvoltarea competențelor digitale în baza cadrului normativ aprobat (DigCompEdu), a fost elaborat conceptul Metodologiei de evaluare și transmis pentru consultare și îmbunătățire expertului internațional. Cadrele didactice au fost formate în octombrie-noiembrie 2024. Testele pentru A1/A2 vor fi pilotate pe 300 de profesori. Formările pentru 10.000 de cadre didactice vor avea loc în 2025.
Obiectivul general nr. 4 Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală				
Obiectivul specific nr. 4.1. Extinderea accesului la oportunități și activități culturale				
54	Dezvoltarea Republicii Moldova ca destinație turistică competitivă și durabilă, aducând beneficii economice, sociale și de mediu comunităților locale și generațiilor viitoare	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Culturii Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția de Investiții	În implementare. Proiectul Programului Național de Dezvoltare a Turismului "Turism-2028" pentru anii 2024-2028 este în curs de elaborarea, conceptul acestuia fiind elaborat și publicat la data de 22.01.2024. Au fost realizate 8 instruirii în domeniul dezvoltării produselor turistice, marketingului și promovării. Au fost instruiți 370 de actori din industria turismului. Au fost realizate 11 activități de promovare a destinațiilor turistice la nivel internațional: 1. 18-21.01.- participarea la expoziția internațională "Matka Nordic Travel";

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				2. 24-28.01. - participarea la expoziția internațională "FITUR", Madrid; 3. 04-06.02. - participarea la expoziția internațională "BIT Milano"; 4.15-18.02. - participarea la expoziția internațională "TTR București"; 5.05-07.03. -participarea la expoziția internațională "ITB Berlin"; 6.14-17.03 - participarea la expoziția internațională "Feriene Messe". 7.17-19.09 -participarea la expoziția internațională IFTM - International French Travel Market Top Resa. 8.9-12.10. -tur informațional pentru operatorii din țările baltice și nordice; 9.9-10.10 - expoziția TTG din Italia; 10.24-31.10 -tur informațional pentru 10 țări din Europa și Asia; 11.23-25.10- târgul de turism ATF2024 din Turcia. Au fost susținute 5 proiecte în domeniul turismului: 1.Lansarea conceptului-pilot de instituire a OMD "Plaiul Codrilor"; 2. Susținerea desfășurării proiectului "ITER VITIS"; 3. Susținerea proiectului "Village Travel Bot"; 4.Susținerea lansării traseului de drumeție în r-nul Ungheni; 5. „Tehnici de marketing online și offline în domeniul turismului dedicat actorilor din mediul rural”.
55	Ajustarea cadrului de politici și armonizarea cadrului normativ care reglementează domeniul culturii, precum și consolidarea capacităților organizațiilor culturale și industriilor creative și promovarea produselor culturale naționale la nivel european	trim. I, 2024 - trim. I, 2027	Ministerul Culturii Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Finanțelor	În implementare. Proiectul Legii privind susținerea Uniunilor de creație a fost elaborat. Acesta urmează a fi supus consultărilor și transmis spre înregistrare. Mecanism de susținere a proiectelor asociațiilor obștești pe dimensiunea „minorităților naționale” a fost aprobat prin Ordinul ministrului culturii nr. 13/2024. Dintre 84 proiecte culturale anuale și multianuale declarate câștigătoare, 26 proiecte culturale ale organizațiilor necomerciale, de la aria tematică educație prin cultură, diplomatie culturală și rezidențe de creație vor avea ca grup țintă (beneficiari) acțiuni și activități de susținere și de promovare a formelor de expresie culturală ale minorităților naționale, inclusiv măsuri de creștere a accesului la produse și servicii culturale.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
56	Dezvoltarea unui cadru de politici publice de susținere a cinematografiei autohtone pentru integrarea patrimoniului cultural național în sistemul valorilor culturale europene	trim. I, 2024 - trim. I, 2027	Ministerul Culturii Centrul Național al Cinematografiei	În implementare. Regulament privind instituirea mecanismului de evidență și a resurselor cinematografice și a Registrului cinematografiei este în proces de promovare. În anul 2024, ediția a doua a Forumului internațional CinemaHora s-a desfășurat în perioada 28-29 noiembrie la Chișinău. În anul 2024 au fost înregistrate 87 case de producție, 4 cinematografe, 0 de filme naționale înregistrate 1 beneficiar al Programului de investiții în domeniu producției de film și alte opere audiovizuale a fost acceptat, dar încă nu a accesat finanțarea. 1 schemă de sprijin a fost implementată în anul 2024 (coproducție de lungmetraj, promovarea coproducției, distribuția cinematografică și expoziție); 1 produs cinematografic autohton a fost promovat la nivel internațional și selectat la festivaluri de film acreditate de Federația Internațională a Producătorilor de Film (F.I.P.E).
Obiectivul specific nr. 4.2. Punerea în valoare a patrimoniului, tradițiilor și a diversității culturale				
57	Punerea în valoare a patrimoniului, tradițiilor și a diversității culturale naționale prin reabilitarea obiectelor de patrimoniu și armonizarea legislației naționale la cea europeană în domeniul patrimoniului cultural	trim. III, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Culturii Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea	În implementare. În anul 2024 au fost organizate: Ziua Națională a Portului Popular organizată și desfășurată la 20.06.2024, Forumul Cultural dedicat Zilelor Europene ale Patrimoniului „Rute, Rețele și Conexiuni” organizat și desfășurat la 26.09.2024.
Obiectivul specific nr. 4.3. Asigurarea oportunităților de dezvoltare personală și cetățenie activă				
58	Aplicarea inițiativelor de inovație socială și dezvoltarea domeniului voluntariatului	trim. I, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. Proiectul legii voluntariatului, în redacție nouă, a fost elaborat (număr unic 1146/MEC/2024) și va fi aprobat în anul 2025. Agenția națională pentru dezvoltarea programelor și activității de tineret este în proces de preluare și dezvoltare a platformei www.voluntar.md .

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				A fost aprobat Conceptul Centrului de Inovație Socială, Regulamentul de funcționare a Centrului de Inovație Socială, Regulamentul de organizare a concursului de selecție a partenerului de implementare. MEC a desfășurat concursul de selecție a partenerului de implementare și a selectat AO CIR ProBono în calitate de partener de implementare. Pentru anul 2025 au fost alocate 10 milioane pentru dezvoltarea Centrului (situat în mun. Chișinău). Deschiderea Centrului planificată pentru trim. IV 2025.
Obiectivul general nr. 5 Îmbunătățirea stării de sănătate fizică și mintală a populației prin contribuția activă a unui sistem de sănătate modern și eficient, care răspunde nevoilor fiecărui individ				
Obiectivul specific nr. 5.1. Asigurarea acoperirii universale cu servicii medicale de înaltă calitate, care să contribuie la îmbunătățirea calității vieții				
59	Construcția obiectelor de infrastructură în sistemul de sănătate în vederea îmbunătățirii și extinderii serviciilor de sănătate	trim. II, 2023 - trim. IV, 2029	Ministerul Sănătății	În implementare. La data 17 aprilie 2024 a fost semnat contractul între Ministerul Sănătății și companiile Medical Architecture/Strategic Healthcare Planning (Marea Britanie) pentru realizarea studiului de fezabilitate și proiectului tehnic privind construcția Spitalului Regional Bălți. Studiul de fezabilitate a fost realizat. Evaluarea impactului de mediu și social realizată. Documentația de achiziție pentru achiziționarea serviciilor de elaborare a proiectului tehnic conceptual și planului preliminar al Spitalului Regional Bălți elaborată.
60	Fortificarea și dezvoltarea infrastructurii serviciilor medicale	trim. I, 2023 - trim. IV, 2024	Ministerul Sănătății Compania Națională de Asigurări în Sănătate	Realizat. Prin ordinul Ministrului Sănătății nr. 870 din 16.10.2023 cu privire la organizarea Serviciului național de asistență medicală al Accidentelor Vasculare Cerebrale au fost create: 1 centru AVC comprehensiv; 1 centru AVC multidisciplinar; 13 centre AVC primare. Au fost dotate 12 centre perinatale din țară cu echipament medical de ultimă generație, mobilier, truse și consumabile, fiind modernizate complet sălile de naștere, sălile de operație obstetricale, unitățile de terapie intensivă pentru nou-născuți și mame, saloanele de trezire postoperatorie pentru femei, și secțiile de transfuzie a sângelui. Au fost dotate 18 instituții medico-sanitare publice spitalicești echipamente moderne, care permit diagnosticul rapid și precis.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
61	Dezvoltarea infrastructurii centrelor de intervenție timpurie la copii cu crearea condițiilor în corespundere cu Standardele aprobate	trim. III, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății Compania Națională de Asigurări în Sănătate	În implementare. Toate maternitățile din țară au fost dotate cu 40 de dispozitive medicale de screening audiologic neonatal, în scopul depistării precoce a surdității la copii. 2 din 24 centre de intervenție timpurie din Făleşti și Cimișlia au fost reparate și dotate cu dispozitive medicale, materiale de dezvoltare, mobilier.
Obiectivul specific nr. 5.2. Reducerea poverii bolilor transmisibile și netransmisibile prin abordarea cuprinzătoare și transsectorială a determinantilor sănătății				
62	Crearea serviciilor de reabilitare, ergoterapie și capacitate conform nevoilor persoanei în cadrul spitalelor de psihiatrie	trim. III, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății	În implementare A fost elaborat raportul de evaluare a serviciilor acordate în cadrul spitalelor de psihiatrie de către experții internaționali. Raport de evaluare a sistemului actual de reabilitare psihosocială și a condițiilor materiale din spitalele de psihiatrie și în secția Psihoneurologie a spitalului penitenciar din RM, recomandă: (1) îmbunătățiri necesare pentru asigurarea reabilitării psihosociale a pacienților pe durata internării și (2) asigurarea cu necesar de personal și acordarea de stimulente pentru recrutarea acestuia.
Obiectivul specific nr. 5.3. Sporirea rezilienței sistemului de sănătate în situații ce pun în pericol sănătatea oamenilor				
63	Dezvoltarea și punerea în practică a sistemelor informaționale în domeniul sănătății	trim. II, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Sănătății Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale Agenția de Guvernare Electronică Agenția de Transplant	Realizat. A fost aprobată HG nr.694/2024 cu privire la instituirea Sistemului informațional „Transplant”. care, prin soluții digitale permite: evidența fișierelor medicale ale donatorilor, formarea registrelor donatorilor și primitorilor din Republica Moldova și crearea modulului de biovigilență, în scopul îmbunătățirii calității și transparenței proceselor în domeniul transplantului. A fost aprobat Ordinul MS nr. 756 din 17 septembrie 2024 cu privire la lansarea și implementarea SI „Constatarea medicală a nașterii și decesului” (eCMND), care prevede schimbul interinstituțional de date și generarea rapoartelor statistice detaliate, contribuind la o mai bună monitorizare a tendințelor demografice, conform standardelor europene. Instituit Sistemul Informațional de Evidență a Resurselor Umane în Sistemul Sănătății (SI ERUSS), care prevede crearea registrului electronic unic al personalului medical și farmaceutic.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				A fost lansat SI „e-Rețeta” compensată care presupune: respectarea riguroasă a protocoalelor terapeutice și utilizarea eficientă a resurselor; reducerea erorilor de prescriere și eliberare, garantând tratamente sigure; eliminarea birocrăției, permițând pacienților să ridice medicamentele compensate de la orice farmacie contractată de CNAM.
Obiectivul general nr. 6 Un sistem de protecție socială solid și incluziv				
Obiectivul specific nr. 6.3. Asigurarea unui sistem de protecție a copilului care să răspundă prompt și eficient la nevoile fiecărui copil				
64	Dezvoltarea și asigurarea funcționalității centrelor regionale de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Nord, Centru, Sud)	trim. IV, 2019 - trim. IV, 2026	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Finanțelor Ministerul Justiției Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Educației și Cercetării	În implementare. Din cele 3 Centre regionale de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Nord, Centru și Sud), la etapa actuală este complet funcțional Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Nord). Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Sud) este în proces de construcție. Centrul regional de asistență integrată a copiilor victime/martori ai infracțiunilor (Centru) se afla la etapa identificării spațiului pentru construcția acestuia.
65	Dezvoltarea și implementarea serviciilor de suport pentru copiii și tinerii care părăsesc sistemul de îngrijire alternativă (locuințe sociale asistate, locuințe protejate etc.)	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	În implementare. Proiectul Regulamentului va fi ajustat și aprobat prin Ordinul MMPS ulterior modificării actelor legislative de bază (Legea nr. 123/2010 și Legea nr. 547/2003). Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind prestarea serviciilor sociale) (număr unic 711/MMPS/2024) prin care vor fi operate modificări în Legea nr. 123/2010 și Legea nr. 547/2003, se află în proces de avizare.
Obiectivul general nr. 7 Asigurarea unei guvernări eficiente, incluzive și transparente				
Obiectivul specific nr. 7.1. Edificarea unei administrații publice integre, responsabile, eficiente, transparente și deschise pentru participarea cetățenilor la procesele de luare a deciziilor				
66	Implementarea reformei de amalgamare voluntară	trim. I, 2024 - trim. IV, 2030	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică	În implementare. Cadrul normativ aferent reformei de amalgamare aprobat - HG „Pentru modificarea hotărârii Guvernului nr.925/2023 cu privire la aprobarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
			Ministerul Finanțelor Autoritățile publice locale	teritoriale” https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146001&lang=ro Elaborarea de note metodologice a fost realizată. 130 de prezentări a oportunităților procesului de amalgamare au fost realizate în toate regiunile țării. La finele anului 2024, au fost înregistrate următoarele rezultate în promovarea reformei respective: - 165 de prezentări individuale ale metodologiei amalgamării voluntare, în fața primarilor; - 160 de prezentări individuale ale metodologiei în fața consiliilor locale; - 36 de grupuri de UAT, primarii cărora au declarat deschidere pentru amalgamarea voluntară (grupurile sunt formate din minim 2 UAT-uri și maxim 5, la moment); - 17 decizii de inițiere a amalgamării voluntare de către consiliile locale (estimarea este de 50 de decizii în luna februarie 2025); - 20 de clustere create; - 27 raioane participante la activități.
67	Definirea clară a mandatelor instituțiilor publice centrale, delimitarea rolurilor între instituțiile responsabile de fundamentarea politicilor publice și instituțiile de implementare și dezvoltarea instrumentelor pentru eficientizarea activității acestora	trim. I, 2024 - trim. IV, 2024	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Finanțelor Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	În implementare. Analize funcționale pentru determinarea necesităților de restructurare și reformă în domeniul instituțiilor publice a fost realizată. Proiectul de lege cu privire la instituțiile publice se află în proces de avizare și urmează a fi aprobat de Guvern în semestrul I, 2025. Proiectul Conceptului de „autogestiune” al instituțiilor publice se află în proces de elaborare Sistemul de management orientat spre rezultate este în proces de implementare. În primele două etape au fost integrate în sistem ministerele, Cancelaria de Stat cu instituțiile subordonate și autoritățile administrative centrale subordonate Guvernului.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
68	Consolidarea democrației locale și dezvoltarea dialogului de postmonitorizare dintre Guvernul RM și Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRE)	trim. II, 2021 - trim. IV, 2026	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor	Realizat. În anul 2024 în vederea consolidării democrației locale, a continuat dialogul cu Congresul Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei (CALRE). Astfel, având în vedere că Foaia de parcurs revizuită privind democrația locală și regională în Republica Moldova a fost practic integral realizată (90%), conform evaluărilor efectuate în cadrul exercițiului de raportare a progresului din partea entităților publice și considerând progresul obținut, precum și observațiile Secretarului General al CALRE, acest exercițiu a fost încheiat, odată cu finalizarea procedurii de postmonitorizare a Republicii Moldova din partea CALRE, o eventuală semnare a unei noi foi de parcurs urmând a fi semnată în cadrul noului ciclu de monitorizare, care va fi lansat în anul 2025.
69	Dezvoltarea serviciului public și profesionalizarea funcționarilor publici	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Cancelaria de Stat Ministerul Finanțelor IP Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe Agenția de Guvernare Electronică Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Muncii și Protecției Sociale	În implementare. Au fost aprobate modificări la Hotărârea Guvernului nr.201/2009 cu privire la punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public ⁴³ A fost aprobat și implementat Planul de formare și dezvoltare profesională a personalului din autoritățile publice pentru anul 2024 ⁴⁴ , fiind asigurată oportunitățile de dezvoltare profesională a 850 de participanți din autoritățile publice pentru 7 tematici de instruire în cadrul a 1416 ore de instruire, inclusiv 56% fiind funcționari din autoritățile publice centrale și 44% reprezentând autoritățile administrației publice locale. De menționat că, pentru anul 2024 a fost majorat cu 25% bugetul alocat pentru instruire personalului din autoritățile publice, acestea fiind oferite de Institutul de Administrație Publică. Suplimentar, în activități de formare livrate de Cancelaria de Stat în anul 2024 au fost instruiți în activități de formare un total de peste 600 de funcționari publici. Pentru creșterea capacității de a atrage noi și tinere talente în serviciul public au fost luate următoarele măsuri:

⁴³ Hotărârea Guvernului nr.581/2024

⁴⁴ Hotărârea Guvernului nr.79/2024

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				- Crearea de oportunități de angajare pentru tinerii lipsiți de experiență profesională prin modificarea cadrului normativ care prevede obligativitatea autorităților publice de a înființa cel puțin 5% din funcțiile de nivel inferior din funcțiile publice; - Îmbunătățirea sistemului de recrutare și selecție a funcției publice prin reglementarea concursului intern pentru promovări/transferuri, elaborarea Planului anual de recrutare, crearea Rezervei de funcționari publici care să permită redistribuirea funcționarilor publici pe posturile vacante (ambele cu efect din iunie 2025), crearea fondului de rezervă de stagii pentru angajarea în posturi inițiale și introducerea cu succes a programelor de pregătire specială în cadrul managementului public - 18 luni de la numire; - implementarea Programului guvernamental privind stagiile plătite de două ori pe an în serviciul public, în cadrul căruia au participat peste 110 de tineri care au beneficiat de 480 de ore de integrare în activitatea autorităților publice centrale și o bursă lunară neimpozabilă de 3000 lei, peste 20% dintre acestea fiind încadrați ulterior în serviciul public; - implementarea Programului guvernamental „SPRINT” pentru peste 40 de tineri funcționari publici, care urmărește dezvoltarea unei rețele de tineri funcționari publici calificați care să genereze și să promoveze schimbări pozitive în autoritățile în care lucrează. Programul se află în prezent la a treia etapă de implementare, concentrându-se pe dezvoltarea propunerilor de politici publice. PHG cu privire la Institutul de Administrare Publică, se află la etapa definitivării în baza propunerilor IAP.
70	Fortificarea sistemului de fundamentare, elaborare și implementare a	trim. II, 2022 - trim. IV, 2027	Cancelaria de Stat Ministerul Justiției Agenția Resurse Informaționale Juridice	În implementare. În 2024 au fost aprobate modificări la Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 privind planificarea strategică ⁴⁵ , care introduce măsuri menite să sporească sincronizarea și corelarea dintre procesele de planificare strategică și cele de planificare bugetară, inclusiv alinierea calendarului de

⁴⁵ Hotărârea Guvernului nr.661/2024 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.386/2020.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	politicilor publice și optimizarea procesului de transpunere și implementare a reglementărilor UE		Agencia de Guvernare Electronică Ministerul Finanțelor Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Parlamentul	planificare strategică cu cel de planificare bugetară, aprobarea priorităților de politici publice pe termen mediu (PND, PNR, PNA) înainte de aprobarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM), pentru a garanta orientarea resurselor bugetare către politici publice prioritare. De asemenea, au fost elaborate și puse în aplicare instrumentele electronice de estimare a costurilor politicilor publice, utilizate intensiv de autorități pentru planificarea strategică și bugetară. A fost modificată Hotărârea Guvernului nr. 377/2018 care prevede mecanismul de coordonare a asistenței externe ⁴⁶ , revitalizată activitatea celor 14 consilii sectoriale de coordonare a asistenței externe și creată Platforma de Parteneriat pentru Republica Moldova. A fost lansată dezvoltarea Sistemului Informațional „e-Monitorizare” ⁴⁷ , aflat în prezent în fază de testare, iar sistemele informaționale „e-Legiferare” și „project.gov.md” sunt utilizate de toate ministerele în procesul de promovare a actelor normative și la monitorizarea implementării proiectelor de dezvoltare.
71	Dezvoltarea unui sistem performant de achiziții publice capabil să furnizeze „valoare pentru bani” în utilizarea fondurilor publice	trim. III, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Finanțelor Agenția Achiziții Publice IP „Centrul Tehnologii Informaționale în Finanțe”	În implementare. Proiectul se află în faza de analiză a cadrului național și european de achiziții privind sistemul electronic de achiziții
72	Înregistrarea primară masivă și evaluarea/reevaluarea bunurilor imobile proprietate publică și	trim. I, 2024 - trim. III, 2026	Agencia Servicii Publice Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Agenția Proprietății Publice Agenția Servicii Publice	În implementare. la finele anului 2024, circa 151 de unități administrativ teritoriale au înregistrat bunurile imobile proprietate publică și privată în Registrul bunurilor imobile, ceea ce constituie circa 30% din ținta stabilită pentru anul 2024.

⁴⁶ Hotărârea Guvernului nr.534/2024 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului 377/2018 și a cadrului normative conex.

⁴⁷ Hotărârea Guvernului nr.660/2023.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	proprietate privată, în scopul creșterii sustenabilității financiare a autorităților publice locale			Au fost aprobate și publicate 4 modele de evaluare/reevaluare pentru: apartamente la sol ⁴⁸ , case de locuit în localitățile urbane ⁴⁹ , case de locuit în localitățile rurale ⁵⁰ și terenuri agricole ⁵¹ , pentru perioada următoare fiind planificată aprobarea ultimelor 3 modele aflate în elaborare.
73	Creșterea disponibilității și calității datelor guvernamentale deschise, care sunt de valoare pentru economie și societate, inclusiv prin adoptarea abordării deschise și permiterea mai multor conexiuni automate cu bazele de date (de exemplu, prin interfețe de programare a aplicațiilor)	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2025	Cancelaria de Stat Agenția de Guvernare Electronică alte autorități ale administrației publice	În implementare. În anul 2024 pe portalul datelor deschise www.date.gov.md au fost disponibile publicului 1274 seturi de date, publicate de autoritățile publice.
Obiectivul specific nr. 7.2. Centrarea serviciilor publice pe nevoile oamenilor				
74	Extinderea rețelei consulare	trim. III, 2023 - trim. I, 2025	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	În implementare. În anul 2024 au fost înregistrate unele progrese în îmbunătățirea accesului cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare la informațiile consulare, fiind modernizat Centrului de apel al Ministerului Afacerilor Externe. Extinderea rețelei consulare depinde de acceptarea de către țările gazdă a intenției respective, inițierea procedurilor respective fiind replanificată pentru anul 2025.

⁴⁸ Modelul este aprobat prin ordinul AGCC nr.53 din 10 mai 2024 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.216-218 din 21 mai 2024

⁴⁹ Modelul este aprobat prin Ordinul ARFC nr.91 din 19 decembrie 2023 și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 1-4 din 05 ianuarie 2024.

⁵⁰ Modelul de evaluare a caselor de locuit amplasate în localitățile rurale a fost elaborat și aprobat prin ordinul AGCC Nr. 60 din 31.05.2024

⁵¹ Model a fost elaborat prin ordinul AGCCNr. 59 din 31.05. 2024. și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 247-250 din 12 iunie 2024.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
75	Modernizarea funcționalităților tehnice a Centrului de apel al MAEIE în vederea sporirii comodității de accesarea a informațiilor consulare	trim. IV, 2023 - trim. I, 2025	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Realizat. În anul 2024 au fost înregistrate unele progrese în îmbunătățirea accesului cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare la informațiile consulare, fiind modernizat Centrului de apel al Ministerului Afacerilor Externe.
76	Creșterea accesului la servicii consulare pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate	trim. IV, 2023 - trim. I, 2025	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Agenția de Guvernare Electronică	În implementare. Sistemul informațional „e-Consulat” se află la etapa de pilotare în mai multe ambasade.
77	Modernizarea și reconstrucția infrastructurii vamale transfrontaliere Ungheni (MD) - Ungheni (RO), Leușeni (MD) – Albița (RO) și Giurgiuilești (MD) – Galați (RO)	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2027	Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal	Inițiată. Sunt în proces de elaborare studiile de fezabilitate pentru fiecare punct de trecere al frontierei, pentru a proceda la reconstrucția și modernizarea infrastructurii vamale corespunzătoare.
78	Digitalizarea și modernizarea serviciilor publice și instituirea Serviciului guvernamental de suport clienți pentru serviciile publice	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Cancelaria de Stat Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Agenția Servicii Publice	În implementare. Tranzacțiile electronice în sistemele de e-Guvernare s-au menținut la nivel înalt: în medie, un volum lunar de 60 de milioane tranzacții în perioada ianuarie-noiembrie 2024. O creștere substanțială, în comparație cu anul precedent, au înregistrat serviciile partajate: MDelivery (de 3 ori), MPass (de 2,7 ori), MSign (de 1,5 ori). Plățile MPay și numărul interpelărilor prin intermediul MConnect au rămas în medie aproximativ la același nivel ca și în anul trecut.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
			Ministerul Muncii și Protecției Sociale Casa Națională de Asigurări Sociale Ministerul Justiției Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală	A crescut numărul serviciilor electronice disponibile pe Platforma de dezvoltare a serviciilor electronice cu circa 70% (de la 36 servicii la sfârșitul anului 2023 la 61 servicii – în noiembrie 2024). Din numărul total de 16 sisteme informaționale planificate a fi finalizate în anul 2024 – 8 SI au fost finalizate, celelalte 8 fiind în fază activă de dezvoltare, urmând a fi finalizate în primul trimestru al anului 2025. Au fost dezvoltate module noi pentru aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice de interacțiune a cetățenilor cu statul - EVO, prin intermediul cărora utilizatorii au acces la o gamă largă de servicii electronice, date din registrele de stat, utilizând identitatea electronică. 54% din numărul total de servicii publice prestate cetățenilor prin intermediul Agenției Servicii Publice sunt digitalizate (43 servicii). Digitalizarea serviciilor din domeniul stare civilă și domeniul înregistrarea de stat a unităților de drept, ca urmare a implementării sistemelor informaționale automatizate noi, este în derulare.
79	Dezvoltarea Sistemului informațional „Platforma guvernamentală de informare și participare la administrarea condominiilor” (e-Condominiu)	trim. II, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Agenția de Guvernare Electronică	În implementare. Conceptul Sistemului informațional „Platforma guvernamentală de informare și participare la administrarea condominiilor (e-Condominiu) este în proces de realizare. Progres în adoptarea cadrului normativ necesar pentru implementarea proiectelor de eficiență energetică în sectorul rezidențial. Progres în implementarea legii cu privire la condominiu. Promovarea Programului de stat privind asigurarea înregistrării de stat a proprietății în toate blocurile locative care întrunesc calitățile unui condominiu este sistată în contextul avizului Ministerului Finanțelor, referitor la identificarea mijloacelor financiare pentru implementarea acestuia. Pentru implementarea Legii cu privire la condominiu a fost dezvoltat cadrul normativ secundat: Regulamentul cu privire la modul de calculare a cotelor-părți a fost aprobat prin HG nr. 879/2022; Regulamentul cu privire la modul de funcționare a fondului de reparații și modernizare a fost aprobat prin HG nr. 296/2023; Regulamentul privind modul de control al activității Asociațiilor a fost aprobat prin HG nr. 568/2023; Regulamentul cu privire la modul de

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				organizare a concursului de selectare și desemnare a gestionarului condominiului a fost aprobat prin HG nr. 243/2023. Modelul girului aplicat de către persoana autorizată pe procesul-verbal al adunării generale a asociației de proprietari din condominiu, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 263/2023. Regulamentul privind repartizarea între proprietarii din condominiu a cheltuielilor de întreținere a fost aprobat prin HG nr. 281/2024.
80	Dezvoltarea și îmbunătățirea mecanismelor de comunicare între diasporă și autoritățile publice și valorificarea și recunoașterea potențialului uman al diasporei	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Cancelaria de Stat Ministerul Muncii și Protecției Sociale Ministerul Educației și Cercetării Ministerul Culturii Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	În implementare. Au fost obținute următoarele realizări: peste 4000 de membri ai diasporei au participat la Turneului cultural „Mărțișor în toată lumea”; mai mult de 600 de persoane prezente la festivalul „Ne vedem acasă”; peste 200 de participanți la Diaspora Business Forum; lansarea Ghidului de suport la revenire în Moldova; 13 proiecte realizate în cadrul Programului de susținere a activităților culturale și educaționale în diasporă, în țări precum: SUA, Danemarca, Italia, Elveția, Spania, Austria, Germania, Canada, Marea Britanie, cu peste 1000 de beneficiari ai activităților; 51 de proiecte realizate cu implicarea diasporei în dezvoltarea localităților de baștină prin Programul „Diaspora Acasă Reușește” (DAR 1+3); lansarea unui Program de instruire dedicat asociațiilor diasporale „Diaspora Impact”; 130 copii au participat la Programul DOR, edițiile de vară și de iarnă „Dor de Tradiții”. În cadrul Programului de susținere a revenirii de scurtă durată a membrilor diasporei cu experiență profesională avansată, au fost aprobate 8 dosare și desfășurată o misiune de schimb de expertiză. În cadrul Programului de susținere a revenirii și reintegrării absolvenților moldoveni din diaspora, 21 de beneficiari au beneficiat de suport informațional, dintre care 16 au fost angajați, iar alte 4 dosare aprobate urmează să beneficieze de suport în anul 2025. A fost dezvoltat și implementat Programul de granturi Diaspora Engagemen Hub destinat Asociațiilor din diaspora, Centrelor Educaționale de studiere a limbii române peste hotare (înregistrate oficial în țara de reședință), finanțat

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				din bugetul de stat. Au fost finanțate 13 proiecte, dintre care au fost finalizate 8 proiecte, iar 5 proiecte sunt în curs de implementare. A fost elaborat Ghidul de suport la revenire în Moldova, destinat atât cetățenilor Republicii Moldova care planifică să revină acasă, cât și celor deja reîntorși de peste hotare, scopul acestuia fiind furnizarea informației necesare pentru o revenire și reintegrare reușită.
Obiectivul specific nr. 7.3. Integrarea științei, a tehnologiilor și a datelor în procesul de guvernanță				
81	Consolidarea și modernizarea cadrului instituțional și al infrastructurii Sistemului Statistic Național și optimizarea proceselor statistice	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Biroul Național de Statistică Agenția Servicii Publice Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Banca Națională a Moldovei Alți producători de statistici oficiale	În implementare. Au fost evaluați 14 producători de statistici. Se dezvoltă 4 registre statistice: privind întreprinderile, populația, locuințele, registrul surselor de date administrative. A fost elaborat Conceptul mecanismului de formare continuă în domeniul statisticii oficiale, inovațiilor și utilizării datelor creat pentru 2025. Au fost lansate 20 metodologii statistice adaptate/ elaborate în conformitate cu cerințele internaționale, în special cu cerințele UE Au fost elaborate și diseminate 4 cercetări noi / date statistice noi. Metodele, instrumentarul și modalitățile de diseminare a statisticilor oficiale au fost adaptate la necesitățile utilizatorilor de date (inclusiv prin instrumente noi de diseminare și vizualizare). 10 % din instituții incluse în Programul lucrărilor statistice dețin unități structurale cu funcții statistice clar atribuite. 70 % de clasificări naționale relevante au fost aliniate la clasificările europene și internaționale.
82	Crearea bazei de date geospațiale cu utilizarea tehnologiilor Sistemului Informațional Geografic în statistica oficială	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2025	Biroul Național de Statistică Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Agenția Servicii Publice	În implementare. Crearea bazei de date geospațiale este în proces de realizare, proiectul se va finaliza la sfârșitul anului 2025
83	Digitalizarea procedurii standard de identificare și înregistrare la distanță a persoanelor fizice (eKYC) în vederea	trim. II, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică	În implementare. Caietul de sarcini și specificațiile tehnice sunt în proces de adaptare după consultații cu Banca Mondială și părțile interesate, urmează a fi aprobate. În paralel, se pregătește pachetul de documente pentru demararea procedurii de achiziții.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	creșterii securității, eficientizării serviciilor, reducerea riscurilor de fraudă și respectarea reglementărilor legale			
84	Modernizarea și implementarea registrelor de stat în vederea asigurării interoperativității datelor în sectorul public, precum și optimizării și eficientizării activităților de colectare, stocare, actualizare și analiză a datelor	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2026	Agencia Servicii Publice Ministerul Justiției Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Ministerul Afacerilor Interne Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru Ministerul Justiției Agencia Resurse Informaționale Juridice Agencia de Guvernare Electronică	În implementare. Au fost elaborate documentele necesare pentru implementarea Registrului de stat al populației, inclusiv proiectele de hotărâre guvernamentală, conceptele și regulamentele aferente, iar sistemul de interoperabilitate a fost activat și actualizat în regim real. Registrul de stat al unităților administrativ-teritoriale și al adreselor modernizat a fost atribuit în competența IP Cadastrul Bunurilor Imobile, dar proiectul este întrerupt. Conceptul tehnic al Registrului de stat al interdicțiilor a fost elaborat, urmează a fi consultat public.
85	Dezvoltarea și asigurarea funcționalității dispozitivului de verificare a semnăturilor electronice în conformitate cu recomandările Comisiei Europene referitoare la preluarea și adăugarea certificatelor calificate emise de subiecții din lista de încredere a	trim. I, 2024 - trim. IV, 2024	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării	În implementare. Dispozitivul de verificare a semnăturilor electronice a fost dezvoltat și urmează a fi integrat în soluțiile de aplicare și verificare a semnăturilor electronice.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	prestatorilor de servicii de încredere calificați, precum și normele tehnice în domeniul semnăturii electronice avansate calificate			
86	Dezvoltarea infrastructurii naționale de date spațiale (INDS), consolidarea cooperării dintre principalele părți interesate ale INDS (autoritatea coordonatoare, entitățile publice responsabile și beneficiarii INDS) și asigurarea serviciilor de rețea pentru seturile de date spațiale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Mediului Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Culturii Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Energiei Ministerul Sănătății Biroul Național de Statistică	În implementare. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 36/2024 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional geografic de stat la nivel local pentru autoritățile administrației publice locale și a Regulamentului resursei informaționale formate de SIGSNL
Obiectivul specific nr. 7.4. Asigurarea drepturilor și libertăților civile și politice, inclusiv a libertății exprimării, întrunirilor și asocierii, a dreptului la informație și a dreptului de a alege și a fi ales				
87	Realizarea Recensământului populației și locuințelor 2024	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Biroul Național de Statistică ministerele alte autorități și alte instituții publice	În implementare. A fost desfășurat Recensământul populației și locuințelor 2024, datele preliminare fiind prezentate publicului la 30 ianuarie 2025. Etapa finală, care presupune prelucrarea și diseminarea datelor finale va fi finalizată până în 2026.
Obiectivul general nr. 8 Edificarea unui sistem de justiție echitabil, incoruptibil și independent				
Obiectivul specific nr. 8.2. Promovarea supremației legii și asigurarea accesului egal la justiție				
88	Îmbunătățirea condițiilor de detenție prin	trim. IV, 2013 - trim. IV, 2026	Ministerul Justiției Administrația Națională a Penitenciarelor	În implementare. În vederea creării locurilor de muncă pe parcursul anului 2024 au fost aprobate și înregistrate contracte de prestări servicii cu 58 agenți economici, inclusiv 3 întreprinderi de stat, prin care au fost create 700 locuri

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	amenajarea/reutilizarea spațiilor de detenție, crearea locurilor de muncă pentru condamnați și dezvoltarea serviciilor medicale de calitate pentru aceștia		Inspectoratul Național de Probațiune Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Sănătății	de muncă atât pentru îndeplinirea unor lucrări unice cât și perioade de până la un an de zile. În prezent sunt încadrați în câmpul muncii 1252 condamnați zilnic la munci remunerate, ceea ce reprezintă 36,6% din numărul deținuților apți de muncă, iar 468 condamnați sunt încadrați la munci neremunerate. 14 secții medicale de ambulator sunt acreditate de către Comisia Națională de Evaluare și Acreditare în Sănătate pentru 5 ani, 2 secții medicale neacreditate (Penitenciarul nr.6-Soroca și nr.10-Goian), dar sunt în proces de asigurare a standardelor pentru acreditare, inclusiv și spitalul penitenciar nr. 16-Pruncul. Secția medicală a penitenciarului nr.10-Goian a obținut avizul sanitar de funcționare și urmează să obțină acreditare. Spitalul penitenciar a fost dotat cu utilaj medical din surse bugetare și extrabugetare și efectuate lucrări de reparație în vederea obținerii autorizației sanitare cât și acreditarea spitalului penitenciar. La „Casa de arest Bălți” au fost finalizate lucrările de delimitare selectivă a terenului din str. Rediului, necesar în vederea edificării stației de pompare. A fost demarată procedura de achiziționare a lucrărilor la obiectul „Reconstrucția Penitenciarului nr.5, municipiul Cahul”, și urmare a rezultatelor de evaluare a fost atribuit contractul de antrepriză pentru lucrări. A fost obținută Autorizația de construcție și autorizația de desființare în conformitate cu prevederile documentației de proiect. A fost aprobată HG cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Amendamentului nr.2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei pentru realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău. De asemenea, prin HG nr. 389/2024 a fost adoptată ratificarea Amendamentului nr. 2 la Acordul-cadru de împrumut dintre Republica Moldova și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei privind realizarea Proiectului de construcție a penitenciarului din Chișinău, semnat la 30 aprilie 2024 la Chișinău. Acordul cadru de Împrumut cu CEB a fost votat în lectură finală în cadrul ședinței plenare a Parlamentului din 27.06.2024 prin Legea nr. 158/2024. Acordul de proiect dintre Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Oficiul

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Națiunilor Unite pentru Servicii de Proiect (UNOPS) a fost aprobat prin HG nr 913/2024.
89	Instituirea sistemului progresiv de executare a pedepselor penale	trim. I, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Justiției Administrația Națională a Penitenciarelor Inspectoratul Național de Probațiune	În implementare. Ministerul Justiției a adoptat conceptul privind introducerea sistemului progresiv de executare a pedepselor privative de libertate. La etapa actuală, se definitivează proiectul hotărârii Guvernului cu privire la evaluarea și planificarea pedepsei penale privative de libertate, pentru a asigura pregătirea cadrului infra-legal necesar în vederea punerii în aplicarea a noului sistem progresiv.
90	Dezvoltarea și crearea sistemelor informaționale în sectorul justiției	trim. II, 2022 - trim. IV, 2026	Ministerul Justiției Administrația Națională a Penitenciarelor Inspectoratul Național de Probațiune Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești Agenția Națională a Arhivelor Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Agenția de Guvernare Electronică Agenția Resurse Informaționale Juridice Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. Aplicația informatică e-Dosar judiciar se află în proces de explorare în toate cele 15 instanțe judecătorești: Ungheni, Bălți, Edineț, Orhei, Soroca, Strășeni, Cahul, Cimișlia, Drochia, Hîncești, Criuleni, Chișinău, Comrat, Căușeni, Anenii Noi, cât și în instanțele de apel în circumscripția cărora se află acestea. Potrivit datelor din registrele PIGD de la începutul pilotării e-Dosar judiciar, în instanțele de judecată au fost depuse 189 cereri de chemare în judecată prin intermediul aplicației. În aceeași perioadă, au fost depuse 89 de solicitări privind accesul la dosarele deja existente în sistem prin intermediul e-Dosar judiciar. Totodată, în iunie 2024, în PIGD au fost dezvoltate 8 rapoarte/ registre privind utilizarea e-DJ. Prin Legea nr.316/2022 (în vigoare din 09.01.2023) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă astfel încât ședințele de judecată în cadrul cărora se examinează cererile de emitere a ordonanței de protecție în cazurile violenței în familie să poată fi desfășurate și prin sistemul de videoconferință. - în cadrul procedurii penale. Prin Legea nr.245/2023 pentru modificarea Codului de procedură penală a fost extins mecanismul de examinare prin videoconferință. Astfel, aplicația de videoconferință sa extins: - la participarea interpretului la măsurile procesuale sau în instanța de judecată în cazul în care este în imposibilitate de a participa fizic; - la examinarea demersurilor de aplicare a măsurilor speciale de investigație; - la audierea martorului (în anumite situații). Caietul de sarcini al „Registrului testamentelor și dosarelor succesoriale” a fost

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				aprobat și a fost demarată procedura de achiziții. La sfârșitul lunii decembrie registrul a intrat în faza de pilotare. Sistemul Informațional Automatizat (SIA) „Registrul Garanțiilor Reale Mobiliare” este la etapa conceptualizării. Prin Ordinul ministrei justiției nr. 266/2024 a fost constituit Grupul de lucru pentru dezvoltarea și implementarea soft-ului „Dezvoltarea sistemului electronic de management al dosarelor persoanelor condamnate”. La data de 10 octombrie 2024 MJ și PNUD Moldova au semnat un acord de cooperare pentru lansarea proiectului „Sprijin pentru transformarea digitală a sistemului penitenciar și a probațiunii din Moldova”. Proiectul este finanțat de Guvernul Statelor Unite și va fi implementat în următoarele 30 de luni cu implicarea ANP și INP autorități administrative din subordinea MJ, dar și a Agenției de Guvernare Electronică și a altor actori cheie. Agencia Națională a Arhivelor este în proces de elaborare a conceptului tehnic privind arhiva electronică.
Obiectivul specific nr. 8.3. Reducerea semnificativă a corupției în toate formele sale și edificarea unei justiții transparente și responsabile față de cetățeni				
91	Implementarea mecanismului de evaluare externă/ extraordinară a judecătorilor și procurorilor	trim. II, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Justiției Consiliul Superior al Magistraturii Consiliul Superior al Procurorilor	În implementare. Prin Legea nr. 65/2023 a fost creată Comisia (nr.2) privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție (CSJ). Tot această comisie evaluează și magistrații de la Curțile de Apel și președinții/vicepreședinții instanțelor de primul nivel din toată țara. Până la data de 07.11.2024 Comisia nr.2 a evaluat 21 de candidați la funcția de judecători la CSJ. De asemenea, în aprilie 2024 a demarat evaluarea extraordinară a judecătorilor din cadrul Curții de apel Chișinău, iar în data de 07.11.2024 a judecătorilor din cadrul curților de apel Bălți, Comrat și Cahul. Prin Legea nr.252/2023 a fost creată Comisia de Evaluare a Procurorilor (nr.3). Comisia este mandată să evalueze integritatea etică și financiară a procurorilor din Procuratura Generală, procuraturile specializate, șefii procuraturilor teritoriale. În luna mai 2024, CSP a remis în adresa Comisiei de evaluare a procurorilor lista a 67 de procurori din cadrul Procuraturii Anticorupție pentru a fi suspuși procedurii de evaluare externă.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
Obiectivul general nr. 9 Promovarea unei societăți pașnice și sigure				
Obiectivul specific nr. 9.2. Reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și a riscurilor de orice tip				
92	Reorganizarea sistemului de ordine și securitate publică în vederea asigurării unui răspuns profesionist, eficient și rapid la provocările specifice	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (regionalizarea Poliției) a fost elaborat și se află la etapa de expertizare juridică și anticorupție (25.01.2025). Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției) a identificat 3 locații pentru sediile direcțiilor regionale: 1) Direcția regională Centru (mun. Chișinău, str. Dosoftei, 156), pentru care, conform Hotărârii de Guvern nr.684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice, s-a elaborat formularul de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice; 2) Direcția regională Nord (mun. Bălți, str. Tudor Vladimirescu 86), contract de comodat, cheltuieli estimate pentru reconstrucția sediului – 4.409,4 mii euro sau 94.361,2 mii lei; 3) Direcția regională Sud (mun. Cahul, Crihana Veche, str. Dunării 34), contract de comodat, cheltuieli estimate pentru reconstrucția sediului – 2.274,9 mii euro sau 48.682,9 mii lei.
93	Dezvoltarea instrumentelor inteligente de raportare a infracțiunilor, căutare a infractorilor și a persoanelor date dispărute prin implementarea softului de recunoaștere facială	trim. IV, 2024 - trim. III, 2025	Ministerul Afacerilor Interne Agenția Servicii Publice Serviciul de Informații și Securitate Centrul Național Anticorupție Procuratura Generală	În implementare. Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministrului Afacerilor Interne a inițiat procesul de achiziționare a Platformei integrate de monitorizare a traficului rutier și supraveghere video. Platforma respectivă urmează să integreze algoritmi de recunoaștere facială, permițând identificarea automată a persoanelor de interes în fluxurile video în timp real sau înregistrate. La nivelul Inspectoratului General al Poliției au fost evaluate și testate aplicațiile DEMO BriefCam și Augmented Vision-IDEMIA în contextul îmbunătățirii proceselor de investigare și analiză a infracțiunilor, însă aceste soluții nu răspund pe deplin necesităților instituției. Suplimentar, în cadrul proiectului „Abordarea amenințărilor emergente legate de traficul de

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				persoane în Republica Moldova”, implementat de către Organizația Internațională pentru Migrație, pentru angajații subdiviziunii specializate a Inspectoratului General al Poliției (Inspectoratul Național de Investigații) au fost achiziționate următoarele produse: 1) Maltego Enterprise pentru 7 utilizatori, destinat angajaților ce activează pe domeniul de cybercrime și a traficului de persoane; 2) Social Net cu 6000 de accesări pe un an; 3) Hades Mode pentru 3 utilizatori.
94	Implementarea noilor modalități de constatare a încălcărilor Regulamentului circulației rutiere	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare În scopul dezvoltării Sistemului informațional automatizat Registrul accidentelor rutiere (SIA RAR), Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne a contractat compania Ghesar SRL, în vederea ajustării SIA RAR la standardele CaDaS (Common Accident Data Set). Persoanele responsabile de monitorizarea și executarea contractului încheiat cu compania Ghesar SRL au fost desemnate prin Ordinul Directorului Serviciului Tehnologii Informaționale nr. 114 din 13.09.2024. În anul 2024, a fost asigurată modificarea variabilelor existente în SIA RAR, pentru racordarea acestora la CaDaS. Suplimentar, se propune dezvoltarea versiunii mobile a SIA RAR utilizată la locul producerii accidentelor rutiere. În vederea îmbunătățirii siguranței rutiere și prevenirea accidentelor, în cadrul proiectului „Sprijinirea capacităților poliției în domeniul ordinii publice și criminalității cibernetice în Moldova” implementat de PNUD, este planificată achiziționarea a 4 cititoare automate a numerelor de înmatriculare ale mijloacelor de transport, care au funcția inclusiv de radar de viteză. Prin proiectul „Suport pentru implementarea măsurilor de combatere a criminalității de către Poliția Națională a Republicii Moldova”, implementat de GS Foundation, urmează să fie achiziționată o aplicație interoperabilă cu sistemele informaționale dezvoltate. Această aplicație va fi utilizată de fiecare unitate centrală de procesare și va asigura procesul de legitimare, totodată, va contribui la implementarea conceptului „Police Intelligent Car” („Mașină inteligentă de poliție”).

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
95	Dezvoltarea și implementarea Conceptului „Police Intelligent Car” („Mașină inteligentă de poliție”)	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne Serviciul Național Unic pentru Apelurile de Urgență 112	În implementare. În cadrul proiectului „Suport pentru implementarea măsurilor de combatere a criminalității de către Poliția Națională a Republicii Moldova”, implementat de GS Foundation, au fost achiziționate 20 de unități mobile de captare și procesare. Aceste echipamente, din punct de vedere hardware, cât și software, reprezintă componente esențiale ale soluției inteligente „Police Intelligent Car”, precum și asigură funcționalitatea unității mobile de supraveghere a circulației rutiere, montate pe un automobil special sau pe o platformă mobilă.
96	Crearea instrumentelor de răspuns la amenințările în adresa ordinii și securității publice, inclusiv în contextul schimbărilor regionale	trim. IV, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. 1. Lista locațiilor cu monitorizare video a fluxului de transport bidirecțional (cu scanarea numerelor de înmatriculare): 1) PVIC Sănătăuca - pod (Florești, traseul R19 R9), funcțional, 2 camere; 2) PVIC Rezina – pod (Rezina, traseul R20), funcțional, 2 camere; 3) PVIC Molovata – bac (Dubăsari, traseul L428), funcțional, 1 cameră; 4) PVIC Criuleni – pod (Criuleni, traseul M1), funcțional, 2 camere; 5) PVIC Pârâta – Vadul lui Vodă (Dubăsari, traseul R5 M5), funcțional, 2 camere; 6) PVIC Gura Bâcului – pod (Anenii Noi, traseul M5), funcțional, 2 camere; 7) PVIC Bender – (Bender/Hârbovăț, traseul R2), funcțional, 2 camere; 8) PVIC Hagimus – (Căușeni, traseul R26), funcțional, 2 camere; 9) PVIC Răscăieți (Ștefan-Vodă, traseul G115 R30), funcțional, 2 camere. Camerele instalate în aceste 9 locații permit jurnalizarea automată a înregistrărilor mijloacelor de transport în cadrul sistemului cu captarea pozei vehiculului, precum și scanarea numerelor de înmatriculare care pot fi vizualizate în cadrul sistemului sau cu export al listei înregistrărilor în format Excel, cu specificarea numărului de înmatriculare a mijlocului de transport și timpul exact de deplasare a acestuia. 2. Lista locațiilor cu monitorizare video cu pivot și telecomandă PTZ (fără capacitate de citire și înregistrare a numerelor de înmatriculare): 1) Post baraj Dubăsari (traseul G68.2) funcțional, 1 cameră; 2) Traseul Fârlădeni – Gâsca (G110 Gîsca – Zolotievca – Pervomaisc – Gangura – Răzeni – M3), funcțional, 1 cameră;

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				3) Traseul Copanca – Cremenciug (L581 Copanca – Cremenciug – Slobozia – M5), nefuncțional (în proces de elaborare a documentației de proiect); 4) Varnița – Bender (L475 Varnița – Gura Bîcului), funcțional - 1 cameră. Cu suportul UNHCR, Inspectoratului General al Poliției va fi dotat cu 7 unități de containere multifuncționale, care vor fi instalate în posturile vamale interne de control: 1) Inspectoratul de poliție Bender - 3 unități (containere); 2) Inspectoratul de poliție Dubăsari - 2 unități (containere); 3) Inspectoratul de poliție Ștefan –Vodă - 1 unitate (container); 4) Inspectoratul de Poliție Rezina - 1 unitate (container).
97	Ajustarea cadrului de politici în domeniul politicii de apărare pentru asigurarea securității militare a statului	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Apărării	În implementare. Strategia națională de apărare a Republicii Moldova pentru anii 2024–2034 a fost aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr. 319/2024 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=141253&lang=ro Proiectul Strategiei Militare este în elaborare și urmează a fi aprobată în anul 2025.
Obiectivul specific nr. 9.3. Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și a sistemelor critice				
98	Modernizarea sectorului de apărare în vederea sporirii capacităților și eficienței acestuia în diminuarea riscurilor și combaterea amenințărilor la adresa securității naționale	trim. I, 2020 - trim. IV, 2030	Ministerul Apărării	În implementare. Au fost desfășurate proceduri de achiziție a lucrărilor de construcție pentru Tabăra Militară nr.136: - Lucrări de construcție Utilități Edilitare/ Rețele Inginerești (magistrala de apeduct, rețele interioare de apeduct, rețele de electricitate și rețea de gazoduct), etapa I – contracte multianuale 2024 – 2025; - Lucrări de Securizare a perimetrului (îngrădirea/iluminarea exterioară), Etapa 3, contract multianual 2024-2025. Au fost conduse și monitorizate lucrările de construcție pentru 15 obiecte de infrastructură militară Tabăra Militară nr.136. În perioada de referință au fost întreprinse măsuri de dezvoltare a infrastructurii rețelei Registrului de Stat al resurselor de apărare În luna octombrie curent, s-a înregistrat o creștere a numărului de militari prin contract cu 5 %, comparativ cu 01.01.2024.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
99	Intensificarea relațiilor de cooperare internațională în scopul promovării stabilității și securității naționale și regionale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Apărării	În implementare. Militarii Armatei Naționale au participat la 19 activități de instruire (6 cursuri, 1 competiție aplicativ-militară, 1 program de studiu, 1 conferință, 1 vizită de lucru, 1 schimb de experiență, 1 modul), desfășurate în România, Germania, Grecia, Maroc, SUA. Adicional, în baza invitațiilor, reprezentanții Ministerului Apărării și Armatei Naționale au luat parte la 3 cursuri, 2 ateliere de lucru, 1 conferință, 1 activitate cultural militară realizate în România, Lituania, Azerbaidjan, Bosnia și Herțegovina, Franța. De asemenea, în perioada de raportare, în Republica Moldova s-a desfășurat un exercițiu, un curs, un atelier de lucru, o instruire, o conferință și o aniversare a brigăzii, în cadrul căruia au participat reprezentanți ai României și Marii Britanii. Totodată, au fost desfășurate și alte activități adiționale, în afara Planului de activitate externă al Ministerului Apărării. A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 472 din 03.07.2024 și Hotărârea Parlamentului nr. 171 din 04.07.2024 privind participarea unui contingent al Armatei Naționale în cadrul operației militare a Uniunii Europene în Bosnia și Herțegovina (EUFOR ALTHEA). Astfel, începând cu data de 01.10.2024, un contingent al Armatei Naționale, participă la misiune în cadrul forțelor militare române. La data de 16 iulie 2024, Armata Națională a detașat doi ofițeri ai Armatei Naționale în Misiunea Uniunii Europene de instruire militară din Somalia (EUTM Somalia).
100	Optimizarea timpului de așteptare în punctele de trecere a frontierei prin facilitarea traficului de persoane și bunuri	trim. I, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal	În implementare. Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a achiziționat: 20 de dispozitive de citire a documentelor de călătorie; - 40 de dispozitive de verificare a autenticității documentelor de călătorie destinate controlului de nivel I; 10 dispozitive de verificare a autenticității documentelor de călătorie destinate controlului de nivel II.
101	Dezvoltarea sistemului de informații prealabile despre pasageri (API) și a registrului cu numele pasagerilor (PNR) în	trim. II, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	În implementare. În scopul realizării acțiunii ce vizează sistemul de informații prealabile despre pasageri (API) și a registrului cu numele pasagerilor (PNR) s-au întreprins următoarele măsuri: 1. Aprobata HG nr. 788/2024 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1145/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	Aeroportul Internațional Chișinău		Autoritatea Aeronautică Civilă	Poliției de Frontieră, care prevede instituirea în cadrul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a Direcției de informații privind pasagerii (UIP) în vederea colectării datelor PNR de la transportatorii aerieni, stocarea și prelucrarea acestora, precum și transferul datelor respective sau al rezultatului prelucrării acestora către autoritățile competente. 2. Creată infrastructura necesară pentru activitatea Direcției de informații privind pasagerii (UIP) și dotată cu echipament IT. 3. Contractarea serviciilor de furnizare a datelor API/PNR: 4. Înregistrarea de către Trezoreria de Stat a contractului de servicii privind transmiterea datelor API/PNR încheiat între IGPF și operatorul economic SITA Advanced Travel Solutions Ltd (23.09.2024). 5. Aprobarea semnării Memorandumului de înțelegere cu privire la utilizarea soluției Go Travel – Air, care urmează să fie încheiat între Guvernul RM și UNOCT (HG nr.19/2025).
102	Eficientizarea activităților de coordonare și efectuare a supravegherii la frontiera de stat, inclusiv în contextul Sistemului european de supraveghere a frontierei (EUROSUR)	trim. II, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Serviciul Vamal Ministerul Apărării	În implementare. Pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul proiectului finanțat de către Guvernul Italiei și implementat de OIM Moldova, au fost achiziționate și instalate 16 releuri de mare capacitate pentru transmiterea, procesarea și prelucrarea datelor, pachete software pentru procesarea datelor și lucrări de re tehnologizare a Centrului Operațional de Coordonare al Poliției de Frontieră, inclusiv crearea tabloului situațional. Totodată, cu suportul EUBAM a fost achiziționat sistemul „Video Wall Controller”, precum și 5 centrale telefonice. La 25.03.2024, în contextul implementării proiectului „Conceptul inovativ de supraveghere aeriană relocabilă pentru securitatea frontierei” IGPF a recepționat un turn mobil relocabil. La 21.08.2024, din contul bugetului IGPF au fost achiziționate 2 sisteme fixe de supraveghere (sisteme de termoviziune) a frontierei de stat. La 26.07.2024 a fost semnat contractul de achiziție a 5 sisteme fixe de supraveghere a frontierei de stat.
103	Modernizarea infrastructurii frontierei	trim. II, 2023 - trim. I, 2026	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. Lucrările de reparație a Sectorul Poliției de Frontieră „Toceni” au fost finalizate, fiind dat în exploatare în noiembrie 2024.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	de stat și a condițiilor de muncă pentru polițiștii de frontieră			Reconstrucția Sectorului Poliției de Frontieră „Otaci” se realizează în cadrul proiectului finanțat de DG NEAR și implementat de OIM. A fost elaborat studiul de fezabilitate cu privire la construirea SPF Otaci. Pentru construcția SPF Otaci a fost selectat în rezultatul licitației operatorul economic COMSALES GRUP S.R.L. La 23.10.2024, după verificarea și expertizarea documentației de proiect și de deviz, elaborată de către COMSALES GRUP S.R.L, OIM a publicat anunțul licitației privind lucrările de construcție a SPF „Otaci”. În baza documentației de proiect și de deviz, s-a constatat că proiectul finanțat de DG NEAR și implementat de OIM, poate să acopere doar 68% (22700,00 mii lei) din lucrările de construire a SPF „Otaci”. Astfel, 32%, (10915,28 mii lei) din sursele financiare necesită a fi identificate și alocate din contul bugetului de stat. Resursele necesare urmează a fi planificate în bugetul de stat în perioada următoare de planificare, cu respectarea procedurilor aferente finanțării proiectelor de investiții capitale.
104	Crearea Sistemului informațional „Migrație”	trim. I, 2023 - trim. IV, 2025	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. În cadrul proiectului „SCOP - Sprijin pentru îmbunătățirea complexă a managementului migrației și al frontierelor în Moldova” implementat de către ICMPD în parteneriat cu Oficiul Federal German pentru Migrație și Refugiați s-au evaluat necesitățile de digitalizare a serviciilor IGM și elaborat Conceptul Sistemului informațional „Migrație”. S-au elaborat recomandările pentru registrul unificat al străinilor, inclusiv au fost furnizate specificațiile tehnice. Totodată cu suportul OIM a fost elaborat caietul de sarcini pentru Sistemul informațional „Migrație”, inclusiv specificațiile tehnice ale acestuia. OIM urmează să identifice compania prestatoare de servicii de tehnologie a informației capabilă să asigure dezvoltarea și implementarea SI Migrație” în conformitate cu cerințele funcționale și non-funcționale descrise în caietul de sarcini. În scopul facilitării accesului străinilor la serviciile guvernamentale și eficientizarea proceselor administrative, a fost asigurată conexiunea actualului sistem informațional al Inspectoratului General pentru Migrație cu

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				serviciile guvernamentale MPay, Msingn, MConect și MNotify. 4 servicii au fost digitalizate, după cum urmează: 1. Depunerea on-line a cererilor de către investitorii străini prin intermediul „E-Filing”. 2 Programarea online pentru oferirea serviciilor de către Inspectoratul General pentru Migrație prin intermediul platformei Earlyone. 3. Eliberarea „Adeverinței privind confirmarea statutului străinului pe teritoriul Republicii Moldova” (cererea de eliberare a adeverinței poate fi depusă online, iar achitarea serviciului prestat prin Mpay. 4. Serviciul digitalizat „e-migrare.gov.md”, dezvoltat pe platforma E-filing, care permite transmiterea și recepționarea în format on-line a cererii beneficiarului privind acordarea sau prelungirea dreptului de ședere provizorie în scop de muncă sau investiții prin ”Cabinetul beneficiarului solicitant”, utilizând semnătura electronică. https://e-migrare.gov.md/
105	Construcția noului sediu al aparatului central al Inspectoratului General pentru Migrație și al Direcției regionale Centru, subordonată acestuia	trim. II, 2024 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. Cu sprijinul UNHCR a fost elaborată schița proiectului pentru noul sediu al Inspectoratului General pentru Migrație. Totodată, s-au efectuat coordonările necesare cu Ministerul Culturii referitoare la clădirile istorice aferente teritoriului din strada București nr. 30 și 32, precum și au fost obținute certificatele de urbanism. Este în proces de identificare a resurselor financiare necesare pentru executarea reconstrucției noului sediu.
106	Dezvoltarea sistemului național de avertizare timpurie a populației	trim. II, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. În scopul operaționalizării sistemului național de avertizare timpurie a populației, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență (IGSU) al Ministerului Afacerilor Interne a inițiat și este în proces de realizare a studiului de fezabilitate a sistemului menționat. Au fost accesate 2 proiecte privind elaborarea Studiului de fezabilitate a sistemului național de avertizare timpurie, realizarea căruia, conform proiectelor menționate, va continua și în anul 2025. Suportul pentru realizarea acțiunii va fi acordat de: 1) Proiectul „Îmbunătățirea sistemului de reacționare la situații de urgență a

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				Republicii Moldova prin implementarea unui sistem de avertizare timpurie”, realizat de către Uniunea Internațională pentru telecomunicații; 2) Proiectul UE UCPM-2023-TRACK1-IBA Technical Assistance for Disaster Risk Management (Track 1). Bugetul proiectului - 442 523 euro dintre care 8% cota RM. Durata proiectului 12 luni. Lansarea proiectului a avut loc la 28 februarie 2024. A fost contractat „Omega Trust” SRL privind achiziționarea serviciilor de elaborare a Studiului de fezabilitate și a documentației specificată pentru implementarea Sistemului Național de Avertizare a populației, în baza căruia urmează elaborarea Conceptului sistemului național de avertizare timpurie și a Regulamentului organizare și funcționare a sistemului național de avertizare timpurie. Banca Mondială la 5 septembrie 2024 a aprobat pachetul de finanțare în valoare de 40 mil. dolari SUA pentru proiectul „Consolidarea managementului riscurilor de dezastre și a rezilienței Republicii Moldova (CMRDRM)”, în care este inclusă pentru finanțare și componenta „Instalarea și implementarea unui sistem național de avertizare publică bazat pe comunicații electronice mobile”.
107	Renovarea parcului de autospeciale	trim. IV, 2023 - trim. IV, 2026	Ministerul Afacerilor Interne	În implementare. În baza proiectului „Îmbunătățirea echipamentelor de prevenire a incendiilor”, implementat cu suportul Guvernului Japoniei care a oferit Republicii Moldova un grant în valoare de 1,47 mld. Yen japonezi (cca 230000,00 mii lei la cursul BNM) prin intermediul Agenției Japoneze de Cooperare Internațională (JICA), în anul 2023 a fost semnat contractul între Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al Ministerului Afacerilor Interne din Republica Moldova și compania „Toyota Tsusho Corporation” din Japonia, care prevede fabricarea și livrarea în Republica Moldova a 19 autospeciale pentru salvatori și pompieri. Proiectul menționat a fost realizat în baza Acordului semnat la 26 noiembrie 2021 între Ministerul al Afacerilor Interne din Republica Moldova, și Ambasada Japoniei în Republica Moldova. Tehnica produsă în Japonia va fi bazată pe șasiu european și urmează a fi

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				livrată în Republica Moldova într-un termen de 23 de luni de la momentul semnării contractului.
Obiectivul general nr. 10 Asigurarea unui mediu sănătos și sigur				
Obiectivul specific nr. 10.1. Îmbunătățirea calității apei, aerului și a solurilor				
108	Crearea sistemelor integrate de gestionare a deșeurilor prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor necesare în scopul prevenirii poluării mediului, reducerii cantităților de deșeuri depozitate, creșterea ratei de reciclare și reducerea consumului de resurse naturale	trim. I, 2024 - trim. IV, 2027	Ministerul Mediului	În implementare. Acordul de suport al proiectului a fost semnat pentru toate trei zone dintre Autoritățile Publice Locale și BERD. A fost identificate terenurile pentru zona 5 și 8, care au trecut în proprietatea statului cu înregistrarea la cadastru. Pentru zona 5 și 8 a fost semnat contractul cu expertul ales în urma licitației organizate, după cerințele finanțatorului.
109	Asigurarea managementului durabil al terenurilor în desfășurarea activităților agricole	trim. III, 2022 - trim. IV, 2024	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură Agenția Proprietăți Publice Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor UCIMPA	În implementare 1. Fortificarea sectorului agricol și promovarea practicilor agricole inteligente, durabile și reziliente la schimbările climatice: - Modernizarea fermelor zootehnice: Prin intermediul Proiectului AGGRI, au fost aprobate spre finanțare 15 proiecte (dosare) de modernizare a fermelor de lapte, cu o valoare totală a granturilor de 9.931.000 dolari SUA. Aceste investiții vor revitaliza ramura zootehnică, contribuind la creșterea productivității. - Reabilitarea sistemelor de irigare: S-a desfășurat licitația pentru Reabilitarea SCI Tudora și interconectarea infrastructurii cu SCI Căplani, incluzând: i) Reconstrucția stației de captare a apei și înlocuirea conductei de aducțiune spre bazinul de acumulare a apei existent din cadrul SCI Tudora, inclusiv reabilitarea acestuia. ii) Reconstrucția stației de re-pompăre din cadrul SCI Tudora. iii) Construirea unei noi conducte primare de aducțiune a apei, cu rețele

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				secundare pentru conectarea bazinelor existente de acumulare a apei și a altor echipamente de irigare pentru interconectarea cu infrastructura SCI Căplani. iv) A fost actualizată documentația de proiect și studiul de fezabilitate pentru SCI „Tețcani” și interconectarea acestuia cu SCI „Corjeuți” (raionul Briceni). v) Documentația de proiect pentru reabilitarea parțială a infrastructurii SCI „Etulia” în extravilanul localităților Etulia și Alexandru Ioan Cuza a fost actualizată și este practic finalizată. - Promovarea practicilor de agricultură conservativă: Proiectul MAC-P a promovat tehnologiile de agricultură conservativă, precum no-till și strip-till, cu impact direct asupra conservării solurilor și retenției apei. - Reabilitarea fâșiilor forestiere de protecție: În colaborare cu Moldsilva și ICAS, au fost identificate întreprinderile silvice implicate în reabilitarea fâșiilor forestiere de protecție a bazinului râului Răut. Contractele semnate cu 5 întreprinderi silvice (ÎS Edineț, ÎS Soroca, ÎS Glodeni, ÎS Telenești, ÎS Șoldănești) acoperă o suprafață de circa 700 ha de fâșii forestiere. - Granturi pentru agricultura conservativă: s-au desfășurat 3 apeluri de granturi, fiind aprobate 39 de dosare de aplicare, în valoare de 354.100 dolari SUA. - Seminarele „Ziua Câmpului”: Au fost organizate și desfășurate 6 seminare de informare cu genericul „Ziua Câmpului”, care au implicat fermieri, experți și reprezentanți locali. Evenimentele au facilitat transferul de cunoștințe practice privind tehnologiile no-till și strip-till, avantajele economice și de mediu ale acestor metode, precum și măsuri pentru îmbunătățirea solurilor. 2. Fortificarea capacității instituționale - Procurarea de echipamente și vehicule pentru ANSA, AIPA și alte instituții; - Inițierea procesului de creare a două centre de excelență pentru medicina veterinară. 3. Implementarea cerințelor UE și modernizarea sistemului de siguranță alimentelor: - Finalizarea lucrărilor de proiectare și începerea construcției fabricii de

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
				procesare a subproduselor de origine animală, nedestinate consumului uman, cu termen de finalizare în 2025. - Această infrastructură va contribui la modernizarea sistemului de siguranță a alimentelor prin gestionarea eficientă a subproduselor de origine animală, reducând riscurile pentru sănătatea publică și mediul înconjurător. 4. Impact și Evoluție Comparativă • Gradul de absorbție pe toate sursele gestionate a crescut la 76% în 2024, comparativ cu 48% în 2023. • Creșterea numărului de beneficiari direcți datorită granturilor acordate. • Extinderea capacității instituționale a ANSA și AIPA prin dotări moderne a crescut eficiența în monitorizarea și implementarea politicilor agricole.
110	Îmbunătățirea calității resurselor de apă prin implementarea proiectelor de reabilitare a râurilor, digurilor de protecție contra inundațiilor și malurilor lacurilor/iazurilor	Trim. IV, 2026	Ministerul Mediului Agenția „Apele Moldovei Agenția de Mediu	În implementare. Pentru realizarea proiectelor de reabilitare a râurilor, digurilor de protecție împotriva inundațiilor și a malurilor lacurilor/iazurilor, au fost încheiate 13 contracte, cu o sumă totală alocată de 141.600.854,65 lei. Dintre acestea: 2 contracte sunt executate; 3 contracte - lucrări finalizate/pregătirea recepționării la terminarea lucrărilor; 3 contracte sunt în proces de execuție; 2 contracte sunt transmise spre înregistrare la Trezorerie; 3 contracte urmează să fie demarate la începutul anului 2025, după înregistrarea acestora la Ministerul Finanțelor - Trezorerie. Din suma totală, până la data de 31.12.2024, s-au valorificat 72.316.928,91 lei. De asemenea, au fost încheiate 2 contracte pentru servicii de proiectare, control și pentru desemnarea persoanei responsabile. Suma totală alocată este de 4.407.054,32 lei, din care, până la data de 31.12.2024, s-au valorificat 4.295.034,25 lei. Pentru perioada 01.01.2024 - 31.12.2024, volumul lucrărilor executate constituie 54,35 km.
Obiectivul specific nr. 10.2. Creșterea durabilă a suprafeței pădurilor și ariilor protejate				
111	Ameliorarea bazei semincere și consolidarea	trim. I, 2024 - trim. IV, 2027	Ministerul Mediului Agenția „Moldsilva” Ministerul Educației și	În implementare. 43 de unități de echipament tehnic au fost puse în funcțiune pentru Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice și 345 de unități tehnice puse în funcțiune în cadrul entităților silvice.

Nr.	Acțiune	Perioada de realizare	Autorități/ Instituții responsabile	Realizări raportate (conform indicatorilor de monitorizare pentru anul 2024)
	capacităților pepinierelor forestiere, precum și modernizarea sectorului prin dotare cu echipamente noi, aplicarea inovațiilor și promovarea practicilor silvopastorale		Cercetării Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice	
112	Creșterea capacității naționale în managementul pădurilor și promovarea dezvoltării economice durabile bazate pe păduri	trim. I, 2024 - trim. IV, 2027	Ministerul Mediului Agenția „Moldsilva”; Ministerul Educației și Cercetării; Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice	În implementare. În perioada de raportare a fost adoptat Codul Silvic, nr. 69/2024.
Obiectivul specific nr. 10.4. Tranziția activă spre economia verde și circulară				
113	Înființarea Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură a Republicii Moldova cu funcții de monitorizare și control în domeniul pescuitului și acvaculturii	trim. I, 2024 - trim. IV, 2024	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Suspendat. Urmare analizei de impact privind crearea Agenției Naționale pentru Pescuit și Acvacultură a fost constatat un impact substanțial asupra bugetului, fiind analizată opțiunea de atribuire a competențelor respective instituțiilor deja existente. Totodată, experții Comisiei UE au constatat că, RM neavând ieșire directă la mare, neavând cote pentru pescuit maritim și flotă pentru pescuit, instituirea unei noi instituții pe domeniul pescuit și acvacultură nu este necesară.